

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

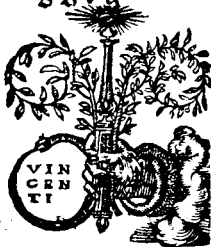
FLAVII
IOSEPHI
OPERVM TO-
MVS TER-
TIVS.

*

De Bello Iudaico libros continēs septem: Contra
Apionem libros duos: ex Græcorum codicum
collatione per Sigismundū Geleniū castigatos:
De Machabæis, siue de Imperio rationis librū
vnum, à D. Erasmo Roterodamo recognitum.

*Indicem præterea materiarum in toto opere
contentarum locupletem.*

B N 6

LVGDVNI,
Apud Antonium Vincentium,

1557.

Ad Conuentum Vallis Securae

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

FL. IOSEPHI
DE ANTIQVITATE
IVDAEORVM CONTRA
Apionem Alexandrinum,
ad Epaphroditum.
Liber I.

Opera Sigismundi Gelenii restitutus.

VFFICIENTER, ut attestor; & per libros Antiquitatum, optime virorem Epaphroditum, legentibus eos, aperui de nostro genere Iudaeorum, quia & vetustissimum est, & primam originem domesticam habuit. Quinq; millium enim annorum numerum historiam continentem, ex nostris sacris libris Græco sermone cōscripsi. Quoniam verò multos video, respicientes blasphemiam quorundam insane prolatam: & ea quæ à me de antiquitate conscripta sunt, non credentes: putantes mendacium nostrum esse genus: eo quod nulla memoria apud Græcorum nobiles historiographos digni sunt habiti nostri maiores: pro omnibus his arbitratus sum oportere me breuiter hæc dicta conscribere: & derogantium quidem, resarum spontaneumq; increpare mendacium, aliorum verò ignorantiam pariter emendare, vniuersosq; de nostra antiquitate, qui scilicet veritatem

tatem amplectantur, edocere. Utar autē in meis dictis testibus eis, qui de omni antiquitate apud Græcos fide digni sunt iudicandi: eos autem qui hystheme de nobis atque fallaciter conscripsere aliqua, per semetipsos conuictos indubitanter ostendam. Conabor etiam causas exponere, propter quas non multi in Græcis historū gentis nostra fecere memoriam: necnon & eos, qui de nobis scribere voluerunt nescientibus aut nescire simulantibus indicabo. Primitus itaq; facis admiror eos, qui existimant oportere de rebus antiquis, Græcis tantummodo fidem habere, & ab eis consulendam esse veritatis integritatē: nobis autē & alijs hominibus non esse credendum. Sed ego omnia in his cōtraria video contigisse. Quapropter decet non varias opiniones inspicere, sed ex ipsis rebus iustitiam pōderare. Omnia siquidem Græcorum noua, & heri (vt ita dicam) nuperq; facta cognoui: hoc est fabricā ciuitatū & adinventiones artiū conscriptionesq; legi: cunctarumq; rerum iunior apud eos est historiæ diligentia conscribenda. Apud Aegyptios autem, atque Chaldaeos, & Phœnicias (desino enim nos illis cōnumerare) sicut ipsi fatētur, res gesta antiquissimā & permanentē habēt memoria traditionē. Nam & locis omnes inhabitāt, quæ nequaquam aëris corruptioni subiaceāt: & multā prouidentiam habuere, vt nihil horū quæ apud eos aguntur sine memoria relinquētur: sed in

publicis cōscriptionibus semper à viris sapientissimis dicerentur. Gracorum verò regionē innumera corruptiones invasere, etiam memoriā delētes. Qui autē novas constituentes conversationes, omnino se primos esse credidere, sciant quia etiam serò & vix naturā potuere agnoscere literarum. Nam antiquissimū earū vsum habuisse creduntur à Phœnicibus, & à Cadmo se didicisse glorientur: Sed neq; illo tēpore poterit aliquis demonstrare servatā cōscriptionē, neq; in templis, neq; in publicis anathematibus: quando etiā de Troianis rebus, ubi tot annis multatū est, postea multa quaestio atq; contentio facta est: utrum literis vsi sint: & magis veritas obtinuit, quod vsus modernarū literarū illis fuisset incognitus. Constat autē, quod apud Gracos nulla invenitur cōscriptio. poemate Homeri vetustior: & hūc etiā post bella Troiana fuisse manifestū est. Et aiunt neq; hūc literis suum poema reliquisse, sed cantibus memoria referuatū, postea fuisse cōpositum, & propterea multā in eo comperiri dissonantiā. Qui autē historias apud eos conscribere tentavere, id est Cadmus Milesius, & Acusilaeus, Argivus, & post hunc quicunq; alij fuisse referuntur, paululū tempus Persarū contra Gracos expeditionē praecesseret. Sed & eos qui de caelestibus ac divinis primitus apud Gracos sunt philosophati, id est, Pherecydē Syrium & Pithagorā, & Thaletem, omnes concorditer consentiunt. Aegyptio-

rum & Chaldaeorū fuisse discipulos: & breuiter conscripsisse, quae à Gracis omnium antiquissima indicantur, ita ut vix ea credant ab illis fuisse cōscripta. Quomodo ergo nō est irrationabile, ut tali fastu turgeant Graci, tanquā soli sciant vetera, & veritatē eorū exactē tradant: aut quis nō ab ipsis conscriptoribus facillimē discat, quod neq; firmiter scientes, aliquid conscripsere, sed quod vnusquisq; opinatus est, hoc studuit explanare. Vnde etiā libris se inuicē arguūt, & valde cōtraria de rebus eisdē non piget eos dicere. Sed ego videbor me potioribus esse superfluous, si explanare voluero, quantis quidē locis Hellanicus ab Acusilao de genealogijs discrepat, & in quātis Hesiodum corrigit Acusilaus, aut quomodo Ephorus quidem Hellanicum in plurimis ostendit esse mendacem, Ephorum verò Timaeus, Timaeū qui post illum fuisse, Herodotū verò cunctis sed neq; de Siculis cū Antiocho & Philisto aut Callia Timaeus concordare dignatus est: deque rursus de Atticis hi qui Attildas conscripserunt: aut de Argolicis qui de Argi historiam protulerent, alternos consecuti sunt. Et quid oportet dicere de ciuitatibus breuib; rebus, quando de milita Persica & his quae in ea sunt gēsta, tantum viri probatissimi discordasse noscantur? In multis autem etiam Thucydides tanquā fallax accusatur, licet scrupulosissimā sui temporis historiam conscripsisse videatur. Causa verò huius disso-

nantia multa forsitan & alia quarere volentibus
apparent. Ego verò duabus quas dicturus sum
maximā huius vim diuersitatis ascribo. Et qui-
dem primum dico eam quæ mihi propior esse vi-
detur: id est, eo quod ab initio non fuerit studium
apud Græcos, publicas de his quæ semper agno-
tur proferre conscriptiones. Hoc etenim præcipuè
& errorem & potestatem mentiendi posterni,
vetus aliquid volentibus scriptitare, concessit.
Non enim solummodo apud alias Græcos publica
conscriptio est neglecta, sed neq; apud ipsos Atho-
nienses, quos terrigenas esse dicunt, disciplinæq;
cultores, aliquid huiusmodi reperitur. Sed publi-
carum literarum antiquissimas esse dicunt le-
ges, quæ à Dracone eis de supplicijs sunt conscri-
ptæ, modicum ante tempus tyrannidis Pisistrati.
De Arcadibus autem in antiquitate glorianti-
bus, quid oportet dici? vix enim isti & postea
literis eruditi sunt. Cum ergo conscriptio nulla
præponeretur, quæ & discere volentes doceret,
& mentientes argueret, multa inter conscripto-
res discordia nata est: quoniam qui ad scriben-
dum se præparabant, non studium veritatis ex-
hibuerūt, licet hac promissio semper habeatur in
promptu: sed verborum magis habere prolatio-
nem maximam. Et quemadmodum laudari se in
hoc super alios aestimarent, ad hoc potius se-
metipsos aptabant. Aliqui verò ad fabulas sunt
conuersi: alii autem ad gratiam, aut cimita-

tes laudantes aut reges : alij semetipsos ad accusandas causas aut conscriptores tradidere : in hoc se fore probabiles aestimantes , & omnino hoc agentes , quod historia nimis aduersum est. Vera siquidem historia indicium est , si de eisdem rebus omnes eadem dicant atq; conscribant : hi verò cum quadam aliter conscriberent quam alij , tunc se putabant omniam veraciores ostendi. Quapropter causa quidē verborum & calliditatis eorum , cedere nos Gracis oportet : non autem de antiqua historia veritate , & maxime de rebus proprie insculptisq; pronuntiā. Quoniam igitur apud Aegyptios & Babylonios , ex longissimis olim temporibus circa conscriptiones diligentia fuit , quando sacerdotibus erat iniunctum , & circa eas ipse philosophabatur : Chaldaei verò apud Babylonios : & quia praecipue Gracis inimicis , vsq; sicut Phoenices literis , circa dispensationes vitae , & publicorum operum traditionē , dum consentiūt omnes tacendū hoc puto. De nostris verò progenitoribus , qui eandē quam praedicti habuerunt in conscriptionibus sollicitudinem (desino dicere , etiam potiore) pontificibus & prophetisq; imperantes : & quia vsq; ad nostra tempora cū multa integritate seruātū est , & si oportet audentius dicere , etiam seruabitur , canabor breuiter edocere. Non enim solummodo ab initio probatissimos viros , & in Dei placatione preparatos , ad hoc exercenda constituerunt : sed

quatenus etiam genus sacerdotum sine permi-
 xione purumq; consisteret, promiderūt. Oportet
 enim eum qui sacerdotiū habiturus est, ex eius-
 dem gentis nasci muliere: & neq; ad pecunias,
 neq; ad honores inspicere, & genus per antiquā
 lineam & multis testibus approbare. Quod sci-
 licet agimus nō solū in ipsa Iudaea, sed ubique;
 nostri generis constitutio reperitur, etiā ibi inte-
 gritas ista seruatur circa nuptias sacerdotū: hoc
 est, in Aegypto & Babylonia, & quocunq; ter-
 rarū orbe quilibet de sacerdotū genere sunt di-
 spersi. Mittūt enim in Hierosolymā conscribentes
 à patre nomē nupta, & antiquorū progenitorū,
 quicunq; huius rei testimonia praeberent. Si autē
 bella proueniant, sicut iam crebro factū est, dum
 Antiochus Epiphanes ad nostram venisset regio-
 nem, & Pompeius Magnus, & Quintilius Va-
 rus, & praecipue nostris gestis temporibus, tunc
 hi qui de sacerdotibus supersunt, ex antiquis li-
 teris iterū nouas conscribunt, & probāt mulieres,
 quae relinquuntur. Non enim ad captinas acce-
 dunt, alienigenarū consortia formidantes. Indi-
 cium verò integritatis hoc maximum est: quia
 pontifices apud nos à duobus milibus annis de-
 nominati filij à patre conscripti sunt. Illis autem
 qui praedicti sunt, si quid praeuenerēt, interdi-
 citur ne vel ad altare accedāt, vel alia sanctifi-
 catione fungātur. Recte siquidē, potius autē ne-
 cessariū, cū neq; conscribēdi potestas omnibus
 data,

data, neq; ulla sit in descriptione discordia: sed solummodo prophetis antiquissima quidem & veterrima secundum inspirationem facta à Deo cognoscētibz, alia verò suorū temporū sicuti sunt facta palam conscribentibus, infiniti libri non sunt apud nos discordantes & sibi inter repugnantes: sed solummodo duo & viginti libri, habētes temporis totius conscriptionem: quorū iustē fides admittitur. Horū ergo quinq; quidem sunt Moyses, qui natiuitates continent, & humane generationis traditionem habeat vsq; ad eius mortē: hac tēpus de tribus milibus annis paululum minus est. A mortē verò Moyses vsq; ad Artaxerxem Persarum regem, qui fuit post Xerxem, propheta suorū temporum res gestas conscripserunt in tredecim libris, Reliqui verò quatuor, hymnos in Deum, & vita humana precepta noscuntur continere, Ab Artaxerxe verò vsq; ad nostrū tempus singula quidē conscripta, nō tamē priori simili fide sunt habita, eo quòd non fuerit certa successio prophetarū. Palam namq; est ipsis operibus quemadmodum nos proprijs literis credimus: tanto namq; seculo iam praterito neq; adijcere quicquam aliquis, nec auferre nec transformare praeumpsit. Omnibus enim insertū est mox ex prima generatione Iudeis, hac diuina dogmata nominare, & in his utiq; permanere: & propterea, si oporteat, mori libenter. Iam itaque multi captiuorum frequenter tormentis affecti sunt.

sunt, & mortes varias in theatris sustinere, ne
 ullum verbū contra leges admitterent, aut con-
 scriptiones auitas violarent. Quis Gracorū ali-
 quid tale perpeffus est? quādo neq; fortuitam su-
 stinere lationē volūt: licet omnia apud eos scri-
 pta destruantur. Verba enim hac esse putant se-
 cundū conscribentiū volūtates exposita. Et hoc
 iastē etiam de antiquis sapiunt, quoniā aliquos
 vunc quoq; vidēt præsumentes de his rebus con-
 scribere, quibus neq; ipsi interfuere, neq; credere
 sciētibus acquiescunt. Deniq; de bello quod apud
 nos contigit nuper, quidam historias conscriben-
 tes ediderunt: cū neq; ad ea loca venerint, neq;
 in proximo rerum gestarum fuerint: sed ex au-
 ditu quaedam pauca componentes, impudenter
 semetipsos videntur histōria nomine iactitare.
 Ego verō & de omni bello, & quae ibi particu-
 lariter gesta sunt, veram descriptionem feci: cū
 ipse rebus omnibus interfuerim. Dux etenim a-
 pud nos Galilaorū eram, donec fuit defendendi
 facultas. Contigit autem vt caperer à Romanis
 & habentes me Vespasianus & Titus in custo-
 dia, vniuersa semper inspicere faciebant, primū
 quidem vinctum, postea verō solutus cum Tito
 ab Alexandria propter obsessiōem Hierosoly-
 morum directus sum. Eo tempore nihil est gestū
 quod meam potuisset latere notitiā. Nam vi-
 dens Romanorū exercitum, vniuersa cū dilige-
 tiā describebam. Et ea quae nunciabantur ab his
 qui

qui semetipsos tradebant, ego solus integritas intelligens disponebam. Deinde Romæ tempus vacationis habens, omni iam negotio preparato vñsus aliquibus cooperantibus mihi propter eloquentiam Græcam rerum eruditionem exhibui. Tantæque mihi securitas affuit veritatis, ut primos omnium imperatores belli Vespasianum & Titum testes non expanescerem. Primum nanque illis obtuli libros, & post illos multis quidem Romanorum qui bellis interfuere: plurimis verò nostrorum etiam eas vñnum dedi, qui Græca eruditione videbantur imbuti, quorum est Iulius Archelaus, Herodes honestissimus, & ipse admirabilis rex Agrippa. Isti siquidem vñniuersi testimonium perhibuere, quod veritatem diligenter excolui: non dissimulaturi si quid gestorum per ignorantiam aut per gratiam commutassent, aut prætermisissent. Quidam verò prauis homines derogare meæ historiæ sunt cognati: tanquam in scholis adulescentium themata exercentes, & accusationis insperata atque detractionis facientes opus: cum oporteat illud sciri, quod conuenit promittentem alijs rerum veracium traditionem, ipsum prius hæc nosse certissimè, aut rebus gestis adhaerendo, aut ab scientibus consulendo. Quod ego præcipuè circa vñtrunque me credo fecisse opus. Antiquitatis namq; libros (sicuti dixi) ex voluminibus sacris interpretatus sum, cū essem genere sacerdos & parti

participarem illarum sapientiã literarũ. Historiam verò belli conscripsi, multarũ quidẽ actionum ipse operator, plurimarum verò inspector existens: & omnino eorum qua dicta vel gesta sunt, nihil ignorans. Quomodo ergo non procaces quilibet existimabit eos, qui aduersum me nituntur de veritate cõtendere? Qui licet imperatorũ commentarios legisse dicuntur, nõ tamẽ nostrorum repugnãtium rebus interfuere. De his rebus itaq; necessariam feci digressionẽ, significare volens facultatẽ eorũ, qui historiã scribere promittũt. Et sufficiẽter, sicuti reor declarauit, quod conscriptio rerũ apud Barbaros potius solẽtur, quàm apud Gracos est. Volo autẽ paululũ prius disputare aduersus eos, qui cõtendunt nouellam esse nostram conuersationẽ, eo quòd nihil de nobis, vt aiunt illi dictũ sit à conscriptoribus Gracis: Deinde testimonia antiquitatis ex aliorũ literis exhibebo: & eos qui nostrum blasphemant genus, nulla ratione blasphemare mōstrabo. Nos igitur neq; regionẽ maritimam habitamus, neq; mercimonijs gaudemus, neq; per hoc alternis peregrinationibus fatigamur. Sed nostra ciuitates procul à mari sita sunt: regionemq; vberissimam possidentes, in ea assidue laboramus, precipue circa filiorũ nutrimenta studẽtes, legumq; custodiam, & traditionem pietatis, totius opus vite necessarium iudicamus. Cũ accedat igitur his qua prædicta sunt, etiam viuendi ratio pro-

pria

pria, nihil fuit antiquis temporibus quod faceret nobis commercium Græcorū: sicut Aegyptijs mercimonia, quæ ab eis exportantur, & ad eos rursus importantur: itemq; habitatoribus Phœnicia maritima, studētibus circa contractus, atq; negotia amore pecuniæ requisita. Sed neq; circa latrocinia sicut quidam alij vacare, aut amplius habere cōcupiscentes patres nostrī ad bella conuersi sunt, licet regio nostra multa milia virorum fortium possideret. Phœnices ergo propter negotiationē ad Græcorū provinciam nauigantes, repente sunt agniti, & per illos Aegyptij, & omnes à quibus ad Græcos onera deuehebāt, immensa maria proscindētes. Medi verò postea atq; Persæ palam in Asia regnauerūt, & vsque ad alterā continentē Persæ militauerunt: Thraeces autem propter vicinitatē, & Scythæ ab his qui Pontum nauigant, cogniti sunt: & omnino vniuersi iuxta mare vel orientale vel hesperium habitantes, aliquid conscribere volentibus cogniti facti sunt. Qui verò superius habitabant, & procul à mari, multū sunt temporibus ignorati. Et hoc apparet etiam circa Europam contigisse, quando de Romanorum ciuitate tam longa tempore adepta potestatem, tantāq; bella conficiens, neq; Herodotus, neq; Thucydides, nec ullus qui fuit cum istis fecit aliquam mentionem: sed serò eādem & vix ad Græcos potuit eorum venire notitia. De Gallis enim & Hispanis sc
igna.

ignorauere hi, qui putantur diligentissimi confectiores, quorum est Ephorus, ut vnā ciuitatem esse arbitrantur Iberos, qui tamen à partē occidentalis terræ noscuntur inhabitare. Et mores eorum, qui neq; sunt apud eos, neq; dicuntur, referunt. Causa verò ignorātia veritatis est, quod procul abessent: ut autē falsa cōscriberent, quod vellent videri aliquid amplius quā alij retulisse. Quomodo ergo mirari decet, si neq; nostra gens plurimis erat nota, neq; adscribendū de se aliquam dedit occasionē, & ita dissita procul à mari, & talibus institutis viuens? Pone igitur nos argumento uti velle Gracorum, quod non sit genus eorum antiquū, eo quod nihil in nostris voluminibus de eis sit dictum: nōne omnino deridebunt causas huiusmodi à me prolatas, & testes vicina regionis adduxcent antiquitatu suā? Igitur & ego hoc conabor efficere. Aegyptijs enim & Phœnicibus præcipuē testibus utar, cum nullum eorum potuerit tanquā falsum accusare testimonium. Et videntur maximè erga nos iniqui in cōmuni quidē omnes Aegyptij, Phœnicum vā Tyrij. De Chardais autē nequaquam hoc dicere potero, quoniam & generis nostri principes instituti sunt, & propter cognationem in conscriptionibus suis meminere Iudaeorum. Cū verò fidem de his præbuero, & blasphemias falsas ostendero, tunc etiā Gracorum conscriptores memorabo, qui Iudaeorum fecere mentionē, ut neq; huiusmodi

occasio relinquatur in Iudæis nobis facienda con-
 tentionis. Inchoabo autē primū à literis Aegy-
 ptiarum, quas nō arbitrantur commendare qua-
 nostra sunt. Manethon itaque genere vir Aegy-
 ptius, Græca disciplina eruditus, sicuti palam est
 (scripsit enim sermone Græco) paterna religio-
 nis historiā ex sacris (sicuti ait ipse) interpreta-
 tus libris, frequenter arguit Herodotum, in Ae-
 gyptiacis ignoratione mentitum. Is Manethon in
 secundo Aegyptiacorum hæc de nobis scripsit.
 Ponam verò etiam verba eius, tanquam illum
 ipsum adducens testem. Fuit nobis rex Timæus
 nomine, sub hoc nescio quomodo Deus iratus
 fuit, & prætersternens ex partibus orientales
 homines, genere ignobiles, adepta fiducia in pro-
 vincia castrametati sunt. Et facile ac sine bello
 eam potenterq; ceperunt: & principes eius alli-
 gantes, de cætero ciuitates crudeliter incēdere,
 & deorum templa euertere. Erga omnes verò
 provinciales inimicissimè se gesserunt, alios qui-
 dam perimētes, aliorum verò & filios & con-
 iuges in seruitutem redigentes: nouissime verò
 & vnum ex se facere regē, cui nomē Saitis. Hic
 in Memphide veniens, superiore inferioreq; pro-
 vincia tributaria facta: præsidia relinquens op-
 portunis locis, maximè partes muniuit orienta-
 les, prospiciens quod Assyriū aliquanto poten-
 tiores, erāt desideraturi regnū eius inuadere. In-
 ueniens autem in præfectura Saite ciuitatem
 oppor

opportuniſſimã, poſitam ad orientẽ Bubæſtis fluminis, quæ appellabatur à quadã antiqua theologia Anaris, hanc fabricatus eſt, & maris maximis cõmunivit, collocaus ibi multitudinem armatorũ, vſq; ad ducenta quadraginta milia virorũ eam cuſtodientium. Hic autẽ meſſu tẽpore veniebat, tam vt frumẽta meteret, & mercedes exolueret, quã vt armatos ad terrorẽ extraherẽ diligẽter exercitaret. Qui cum regnaſſet decẽ nouẽ annis, vita priuatus eſt. Poſt hunc autẽ regnauit alter quatuor, & quadraginta annis, Baon nomine. Poſt quem alius Apachus, ſex & triginta annis, & menſibus ſeptem. Deinde Apochus unũ & ſexaginta & lanius quinquaginta, & menſe vno. Poſt omnes autẽ Aſir nouem & quadraginta, & mẽſibus duobus. Et iſti quidẽ ſex apud eos fuere primi reges, debellantes ſemper, & maxime Aegypti radicẽ amputare cupiẽtes. Vocabatur autẽ gens eorũ Hycſos, hoc eſt reges paſtores. Hyc enim ſecundum ſacram linguã, regẽ ſignificat: Sos verò paſtorem ſive paſtores, ſecundum communẽ dialectum: & ita cõpoſitum inuenitur Hycſos: quidã verò dicunt eos Arabas eſſe. In alijs autẽ exẽplis non reges ſignificari cõperi per appellationẽ Hyc, ſed è diuerſo captiuos declarari paſtores. Hyc enim Aegyptiaca lingua, & hac quando deſoſo ſano profertur, captiuos aperte ſignificat: & hoc potius veriſimile mihi videtur, & hiſtoria antiqua

aliqua conueniēs. Hos ergo quos prädiximus re-
 ges, & eos qui pastores vocabantur, & qui ex
 eis fuere, obtinuisse Aegyptū ait annis vndecim
 & quingentis. Post hac autem regum Thebaidis
 & Aegypti reliqua factam dicit super pastores
 inuasionem, & bellum maximum & diuturnū
 eis illatum. Sub rege verò cui nomen erat Ali-
 fragmuthosis, victos dicit pastores. & aliā qui-
 dem vniuersam Aegyptum perdidisse: inclusos
 autem in locum habentem mensuram iugerū de-
 cem milia; cui loco nomen est Auaris. Hunc Ma-
 nethon dicit omnem maximo muro atque robu-
 stissimo circumdedisse pastores, quatenus &
 omnem possessionem munitam haberēt: simul &
 pradam suam. Filium verò Alifragmuthoseos
 Themosin conatum eos vi expugnare, cum qua-
 dringentis octoginta milibus armatorum eorum
 muros obsedisse. Cum verò obsidium desperasset,
 pacta cum eis fecisse, vt Aegyptum relinqueret,
 quò vellent innoxij omnes abirent. Illos verò his
 promissionibus impetratis, cum omni domo &
 possessionibus non minus ducenta quadraginta
 millia numero, ex Aegypto per desertum in Sy-
 riam iter egisse: & metuentes Assyriorum poten-
 tiam (tunc enim illi Asiam obtinebant) in terra
 quæ nunc Iudæa vocitatur, ciuitatem adificasse,
 quæ tot milibus hominum sufficere posset, eamq;
 Hierosolymam vocitasse. In alio verò quodam
 libro Aegyptiacorum Manethon hanc ipsam gen-

tem, id est, qui vocitabantur pastores, in sacris suorum libris captiuos ascriptos rectissime dixit. Nam antiquis progenitoribus nostris pascere mos erat: & pascualem habentes vitam, vocabantur ita pastores. Sed & captiui nō temere ab Aegyptiis dicti sunt: quoniā progenitor noster Ioseph dixit ad regem Aegyptiorum, se esse captiuū: & fratres in Aegyptū posterius euocauit, rege precipiente. Sed de his quidem in alijs examinationem subtilius faciemus. Nunc autem huius antiquitatis producam testes Aegyptios, rursumque quomodo se habent verba Manethonis circa ordinem temporum aperte describam: sic enim ait: Postquam egressus est ex Aegypto populus pastorum Hierosolymam, expulsor eorū rex Thamosis regnauit post hac annis viginti quinque, & mensibus quatuor, & defunctus est. Assumpsit regnū filius Chebron annis tredecim. Post quem Amenophis viginti & mensibus septem, huius autem soror Amesses annis viginti uno, & mensibus nouem. Mephres autem duodecim, & mensibus nouem. Mephramuthosis viginti quinque, & mensibus decē. Thamosis autem nouem, & mensibus octo. Amenophis verò triginta, & mēsus decē. Orus verò triginta sex, & mēsus quinque. Huius autē filia Aconcheres, duodecim, & mense vno. Rathois verò frater nouem, Aconcheres autem duodecim, mensibus quinque. Acēcheres aliter duodecim, & mensibus tribus. Armais verò quatuor,

quatuor, & mense vno. Armeses autem vno, & mensibus quatuor. Armeses miamum verò sexaginta sex, & mensibus duobus. Amenophis novendecim, & mensibus sex. Sethosis autē equestres, & navales copias habens, fratrem quidem Armais procuratorem Aegypti constituit, & omnem ei aliam regalem contulit potestatem, tantummodo autem diademate uti prohibuit, & ne reginam matrē liberorū opprimeret imperavit, & ut abstineret etiam ab alijs regalibus concubinis. Ipse verò ad Cyprū & Phœnicen, & rursus contra Assyrios atque Medos castrametatus, uniuersos quidē, alios ferro, alios sine bello terrore magna virtutis sibi met subingauit. hijs verò felicitatibus eleuatus confidentius incedebat, orientales vrbes ac prouincias subuertēdo, multoq; tempore procedente Armais, qui in Aegypto fuerat derelictus, omnia contra quam frater agere monuerat, suae timore faciebat. Nam & reginam violenter abiecit, & alijs concubinis sine parcitate iugiter miscbatur: persuasusq; ab amicis & diademate utebatur, & fratri rebellabat. Is verò qui constitutus erat super sacra Aegyptia, codicillos Sethosi misit, cuncta significans, & quia rebellaret ei suus frater Armais. Qui repente ad Pelusium destinauit, & propriū tenuit regnū. Prouincia verò vocata est ex eius nomine Aegyptus. Dicit enim quòd Sethosis Aegyptus vocabatur, Armais autem frater eius

Danaus. Hæc quidẽ Manethon. Palam verò est, ex prædictis annis tẽpore cõputato, quod qui vocabantur pastores, id est, nostri progenitores, ex Aegypto liberati, ante tres & nonaginta atque trecentos annos hanc provinciam inhabitare, quam Danaus ad Argos accederet: licet hũc antiquissimum Argini esse confidam. Dnas igitur res Manethon maximas pro nobis Aegyptijs literis protestatus est primam quidẽ, quia aliunde venerunt ad Aegyptum: dein egressum eorum exinde, ita temporibus antiquissimum, ut penẽ mille annis bellum præcedat Iliacũ. Ea verò quæ Manethon non ex Aegyptijs literis, sed (sicut ipse confessus est) ex fabulis quorundam sine nomine, abiecit, postea particulariter redarguã, ostendens ea sine verisimilitudine esse mendacia. Sed volo ab istis rursus migrare ad ea, quæ apud Phœnicias de nostro genere conscripta sunt, & eorum testimonio declarata. Sunt itaque apud Tyrios multorũ amorũ publica litera, & conscriptiones diligentissime custodita, ex his quæ apud eos facta & inuicem gesta noscuntur, quæ tamen memoria digna sunt. Inter hæc ergo conscriptum est, quia in Hierosolymis edificatũ est templũ à Salomone rege, ante annos centũ quadraginta tres, & menses octo, quãdam Tyrij Carthagineĩ cõdidere. Descripta verò est apud illos constructio tẽpli nostri. Hiramus enim Tyriorũ rex amicus erat regis nostri Salomonis, paternis

amic

amicitijs ei deuinctus. Is ergo munificentia suam exhibens ad claritatem fabrica, praeuit Salomoni auri quidem viginti & centum talenta: incidensq; pulcherrimam syluam in monte, qui Libanus nuncupatur, ad cameram destinauit ei. Quem redonauit Salomon. & alijs multis rebus, & terra Galilaea regionis, qua Zabulon vocatur. Praecipue autem ei amicitiam sapientia conciliauit. Problemata enim soluenda alterutris dirigebant, & melior in his Salomon erat, & in alijs sapientior apparebat. Haec enim verò seruantur apud Tyrios epistola multa, quas illi scripsere ad inuicem. Quod autem non singula de Tyriorum literis, testem producat Deus qui in Phoenicum historia integerrimus approbatus est. Is igitur in Phoenicjs historijs hoc modo scribit. Abibalo moriente, filius eius Hiramus regnauit. Hic partis orientalis ciuitates ampliauit, urbem potiore fecit: & Olympij Iouis templum, quod in insula situm erat, iactis aggeribus urbi adiunxit, & aureis anathematibus exornauit. Ascendens autem in Libanum, syluas incidit ad templorum adificationem. Regem verò Hierosolymorum Salomonem misisse dicitur ad Hiramum quaedam enigmata, & poposcisse ab eo, adiecto ut qui non posset discernere, pecuniam soluenti persolueret: confessumq; Hiramum, non se posse soluere propositas quaestiones multis pecunijs multatum. Deinde Abdemonum quendam, virum

Tyrium, propositas soluisse quæstiones : ipsumq; alias proposuisse, quas si non solueret Salomon, multas rursus pecunias Hiram regi conferret.

Diu igitur hoc modo de prædictis testimoniis perhibuit nobis. Sed post hunc producatur Menandrum quoq; Ephesium. Is enim singulorum regum actus cõscripsit apud Græcos & Barbaros, studens ex provincialibus vniuscuiusq; loci literis, historia veritatem pandere. Scribens enim de his qui in Tyro regnauere, & deinde veniens ad Hiramum regem, sic ait: Moriente verò Abibalo, successit in eius regno filius eius Hiramus, qui vixit annis trigintaquatuor. Hic aggere coniuuxit Eurychorũ, aureamq; ibi columnã locã in templo reposuit: & ad syluam lignorũ profectus, abscidit de monte qui Libanus appellatur, ligna cedrina ad tegmina facienda templorum. Demolitusq; antiqua delubra, noua templa edificauit. Herculiq; & Astartes fana dedicauit, Hercules primum exstructo mense Peritio, deinde Astartes : quando castra mouit aduersus Tytyos, minime tributa reddentes: quos etiam subdens sibi met, denuo remeauit. Sub hoc fuit Abdemonus puer iuuenis, qui semper parabolas solvebat, quas Salomon Hierosolymorũ rex destinabat. Supputatur verò tẽpus ab hoc rege vsque ad constructionem Carthagini, hoc modo : Moriente Hiram successit in eius regno Beleastarus filius, qui cũ vixisset annis quadraginta tribus,

Etas, septem regnavit annis. Post hunc Abdaſtar
 eius filius cum vixisset annis viginti, regnavit
 novem. Hunc filij nutricis eius quatuor insidijs
 peremere: quorum senior regnavit annos x i i.
 Post quos Aſtartus filius Beleſtarti regnavit.
 Qui cum vixisset annis quadragintaquatuor, re-
 gnavit annis duodecim. Post hunc frater eius
 Aſtarimus: & hic vixit annis quatuor & quin-
 quaginta regnavit annis novem & peremptus
 est à fratre Phellete: qui ſuſcipiens regnum, men-
 ſibus imperavit octo; cū vixisset annis quinqu-
 aginta. Hunc peremit Iſhobalus Aſtarte ſacer-
 dos: qui cum vixisset annis ſexaginta octo, re-
 gnavit annis trigintaduobus. Huic ſucceſſit Ba-
 dexorus filius: qui cum vixisset annis x l v.
 regnavit ſex. Huic ſucceſſor factus est Metti-
 nus filius: qui cum vixisset trigintaduobus, no-
 vem regnavit annis. Huic ſucceſſor fuit Pygma-
 lion, qui annos egit in ſua vita quinquaginta-
 ſex, ex quibus x l. tenuit principatum, huius re-
 gni anno ſeptimo, ſoror Dido in Africa civitatem
 adificavit Carthaginē. Itaq; colligitur tempus à
 regno Hiram i uſq; ad adificationem Carthagi-
 nis, annorū c l v. & menſium v i i i. Cum ve-
 rò duodecimo anno huius regni, in Hieroſolymis
 adificatū ſit templum, ſit ab adificatione templi
 uſq; ad conſtructionē Carthagini tēpus annorū
 c x l i i i. menſiū viii. Teſtimonio ſiquidē Phœ-
 nicū quid amplius oportet apponi? Cernitur ipſa.

veritas fortiter approbata: et multo clarius apparet, quoniam præcedit constructionem templi progenitorum nostrorum ad provinciam hanc aduentum. Cum enim eam universam bello tenuissent, tum demum templum adificare coepere: et hac aperte ex literis sacris etiam à me in antiquitate manifestata sunt. Nunc itaque sunt dicenda ea, quæ apud Chaldaeos noscuntur esse conscripta, et de nobis in historia sunt relata. Quæ multam habent concordiam cum nostris voluminibus, etiam de alijs rebus. Testis autem horum est Berossus, vir genere quidem Chaldeus, notus autem ei, qui doctrina eruditionique congaudent: quoniam de astronomia et de Chaldaeorum philosophia ipse Græcæ conscriptiones edidit. Igitur Berossus antiquissimas secutus historias, de facto diluvio, et hominum in ea corruptione, sicuti Moyses, ita conscripsit: simul et de arca, in qua generis nostri princeps servatus est, delecta scilicet ea in summitatem montium Armeniorum. Deinde scribens eos qui ex Noë progeniti sunt, et tempus eorum adiiciens, usque ad Nabulassarum pervenit, Babyloniarum et Chaldaorum regem. Et huius actiones exponens, narrat: quemadmodum misit in Aegyptum et ad nostram terram filium suum Nabuchodonosorem cum multa potentia: qui dum rebellantes eos inuenisset, omnes suo subiecit imperio: et templum in Hierosolymis concremavit: cunctumque generis nostri populum auferens, migravit in Babylonem. Unde civitatem

tem contigit desolari annis LXX. vsq; ad Cyrū regem Persarum. Dicit autem quod tenuerit Babylonius Aegyptum, Syriam, Phœniciam, Arabiam, vniuersos priores Chaldaorum & Babyloniorum reges exactionibus suis excellens. Ipsa verò verba, quæ Berofus protulit, hoc modo dicta, necessario proferenda sunt. Audito autem pater eius Nabulassarum, quod satrapa constitutus in Aegypto & Syria inferiore & Phœnicia rebellaret, cum non valeret iam ipse labores ferre, tribuens filio suo Nabuchodonosori aetate valenti partem quandam exercitus contra eum misit. Nabuchodonosor autem cum satrapa desertore congressus, prouinciam quæ ab initio eorum fuerat, ad proprium reuocauit imperium. Eodem verò tempore, contigit patrem eius Nabulassarum, cum agrotasset, in Babylonia ciuitate defungi, qui regnauit annis XXXIX. Nabuchodonosor autem non post multum tempus mortem patris cognoscens, & negotia Aegyptiaca disponens, reliquarumq; prouinciarum, & captiuos Iudeorum & Phœnicum atque Syrorum, qui in Aegypto fuerant, commendans quibusdam amicis, ut cum exercitu & impedimentis perducerentur ad Babyloniā, ipse cum paucis iter aggressus per desertum Babylonem venit: reperiensq; cuncta à Chaldeis dispensari seruatumq; regnum ab optimatibus eorum, dominus factus totius paterni principatus, captiuos

quidē aduenientibus praecepit habitacula in opportunissimis Babylonia locis adificare : ipse verò ex manubijs templū Beli, ac reliqua munificentissime excoluit : & veteri vrbi alteram extrinsecus. Et proniso ne posthac possent hostes flumi-
 nis conuertere, & ad urbē accedere, tres interio-
 ri ciuitati per circuitū muros, totidē exteriori,
 hos cocto latere, illos addito etiā bitumine, circū-
 dedit : tum sic cōmunite portas quae vel templū
 deceant, addidit. Ad hoc iuxta paternā regiam,
 alterā sumptuosiorē multo amplioremq; extru-
 xit, cuius ornatum exponere fortasse longū esset :
 illud memoratu dignū, quòd hac adeò superba su-
 praq; fidem magnifica, quindecim dierum spatio
 perfecta est. In ea lapideas moles excelsas exci-
 tauit, aspectu montibus aśsimiles, omniq; genere
 arborū consitas. Hortū quoq; pensilem fecit fa-
 ma nobilem : eo quòd vxor eius montanū prospe-
 ctū desideraret, in Medorū regione educata. Haec
 itaq; retulit de predicto rege, & multa super hac
 in libro Chaldaicorum : in quo culpae conscripto-
 res Gracos, quasi vanē arbitratos, à Semiramide
 Assyria Babylonem adificatam, & mira ope-
 ra ab illa circa eam fuisse constructa, false con-
 scripsisse dicens. Ipsam certē Chaldaeorum con-
 scriptionem fide dignam existimandū est, quan-
 do cum archiuii Phoenicum concordare viden-
 tur, quae ex Berofo conscripta sunt de rege Baby-
 loniorum : quoniam & Syriam & vniuersam
 Phoen

Phœnicen ille subuertit. In his sane consonat & Philostratus in historijs, dū Tyria meminit ob-
sidionis: & Megasthenes in quarto Indicorum:
vbi declarare cōtēdit, prædictū regē Babylonio-
rū Hercule fortitudine & rerū gestarū magni-
tudine præcessisse. Dicit enim eū & maximam
Africa partē, & Hispaniā subiugasse. Qua re-
rō de tēplo Hierosolymorū relata sunt, & concre-
matū esse à Babilonijs, & cœptum rursus adifi-
cari Cyro tenente Asia principatum, ex dictis
Berosi declaramus. Sic enim in tertio libro dicit.
Nabuchodonosor itaq; posteaquā inchoauit præ-
dictū murū, incidēs in languorē, de vita migra-
uit, cum regnasset annis tribus & quadraginta.
Huius regni dominus effectus filius eius Euel-
maradochus, propter iniquitates & libidines
passus insidias à marito sororis suæ Niriglisso-
roore perēptus est, cum duobus regnasset annis.
Quo defuncto, sumens regnū qui ei fecit insidias
Niriglissoroore, annis regnauit quatuor. Huius fi-
lius Laborosardochus, principatū quidem tenuit
puer existens mensibus nouē: insidias verò pas-
sus, eo quod nimis appareret malorū esse morū,
ab amicis extinctus est. Hoc itaq; perempto, con-
ueniētes hi qui fecerant insidias, cōmuni suffra-
gio regnū tradidere Nabonido cuidā, qui erat ex
Babylone ex eadē gente. Sub hoc muri circa flu-
uium Babylonia ciuitatis ex latere cocto & bi-
tumine sunt constructi. Cuius regni anno septi-
modes

moderato egressus Cyrus ex Perside cum magno exercitu, vniuersa Asia subacta, impetum fecit in Babyloniam urbem. Sentiens autem Nabonidus inuasionem eius & occurrens cum exercitu suo, atque congressus pugna, victus & cum paucis fugatus inclusus est in Borsippensium ciuitate. Cyrus autem Babyloniam obsidens, & deliberans exteriores muros deponere ciuitatis, eo quod nimis videretur munita, & esset ad capiendum valde difficilis, reuersus est ad Borsippum, Nabonidum expugnaturus. Nabonido vero oppugnationem non expectante, sed prius supplicante, usus clementia Cyrus, & datus ei habitaculum in Carmania expulit eum à Babylone. Nabonidus itaque reliquum vite tempus in illa prouincia conuersatus est. Hec concordant cum nostris. Scriptum namque in eis est: quod Nabuchodonosor octauodecimo regni sui anno, templum nostrum ad desolationem usque perduxit, et fuit exterminatum annis septem. Secundo vero anno regni Cyri fundamentis depositis, rursus secundo regni Darij anno perfectum est. His prolati, adijciam etiam Phonicum bistorias: non enim probationum abundantia relinquenda est: est enim diuumeratio in illis annorum: sic enim habent: Sub rege Ithobalo Nabuchodonosor obsedit Tyrum annis tribus & decem. Post hunc regnavit Baal annis decem, Post hunc iudices constituti sunt, & iudicare ibi. Ecnibalus Baslechi, mensibus duobus: Chel-

his Abdai, mensibus decem: Abbarus pontifex mensibus tribus, Myttonus & Gerasus Abdilimi, iudices annis sex: inter quos regnavit Balatrus anno vno quo moriente mittentes evocavere Merbalum ex Babylone, & quatuor regnavit annos. Eo quoque moriente, evocavere fratrem eius Iromum, qui regnavit annis viginti. Sub hoc Syrus Persarum habuit imperium. Quapropter omne tempus est annorum quinquagintaquatuor: & mensium trium. Septimo siquidem anno regni sui Nabuchodonosor cepit obsidere Tyrum, Quartodecimo autem anno regis Iromi, Cyrus Persarum tenuit principatum. Consonant igitur quae de templo scripta sunt à Chaldaeis ac Tyrijs, cum literis nostris, Manifestum verò & sine contentione testimonium est, de praedicta generis nostri antiquitate. Et his quidem qui non valde contendunt, sufficere iudico quae praemissa sunt. Oportet autem non credentibus Barbaricis conscriptionibus, sed solis Graecis fidem habendam esse dicentibus, adhuc multos exhibere testes, etiam Graecos, scientes nostrum genus & opportune tempore eius habentes mentionem. Pythagoras igitur Samius, cum sit antiquus quidem aetate, sapientia verò & divina pietate philosophos omnes excellens, non solum quae nostra sunt agnovisse manifestus est, sed etiam emulatus ea ex multis apparet. Et eius quidem conscriptio nulla reperitur: multi tamen de eo retulere: quorum insignior est
Her

Hermippus, vir circa omnē historiam diligentissimus indagator. Refert itaq; in primo de Pythagora libro, quod Pythagoras viuo familiaris suorū defuncto, nomine Calliphonte genere Crotoniate, illius animā dicebat secū degere die noctuq;: & quod praciperet, vt nō transiret locū, ubi asinus lapsus esset, & ab aqua seculenta semetipsum abstineret, & ab omni blasphemia recederet. Deinde sequitur. Hæc autē agebat atq; dicebat, Iudaorū et Thracū opiniones imitatus, ac transferēs in semetipsum. Dicitur enim verē, quod ille vir multas Iudaorū leges in suā transfudit philosophiā. Fuit autē etiā per ciuitates nō ignota olim gens nostra: & multi iam mores ad quasdā transierūt, & emulatione digni à nonnullis habebātur. Quod manifestat Theophrastus in his qua scripsit de legib. Ait enim, quia prohibent Tyrorum leges & peregrino sacramento iurare. Inter quæ sacramēta cum quibusdā alijs etiā iusiurandum, quod Corban appellatur, conmerat, apud nullos autē hoc inuenitur iuramentum, nisi apud Iudaos solos: quod interpretatur ex Hebraica lingua, donū Dei. Verū neq; Herodotus Halicarnasseus nostrā ignorauit gentem, sed quodammodo eius meminisse cognoscitur. De Colchis enim referens, in secundo libro sic dicit: Soli autem inter omnes Colchis, & Aegyptij, & Aethiopes, verenda ab initio circumcidiunt. Phoenices verò, & Syri in Palaestina consentiunt hæc

ab Aegyptijs didicisse. Syri autē qui circa Thermodontem & Parthenium fluuium commorantur, & his vicini Macrones, à Colchis dicuntur nuper didicisse. Hi namq; sunt inter homines soli, qui circumciduntur: & isti sicut Aegyptij facere dicuntur. De Aegyptijs autem & Aethiopijs dicere non possum, vtri ab alteris didicere. Dixit ergo Syros, qui in Palaestina sunt circumcidi. Omnium autem qui habitant Palaestinam, soli Iudaei circumciduntur. Hoc igitur sciens, de ipsis dixit. Quin & Chærilus, antiquus poëta, meminit de gente nostra, dicens quod militauerūt nostri maiores cum Xerxe Persarum rege contra Græcos: & enumerans vniuersas gentes, nominissimam nostram posuit, ita dicens:

Huius miranda specie gens castra secuta,
Phœnissam ignoto linguam mittebat ab ore.
Sedes huic Solymi mōtes, stagnū prope vastū,
Tonsa caput circum, squallenti vertice equini
Exuvias capitis duras igne gerebat.

Palam ergo est, sicut arbitror, quia nostri meminit, eo quod & Solymi montes in nostra regione sunt cōstituti, in quibus habitamus, et stagnum, quod dicitur Asphaltites: hoc enim inter omnes stagnum in Syria latius ac maius est. Et Chærilus quidē ita nostri meminit. Quod autē non solū sciebāt Iudaeos, sed etiā in quotquot inciderent admirabantur, nō ē vulgo Græci sed ob sapientiā celebres, ostendere facile est. Clearchus
enim

enim Aristotelis discipulus, & Peripateticorum nulli secundus, in primo lib. de somno, dicit Aristotelem doctorem suum de quodam viro Iudaeo ita referre: & ipsi Aristoteli eundem sermonem ascribit, quod ita conscriptum est. Sed alia quidem longum est dicere. Quae verò habere potuerant illius admirationem quandam atque philosophiam, ea deo operae pretium referre. Et Hyperochides: vehementer, inquit, audire desideramus universi. Igitur secundum praecepta, Aristoteles inquit rhetorica, eius genus primo indicabimus, ne reluctemur doctoribus praeceptorum. Dic, inquit Hyperochides, ita si placet. Tum ille: Genere igitur Iudaeus erat à Caesaria: qui sunt ex propagine Philosophorum Indorum, vocanturque; (ut aiunt) philosophi, apud Indos Calani, apud Syros autem Iudaei nomen accipientes à loco: locus enim ubi habitant, appellatur Iudaea: nomen verò eorum civitatis valde difficile est: vocant enim eam nomine Hierusalem. Is igitur homo multos hospitio recipiens, & de superioribus ad maritima descendens, gravissimus erat non solum eloquio, sed etiam animo. Et tunc nobis degentibus apud Asiam, cum dominus homo venisset ad ea loca, confabulari cepit nobiscum, & cum alijs scholasticis eorum sapientiam tentans, cumque multi eruditorem congregaretur, tradebat potius aliquid eorum quae habebas. Hac ait Aristoteles apud Clearchum, & super hac multam ac mirabilem continentiam Iudaei viri incibant

eibus & castitatē narrat. Licet autem volētibus
 hac ex ipsius lectione cognoscere: ego enim refu-
 gio plus quam decet inferere. Clearchus igitur
 facta digressione, cū aliud propositū haberet,
 nostri generis ita meminit. Hecateus autem Ab-
 derita, vir philosophus simul. & circa actiones
 industrius, cū Alexandro rege nutritus, & cum
 Ptolemaeo Lagi commoratus, non obiter, sed inte-
 grum de ipsis Iudæis conscripsit librū. Ex quo vo-
 lo breuiter quadam eorum, quæ ab eo sunt dicta
 percurrere. Sed primitus tempus ostendā: memi-
 nit enim præliū, quo circa Gaxam Ptolemaeus con-
 fluxit cū Demetrio, quod utiq; contigit vndeci-
 mo quidē anno post mortē Alexandri, Olympia-
 de verò septima & decima atq; centesima, sicuti
 refert Castor: adiiciens enim hanc Olympiadē,
 docit: Sub hac. Ptolemaus Lagi vicit in Gaxa
 prælio Demetrium Antigoni, qui vocabatur Po-
 liorxetes. Alexandrum verò profitentur vniuersi
 centesima & quartadecima Olympiade fuisse
 defunctum. Palam ergo est; quia & secundum
 illud tempus, & sub Alexandro genus florebat
 nostrum. Dicit igitur Hecateus, quia post præ-
 lium ad Gaxam, Ptolemaeus locorum quæ sunt
 circa Syriam dominus est effectus. Et multi ho-
 minum cognoscentes mansuetudinē & clemen-
 tiā Ptolemai, cū eo proficisci ad Aegyptū, & re-
 bus cōmunicare. voluerunt. Quorum vnus, inquit
 erat. Exechias pontifex Iudæorum: homo etate

quidē quasi sexaginta & sex annorū, dignitate
verò apud contribules maximus, & animo sa-
pientissimus, potentissimus ad dicendū, & circa
causas sicut nullus alter expertus. Dicit etiam
omnes sacerdotes Iudaorum qui decimas acci-
piunt, & vniuersa in communi gubernant, circa
mille & quingentos existere. Rursus autem pra-
dicti viri faciens mentionem: Hic, inquit, homo
hunc honorē gerens, & assuetus esse nobiscum,
assumens aliquos suorū, differentiā cunctā expo-
suit: & habitationē suā & conuersationē, quam
scriptā habebat, pariter indicauit. Deinde palam
facit Hecqtæus, quales circa leges existimus:
& quia omnia sustinere, ne transcendamus
eos, eligimus: & hoc esse optimum indicamus.
Dicit igitur hac: Et male sapius à finitimis au-
dientes, & omnes contumelias passi à Persici
regibus & satrapis, non possunt mente mutari.
Sed cum magna exercitatione, de his. præcipue
omnibus respondere parati sunt. Perhibet autem
etiam indicia fortis animi circa leges non parua,
dicens, Alexandro quondā in Babylone constita-
to, & volente Beli templum quod corruerat re-
nouare, cunctisq; militibus similiter rudera por-
tare precipiente, solos Iudaos hoc facere non
sustinuisse: sed etiā multas plagas, & detrimen-
ta pertulisse non modica, donec eis ignoscere re-
ge securitas praberetur. Qui dum ad pronun-
tiam, inquit, propriam reuersi fuissent, tēpla &
alta

diaria fabricata omnia destruxere. Et pro alijs
 quidē multam satrapæ exoluere, pro alijs verō
 veniā cōsecuti sunt. Adijcit autē, quod merito ob
 hac mirabiles sint. Et quod gens nostra fuit mul-
 torum hominū numero copiosa: sed multa millia
 nostrorū tradacta, in Babylonia Persæ primum
 collocarunt: nec pauca etiam morte Alexandri in
 Aegyptum & Phœnicē sunt translata, propter
 seditionē in Syria factam. Idē vir & magnitudi-
 nem provinciae quā incolimus, pulchritudinemq;
 narravit. Penē decies trecenta millia, inquit, in-
 gera terrarū optimarū vberima provincia pos-
 fidere noscuntur. Iudaea nanq; huius est amplitu-
 dinis. Et quia etiam ciuitatem ipsam Hierosoly-
 morū spatiosam & maximā olim inhabitamus,
 & virorū multitudine copiosam, nec non & tē-
 pli cōstructionē, idē ipse sic refert: sunt autem la-
 deorum & alta quidem multa munitiones per
 provinciā, atq; vici. Vna verō ciuitas munitis-
 sima, habens præcipuē circuitum quinquaginta
 stadiorū, in qua cōmorantur hominū circa centū
 & quinquaginta millia, nomine Hierosolyma.
 Est autem in media ciuitate lapidea quadripor-
 ticus, centū per circuitū cubitorū, habens etiā du-
 plices ianuas: in qua ara est quadranguli figura
 tione cōposita ex lapidibus non dolatu sed colle-
 ctis, vnūquodq; latus viginti cubitorū latitudinē
 habens, altitudinem verō decē. & circa eam ma-
 xima fabrica, vbi altare est constitutū & cande-

labrum, utraq; aurea, duorum talentorum pondus habentia: & inextinguibile lumē noctibus & diebus. Simulacrum verò aut aliquod anathema ibi nequaquam est, nec ulla plantatio: nullus ibi veluti lucus, aut aliquid huiusmodi. Habitant autem in eo & noctibus & diebus sacerdotes, quasdā purificationes agētes, & omnino vinum non bibentes in tēplo. Insuper autē quia & cum Alexandri regis successoribus postea militarunt, testatur hoc modo, dicens ea quae cognoverit à viro Iudaeo in expeditione constituto: cuius verba subiiciam. Ait enim: Me siquidem eunte ad mare rubrū una secutus est quidā cū alijs equestrium Iudaeorū nos deducentiū, nomine Mesollamus, vir animosus, inter omnes sagittarios Graecos & Barbaros precipuus. Is igitur homo propterantibus multis pariter, & quodā rate augurium captante, et petēte ut cuncti starent interrogavit, cur substisissent omnes. Ostēdēte verò ei rate autem quā intuebatur, atq; dicente: quod si quidē expediret eis ut mauerent omnes, staretis: si verò surgens antea euolaret, procederent, si verò post tergū iret, recedere cunctas oportet: rursum tacēs, arcūq; trahens, sagittā emisit, & aūc percussam interemit. Indignantibus verò rate & quibusdā alijs, & maledicentibus ei: Quid furitis, inquit, infautissimā aūc sumētes in manus? hac enim suā salutē nesciens, de nostro itinere nobis prosperitatem potuit indicare.

Si enim præscire futura valuisset, in hunc locum nequaquã venisset, metuens ne sagitta à Mosolamo Iudæo periret. Sed Hecatei testimonia iam quiescant: facile namq; est, volentibus ipsum librum legere, & hac apertius inuenire. Non verò me pigebit Agatharchidem introducere, licet homo minime malus, ut ei visum est, nobis detraxisse videatur. Is enim narrans de Stratonice, quemadmodum venit in Syriã è Macedonia viro suo Demetrio derelicto: Seleuco autem uxore eam ducere nolente, quod illa sperabat, exercitu eius in Babylonia posito, circa Antiochiam bella mouit. Deinde quomodo reuerso rege Antiochia capta, in Seleuciã illa fugiens, cum posset velocius abnauigare, somnio prohibita ne faceret, capta atque defuncta est. Hac ergo præfatus Agatharchides, & derogans superstitioni Stratonices, uti tur exemplo generis nostri, sic scribens: Qui vocantur Iudæi, habitant omnium munitissimam ciuitatẽ, quam vocare Hierosolymam provinciales solent. Hi vacare consueti sunt septima die, & neq; arma portare in prædictis diebus, neq; terræ culturã contingere, neq; alterius cuiuspiam curã habere patiuntur: sed in templis extendentes, manus, adorare usq; ad vespertinam soliti sunt. Ingre-
diente verò in ciuitatem Ptolemæo Lago cum exercitu & multis hominibus, cum custodire debu-
erint ciuitatem, eis stultitiam obseruantibus, pro-
uincia quidem dominum suscepit amarissimum:

lex verò manifesta est malā habere solennitatē
huiusmodi autem casus, præter illos, alios quoque
docuit vniuersos: ut tunc ad somnia & opinioniones
quæ tradebantur de lege confugiant, dum circa
res necessarias ratio nihil valet humana. Hoc
quidē Agatharchidi videtur esse ridiculum: eis
autē qui hæc examināt integrius, apparet ma-
gnū, & præcipua laude dignissimū: scilicet & saluti
& patriæ quidē, custodiā legū pietatēque diuinā
præponere cōcupiscāt. Quod verò nō ignorantes
quidā conscriptorū gentē nostrā: sed propter in-
uidiā quasdam ob similes causas memoriā nostrī
omiserūt. hoc iudiciū me arbitror esse præbitu-
rum. Hieronymus enim qui de successoribus con-
scripsit historiā, ipso tēpore quo Hecataeus fuit:
& amicus existens regis Antigoni. Syriæ præsi-
debat, Verūm Hecataeus etiam librum cōscripsit
de nobis: Hieronymus autē nequaquā nostrī in
historia meminit, licet penē in ipsas locis intri-
tus esset. In tantū volūtates hominū differebāt:
alter namque dignos existimauit de quibus dili-
genter memoria proderet: alterum verò omnino
circa veritatē quadā passio cernitur obscurasse.
Sufficiūt tamen ad cōprobationem antiquitatis
nostræ. Aegyptiorū & Chaldaorum atque Phœ-
nicū historia, & super illas Græcorum pariter
conscriptores: nā præter supradictos, Theophilus
etiam, & Theodotus, & Mnaseas, & Arip-
hanes, & Hermogenes, & Euemernus, & Conon,
& Zopyrus

& Zopyrion, & multi fortasse alij (non enim ego omnibus libris incubui) non obiter nostri fere mentionem. Plurimi namq; prædictorum virorum, veritate quidem antiquarum rerum frustrati sunt, quia lectioni sacra nostrorum nõ incubuere librorũ: cõmuniter tamẽ de Antiquitate testati sunt, pro qua nũc dicere proposui. Phaleræus sanè Demetrius, & senior Philon, & Eupolemus, non multum veritate frustrati sunt: quibus dari veniã dignum est. Non enim inerat eis, vt nostras literas possent omni scrupulositate sequi. His ita dictis, vnũ adhuc mihi capitulum est relictum ex his quæ in principio libri posui, quatenus derogationes & maledicta, quibus vtuntur quidã cõtra genus nostrũ, falsas ostendã & conscriptoribus eorum testibus vtar, quando cõscribentes hæc cõtra semetipsos locuti sunt talia. Quòd verò multis alijs hoc euenit propter quorundam odia, arbitror intelligere eos qui in historijs versari solent. Quidã enim gentium, & gloriosissimarũ ciuitatum fœdare nobilitatem, & cõuersationi detrachere tentauere: Theopompus quidem Atheniensium, Lacedæmoniorum verò Polycrates. Is autem qui Tripoliticum conscripsit (non enim Theopompus hoc fecit, sicuti quidam putant) etiam Thebarum momordis urbem. Multa verò etiam Timæus in historijs de prædictis, & de alijs blasphemauit. Et hoc præcipuè faciunt, quando gloriosissimos in aliqua

parte calumniantur : quidam propter inuidiam atq; malevolentiam, alij verò propter verbosam nouitatē memoria se dignos iudicantes: & apud stultos quidem nequaquam hac spe fraudantur, qui non sanum noscuntur habere iudicium, sani verò auditores eorum malignitatem condemnabunt. Blasphemiarum igitur in nos saepe cōgestarum huiusmodi causa est. Volētes Aegyptijs gratificari quidā, veritatem corrumpere tētauerunt. Et neq; aduentū in Aegyptū nostrorū progenitorū, sicut cōtigit, sunt cōfessi? nec rursus egressum cū veritate dixerunt: multasq; causas odiij ac inuidia pariter habuere. Principio quidem, quia in eorū regione nostri progenitores potentes effecti sunt : vnde regressi ad propria denno fuere felices. Deinde sacrorū diuersitas, multas inter eos fecit inimicitias: in tantū præstantiore nostra pietate quā solenitates illorū, quantum Dei natura animalibus irrationalibus sine dubitatione præstat. Communis namq; apud illos ritus est, eiusmodi bruta arbitrari deos: singillatim autē alij alia colunt, vani ac fatui omnino homines, & ab initio vti his malis opinionibus consueui: & propterea nequaquam imitari nostram honestatem de diuina ratione potuerunt. Videntesq; multos nostram Zelarī conuersationem, inuidiam habuere, & ad tantam fatuitatem ac pusillanimitatem quidam perducti sunt, ut non pigeret eos etiam contra antiquas suorum scriptiones aliq

aliqua dicere. Qui cum hoc faciunt, sibi metipsis
 aduersa conscribere passione cacitatis ignoraue-
 re. In vno tamen & maximo viro verbum meum
 comprobabo, quorsus sum ante paululum nostra
 Antiquitatis teste. Manethon itaq;, qui Aegy-
 ptiacam historiam ex literis sacris se interpre-
 taturum pollicitus est, prefatus nostros progenito-
 res cum multis milibus in Aegyptum aduenisse,
 & illic incolas subiugasse: deinde ipse confessus
 est, quia posteriori tempore amitte ens eam, pro-
 uinciam qua nunc Iudaea vocatur obtinissent:
 & adificantes Hierosolymam, construxissent te-
 plum. Et haec tenus conscriptiones secutus est an-
 tiquorum. Deinde usurpans sibi met licentiam, pro-
 fessusq; se scribere ea qua in fabulis vulgaribus
 feruntur, incredibilia verba de Iudaeis inseruit,
 volens permiscere nobis plebem Aegyptiorum le-
 prosorum, aliorumq; laeguentium, quod, sicut ait,
 abominatione ex Aegypto fuga dilapsi sunt. A-
 menophin enim regem adiecit, quod est falsum
 nomen. Et propterea tempus regni eius nequaquam
 diffinire praesumpsit, cum aliorum regum omnes
 annos perfecte protulerit. Hinc itaq; quasdam
 annectit fabulas: penè oblitus, quod egressum pa-
 storum ad Hierosolyma ante quingentos decem
 & octo annos factum esse protulerat. Themusis
 enim erat rex, quando egressi sunt. Et ab hoc
 tempore, regum qui postea fuere, anni sunt tre-
 senti nona ginta tres, usque ad fratres nomine

Sethonem, & Hermaum : quorum Sethonem quidem Aegyptum, Hermaum verò Danaum denominatum dicit : quem expellens, inquit, Sethon, regnavit annis quinquaginta & novem : & post hunc senior è filijs Rampses annis sexaginta sex. Ante tot igitur annos egressos ex Aegypto patres nostros confessus, deinde Amenophin adijciens regem, hunc ait & deorum fuisse cōtemplatorem, sicut Orum quendā priorū regū & impleſſe desiderium eius sacerdotem Amenophin natū ex patre Papiro : qui videbatur quasi divina participare natura, secundum sapiētiam praescientiamq; futurorum. Et dixisse regi hunc cognominem, quod posset videre deos, si prouinciam à leprosis & alijs maculatis hominibus purgare contenderet. In quo latum regē, omnes dicit corpore debiles ex Aegypto congregasse, & fecisse multitudinem numero octuaginta milia. Eosq; ad sectiones lapidū in partem Nili orientalem misisse : simul & alios Aegyptios, quibus hoc erat iniunctū. Fuisse autem quosdā inter eos etiā eruditorum sacerdotum lepra perſusos ait. Amenophin verò illum sapientē diuinumq; virū refert timuisse & erga semetipsum & erga regem deorum indignationem, qui apertē suaserat eis vim geri : & dixisse, quoniam auxiliaretur quidam maculatis hominibus, & Aegyptum obtinerent tredecim annis. Et hac eū non quidem praesumpsisse regi dicere, sed de his hominibus

conscriptum reliquisse librum, ac sibi mortem
consciuisse, & propterea regem in anxietate
maximam pervenisse. Deinde ad verbum hac
refert. Itaq; rogatus rex, ut ad requiem & tu-
tamen eorū secerneret civitatem, desertā urbem
qua fuerat pastorum, nomine Auarim, prae-
buit eis. Est autem hac civitas secundum theologiam
antiquam, Typhonis. Porro illi in hanc ingressi,
& locum hunc ad rebellandum optimum, du-
cem sibi met quendam Heliopolitanorum Ponti-
ficum Osarsiphum constituere, & huic se obedire
in omnibus iuraverunt. At ille primum quidem
eis legē posuit, ut neq; deos adoraret, neq; ab ani-
malibus, qua praecipue sacra apud Aegyptios e-
rant se penitus abstinerent: nulliq; copularentur
nisi cum quibus foedus habere videbantur. Hac
autē sentiens, & alia plura, maxime Aegyptio-
rum consuetudinibus, inimica, praecepit multo o-
pere muros adificari civitatis: & ad bella prepa-
rari contra Amenophin regem. Ipse verò assu-
mens secum etiam alios sacerdotes & macula-
torum quosdam, misit legatos ad pastores: qui vi-
debantur à Themuse rege depulsi ad Hierosoly-
morum urbē: causas suas & aliorū qui simul fue-
rant exhonoriati significās, & posceas ut pariter
cōtra Aegyptum castrametarentur. promisitq; eos
fore venturos: primū quidē in Auarim progeni-
torum suorū provinciam, & necessaria populus
abundatius exhibēda: pugnaturus autē opportuno
temp

tempore & provinciam facillime subdituros. Il-
 li verò latitantes cumulatim, omnes alacriter usque
 ad ducenta milia virorum pariter sunt egressi: &
 non post multam ad Auarim usque venire. Ame-
 nophis autem Aegyptiorum rex, dum illorum au-
 disset invasionem, non mediocriter perculsus est,
 dum recordaretur quod ei prädixerat Ameno-
 phis Papy. Et primum quidem cōgregans Aegy-
 ptiacam plebem, facto consilio cum principibus
 eorum animalia sacra, & quae praecipue à sacer-
 dotibus honorabantur ante praemisit: & sacer-
 dotibus particulariter iussit, ut simulachra eo-
 rum caute celaret. Filium verò Sethonē, qui etiā
 Ramesses à Rampse patris nomine vocabatur,
 cum quinque esset annorum, apud suū cōmēdavit ami-
 cū. Ipse verò transiens cum alijs Aegyptijs usque
 ad trecenta milia virorum, bellum contra eos
 res, cōgressus non est. Putās enim se contra
 tra Deum pugnare, retrorsum reversus, mox
 Memphim: & sumēs Apim & alia sacra
 in Aethiopiam cum universis navibus & tur-
 tudine venit Aegyptiorū. Per gratiam namque
 erat ei subiectus Aethiopum rex: propter quod
 suscipiens etiam populum universum, praebuit
 alimēta hominibus necessaria, quae provincia mi-
 nistrabat: & civitates ac vicos, qui ad fatale il-
 lud tredecim annorum exilium sufficerent. Et in
 Aethiopia quidē haec gesta sunt. Solymita ve-
 rō descendentes cum viris pollutis Aegyptiorū, sic
 pessime

pessime hominibus visi sunt, ut eorum victoria
 esset pessima his, qui tunc eorum impietates inspi-
 ciebant. non solum etenim civitates & vicas conere
 manere, sacrilegia facientes, & deorum idola de-
 mastantes, sed etiam ipsa sacra animalia qua co-
 lebantur crudelissime discerpserunt, perempto-
 res & occisores horum sacerdotes atque prophetas
 esse cogentes, quos etiam expellebant nudos. Di-
 citur itaque, quod politiam & leges ei composuit
 sacerdos quidam, genere Heliopolites, nomine
 Osarsiphus, vocatus ex nomine Osireos Heliopo-
 litani dei: qui dum conversus fuisset ad hoc genus,
 mutavit nomen & vocatus est Moses. Quae igitur
 Aegyptii de Iudeis ferunt, haec sunt. Sed & multa
 brevitatis causa praeterop. Dicit autem rursus
 Manethon, quia postea Amenophis, ex Aethiopia
 digressus est cum magna virtute: simul & filius
 eius Rampses, & ipse habens magnum exerci-
 tum. Et congressi contra pastores atque pollutos
 vicerunt eos: & multis casibus persecuti sunt eos
 usque ad Syria fines. Haec equidem & huiusmodi
 Manethon conscripsit. Quia vero anilia loqui-
 tur deliramenta, atque mentitur, aperta ratione mo-
 strabo: illud primo distinguens, quod postea refe-
 rendum est. Is enim concessit nobis, atque professus
 est, quod ab initio non fuerint Aegyptii genere
 sed extrinsecus illuc advenissent, & Aegyptum
 obtinuissem, & ex ea rursus egressi sint nostri
 progenitores. Quod verò nobis postea permixta

non sunt Aegyptij corpora debilitati: & quod ex
 his non fuit Moyses, qui populum e duxit ex Aegy
 pto, sed ante multas generationes extitit, per ea
 quae ipse dixit, conabor ostendere. Primam itaq;
 causam posuit signēti ridiculā. Rex enim, inquit
 Amenophis concupiuit videre deos. Quos putas?
 siquidem qui apud eos solēnes erant, Bonem, &
 Hircū, & Crocodilos, & Cynocephalos, videbat.
 coelestes autē quomodo poterat? & cur hoc ha
 buit desiderium? quia utiq; & prior rex aliter hoc
 viderat? Ab illo ergo audiens, quales essent, &
 quemadmodum eos vidisset, noua nequaquam
 egebat arte: sed forte sapiens erat illi vates, per
 quem haec rex posse agere confidebat. Quod si
 ita fuisset, quomodo impossibiliū concupiscentiā
 non praesciuit? nō enim euenit quod voluit. Pro
 inde quam rationem habere potuit, ut propter
 mutilos aut leprosos & inuisibiles essent? Irascū
 tur enim propter impietates, non propter corpo
 rum vitia. Deinde tam multa milia leproforum
 & male habentiū, vna penē hora quomodo fuit
 possibile congregari? aut quomodo rex non obe
 diuit vati? Ille nanque praecepit debiles Aegy
 ptios exilio deportari, hic autem eos ad sectio
 nes lapidum destinauit, tanquam operarijs in
 digens, & non purgare provinciam volens. At
 autem quod vates semetipsum peremit, praeui
 dens deorum iram, & quae erant in Aegypto fu
 tura, & conscriptum librum regi reliquit. Proin
 de

de quomodo ab initio vates etiam suum interitum non praeſciuit? quomodo non repente regi cōtradixit volenti videre deos? aut qua ratione timebat, iam non sui temporis calamitates? aut quid nam grauius imminabat, quod morte praecerneret? Quod verò inter omnia stultius est videamus: Audiens enim hac, inquit, & de futuris iam metuens, debiles illos quibus Aegyptum purgare debuerat, neque tunc de provincia pepulit: sed rogantibus eis, sicut ait, ciuitatem dedit dudam à pastoribus habitatam: qua vocabatur Anaris. Ad quam congregati, principem, inquit, delegere ex sacerdotibus Heliopolitanis: qui eis legem posuit, vt neq; deos adorarent, neq; ab Aegyptiaca festiuitatis animalibus abstinerent, sed omnia perimerent, atq; consumerent, nulliq; penitus miscerentur. nisi cum quibus coniurati esse videbantur: & iureiurando multitudine obligata, quatenus in eis legibus perdurarent, Anarim ciuitatem munitam contra regem dicit eos bello sumpsisse. Adiecit autem, quia misit Hierosolymam rogans illos pro auxilijs exhibendis, & daturum Anarim compromittens, qua foret ex Hierosolymis volētium exire maiorum: & ex qua procedentes omnem Aegyptum obtinerent. Deinde subiungit illos quidem venisse cum ducentis milibus armatorū. Regem verò Amenophin Aegyptiorum, cum nollet repugnare deo, mox ad Aethiopiam refugisse

gisse, & Apim cum alijs sacris animalibus de-
 nexisse. Hierosolymitas verò inuasionem facta, &
 ciuitates depopulatos, & templa concremasse,
 & equestres peremisse. refert: & nulla iniquita-
 te aut crudelitate abstinnisse. Qui verò politia
 & leges ei exhibuit, sacerdos, inquit, erat gene-
 re Heliopolites, nomine Orsaspheus, vocatus ab
 appellatione Osireos Heliopolitani dei: & muta-
 to nomine dictus postea Moses. Tertiodecimo ve-
 rò anno Amenophin, postquàm regno pulsus est, ex
 Aethiopia profectum cum multis milibus dicit:
 & congressum còtra pastores atq; pollucos, ha-
 bita còflictione, vicisse. & multos interficientē,
 usq; ad fines Syria persecutū. In his iterum non
 intellexis siue verisimilitudine se mentiri. Lepro-
 si nanq; & cū eis multitudo collecta debiliū, li-
 cet primitus irascerentur regi, circa se utique
 talia facienti, secundū pramonitionē vati, tamē
 cum à seclione lapidum sunt egressi, & prouin-
 ciā perceperō, omnes circa eum mitiores effectū
 credendū sunt. Porro si adhuc & illum odio ba-
 brbant, seorsum magis insidiari potuissent, non
 omnibus bellū inferre, cū scilicet plurimi existen-
 tes multorum illa cognationes haberent. Pro-
 inde etiam si contra homines pugnare decreue-
 re, non tamen contra deos impietatem gerere
 præsumberant: nec contraria suis agere legibus,
 in quibus educati esse noscuntur. Oportet itaque
 nos Magesdoni gratias agere: quoniam huiusmodi

Iniquitatis principes dicit, non eos qui ex Hierosolyma sunt egressi, sed illos ipsos Aegyptios esse probat, & maxime sacerdotes, atq; iurisperiti vinculū illorū multitudine continuisse. Illud autem quomodo non irrationabile est? Domesticorum quidē et amicorū nemo cum illis rebellavit, nec periculorū belli particeps factus est: sed misere maculatos ad Hierosolymam, ut ab eis auxilia poscerent. Quānam amicitia aut societate intercedente? hostes enim magni erāt, & moribus plurimam differebant. At illi confestim, ut ait, vocantibus more gessere, nepe inducti pollicitationibus, quod Aegyptum occupaturi essent. Quasi ipsi nō admodū eius regionis gnari esset, ex qua per vim pulsī fuerant: qui si tum miserā aut egenam vitā egissent, merito fortasse negotiū aggressi essent. Cum autē urbem habitarent fortunatam, & agrū ampliū meliorem Aegypto colerent, quid tandē erat, cur ob veteres hostes, eosq; corporibus affectis, quales nemo domesticos ferat, periculū adirent: neq; enim futurā regis fugam præsciebant: nam, ut ipse dixit filius Amenuphis cum trecentis milibus ad Pelusium occurrebat: & hoc quidē omnino sciebāt qui proficiscebantur: mutationē verò propositi & fugā inde coniectare poterant? Deinde occupatis horreis Aegypti, multa mala fecisse ait Hierosolymitanum exercitum: atque hac eis exprobrat: quasi nō hostes eos induxisset, aut quasi hac sint

aliunde accito militi obijcienda, cum eadem potu
aduentu eorum fecissent, facturosque se iurassent
ipsi Aegyptij. Quinetiam aliquanto post Ame-
nuphis hostes aggressus praelium vicit: fusosque ac
fugatos Syriam usque persecutus est, adeo scilicet
Aegyptus est omnibus undecumque invadentibus
captu facilis: & qui tunc ea iure belli potiebantur,
cum scirent Amenuphim vivere, neque aditus
ab Aethiopia communiuerant, multas ad hoc com-
moditates habentes, neque alioqui copias contra-
xerant. Ille vero usque Syriam trucidans eos (ut
ait) persecutus est per arenosa & inaquosa loca,
Scilicet ea vel quieto exercitu transire expeditum
est. Igitur autore Manethone neque ex Aegypto
genus nostrum oriundum est, neque illuc aliqui ad-
mixti sunt. Leprosorum enim & morbidorum mul-
tos in lapidicinis perisse verisimile est, multos in
praelijs, plurimos vero postremo & in fuga. Su-
perest ut de Moysè illi contradicam. Hunc virum
mirandum Aegyptij & diuinum existimant, sed
non sine blasphemia incredibili sibi vindicare con-
vantur: dicentes Heliopolitan esse unum sacerdotem,
ob lepram cum alijs pulsum. Ostenditur autem in
ratione temporum, D. X. V. I. I. annis prior fuisse,
& patres nostros ex Aegypto in regionem quam
nunc tenemus eduxisse. Quod vero eiuscemodi
calamitatis corpus expers habuit, ipsius dicta
indicant. Leprosi enim & oppidis & vicis inter-
dixit, ut seorsim in lacero vestitu agant: & cum
qui

qui eos attingisset, aut sub idem testum successisset pro impio habet. Quin etiam si eo morbo liberari, & in pristinum restitui contingat, præscripsit certas purificationes, mundationes, & fontanarum aquarum lavacra, & omnium pilorum abrasiones: multisq; & varijs sacrificijs per actum, tum demum sanctam urbem adeundam. Atqui contra par erat qui tale calamitatem expertus esset providentiam aliquam ac humanitatem exhibere simili infortunio pressis. Non solum autem de leprosis sic leges tulit, sed ne minima quidem corporum parte mutilatos ad sacrarum curam admisit. Sed etiam si iam sacerdoti aliquid tale accidisset, honore eius priuavit. Quomodo igitur verisimile est illum has aduersus semetipsum cum opprobrio suo damnoq; tulisse leges? Quin & nomen valde incredibiliter mutauit. Osarsiph enim (inquit) vocabatur. Hoc ad transmutationem nihil quadrat. Verum autem nomen significat ex aqua seruatum Moysen. Nam aquam Aegyptij Moy vocant. Satis igitur declaratum existimo, quod Manethon quatenus veterum scripta sequitur, non multum a veritate aberrat. Vbi vero ad vulgares fabulas se vertit, aut absurde eas consingit, aut in odium gentis loquentibus credit. Post hunc inquirere libet in Charemonem. Hic enim Aegyptiacam se scribere historiam professus, addens idem nomen regis quod Manethon, Amenophim, & filium eius Rhamessim, ait Isidem in somnis Amenophi appa-

ruisse, incensantē quod templū suū per bellum di-
 rutū esset. Phritiphauten verò sacrū scribā di-
 xisse, si à pollutis hominibus Aegyptum repur-
 get, liberandum eum à nocturnis terroribus: atq;
 ita delectū vitigorum marbidiorūque habito,
 CCL. millia è sinibus eiecit. Duces verò eorum
 fuisse scribas Moſen & Iosephū, quē etiam sacrū
 scribam fuisse: Aegyptia verò eis nomina esse,
 Moſi Tisithē, Iosepho Petesepti. Hos Pelusiū ve-
 niſſe, ibiq; offendiſſe CCC L X X X. millia ab
 Amenophi relicta, quae in Aegyptū transferre
 noluerat; cum huic foedere contra Aegyptum
 expeditionē habitam, Amenophin autē nō expe-
 ctato impetu eorū, in Aethiopiā fugiſſe, relicta
 vxore grāvida: quā deliteſcentē in quibusdam
 spelūcis enixā puerū nomine Meſſenē: cū posteq-
 uam ad virilem aetate perueniſſet, expulſiſſe Iu-
 daeos in Syriam numero circiter ducenta millia,
 & patrē Amenophin ex Aethiopia recepisse. Et
 haec quidē Charemon. Reor autē ex his ipsis quae
 dicta sunt amborū vanitatem apparere. Si quid
 enim veritatis subeſſet, impoſſibile erat in tam
 tum eos diſcrepare. At qui mendacia cōponunt,
 nō aliorū scriptis conſona ſcribunt, ſed quae ipsis
 libet conſingunt. Ille igitur regiam cupiditatem
 videndi deos, ait initium fuiſſe pollutos eiciendū.
 Charemon autē ſuum de Iſide ſomniū ſinxit: &
 ille quidem Amenophin dixit indixiſſe regi pur-
 gationē: hic verò Phritiphauten. Iam multitu-
 dinem

ab eis numerari sane bene congruit, illo octuaginta
 millia referente, huc ducenta & quinquaginta.
 Præterea Manethon præsertim in lapidicinas eie-
 ctos pollutos, deinde ad Aurim habitandā tra-
 ductos, ac reliqua Aegypto bello vexata, tum
 demum acciuisse dicit à Hierosolymitis auxilia:
 Charemon, Aegypto decedentes circa Pelusium
 inuenisse trecenta octuaginta millia hominū ab
 Amenophi relicta, ut cum illis rursus Aegyptum
 inuasisset: Amenophinque in Aethiopiam fugisse.
 Quod verò egregium est, ne ita quidem quinam
 & unde erant tam numerasus exercitus dixit,
 Aegyptiæ an externi: neque causam indicauit,
 ad quam eos rex in Aegyptum inducere noluit:
 qui de leprosis & Iside fomniū confinxit. Moysi
 verò & Iosephum, quasi eodem tempore simul
 expulsū Charemon adiunxit, & quidem qua-
 tuor ætatibus ante Moysen defunctū, quarū sunt
 anni ferè centū septuaginta. Quin & Rhamesses
 Amenophis filius, secundū Manetonē quidē ado-
 lescens bellū administrat cum patre, & cum eo
 dem exulat fregit elapsus in Aethiopiam. Hic au-
 tem fingit eū post patris obitū in spelunca qua-
 dam natū, & postea pralio victorē, & Iudeos
 in Syriam expellētē numero circiter CC. millia.
 O facilitate: neque enim prius quinam erant illa
 CCC LXX. millia dixit, neque quomodo
 CLXX. millia perierint: in acie ceciderint,
 ad Ramessem transfugerint. Quod verò ma-

acine mirum est, ne cognoscere quidem ex eo li-
 cet, quosnam vocet Iudeos, vel ritus eorum, de
 hanc appellationē: illique C.C.L. millibus leproso-
 rum, an his C.C.C.L.X.X. millibus, quae circa Pe-
 lusium erant. Sed stultum fortasse sit redarguere
 eos, qui a semetipsis redarguti sunt, ferēdū enim
 erat vicinque, si ab alijs redarguti fuissent. His
 addam Iysimachum, idem quidem habentē cum
 praedictis argumentū mendacij, verum cum ma-
 tate signet, illos vincens, unde apparet cum
 magno odio confrixisse: dicit enim, Quae impe-
 state Bocchoris, in Aegypto regnabat, populū Iu-
 deorum, quod essent lepra, scabies, et alijs quibus-
 dam morbis infecti, ad tēpla cōfugisse, ut mēdi-
 cato alerētur: multis autē hominibus morbo cor-
 repto, sterilitatē in Aegypto accidisse. Bocchoris
 verō Aegyptiorū regē ad Ammonē, scitatū ora-
 cula de sterilitate, misisse. Responsum verō à Deo,
 repurgāda esse templa ab hominibus impuris et
 impijs, eiectione eorum ē templis in loca deserta. Caro-
 rum scabiosos ac leprosos mergendos, tanquam
 sole horū vitam egrescente, et templa expian-
 da: atque ita fore ut terra fructum ferat. Boccho-
 ris autē accepto oraculo, accersituq; sacerdoti-
 bus ac sacrificijs, iussisse collectis impuratis, his
 militibus tradi deportandos in desertū: leprosos
 verō ac impetiginosos plumbeis laminis inuola-
 tos in pelagus deiecit: quibus submersis, reliquos
 congregatos et in loca deserta expositos esse, ut
 perirent:

petierunt eos habito cœcilio consulasse de seipsis:
 et nocte superueniente, accensis ignibus ac lu-
 cernis in templis agitasse: sequentiq; nocte decima-
 tum; et mox propitius eos formidat. Insequenti
 verò tace de Moysa quodam consilium datū; irem
 conferri vna via, usq; dum ad loca culta perue-
 niretur: tum præcipisse eum, ne cui hominum in-
 posterū beneuolæ essent; utq; consilium malū po-
 nant quæq; bonū darent: deorumq; templa et al-
 tera quæquat inuenirent euertere. Quibus op-
 probatis ac derisus, multitudinē cum interfecisse
 per id desertum, et post multā incommodatā tandem
 ad loca culta perueniit. Tum verò et hominibus
 iniuriis tractatis, et factis compilatis ac decen-
 sis, venisse in eam quæ nunc Iudæa dicitur: con-
 ditiq; ciuitate hic habitare, urbē verò ierusalē
 ex re nominatam: aliquanto autē post iam an-
 ctos viribus mutasse nomen vitandi probri gra-
 tia, et urbē Hierosolyma, seipsos Hierosolymos
 vocasse. Hic non eandem quæ illi inuenit regē,
 sed recentiorē nomen consuetū: et omisso somnio
 ac propheta: Aegypcio ad Ammonit ubi de im-
 petiginosis et leprosis responsum relinquitur: ait
 enim ad templa collectam multitudinē Iudeo-
 rum, incertum leprosis ne nomen imponens, an
 quod solos Iudeos morbus occuparet: dicit enim,
 populus Iudeorum. Qualis? aduena, an indige-
 na? Cur igitur eos cum sint Aegyptij, Iudeos
 vocat? Quid si hospites sunt, cur ritūdenam sint

non dicis? Quomodo autem cum rex tam multas
 ex his mari mersisset, reliquos in loca deserta
 eiecisset, tanta multitudo superfuit? aut quomodo
 partem fieri deserti, et occupauerunt regionem
 quam nunc tenemus: et condiderunt urbem, et
 exstruxerunt templum apud omnes celebre? opor-
 tebat autem de legislatore non solum nomen dice-
 re, sed et genus, quisnam, et ex quibus ortus:
 quamobrem verò talis eis inter eundem aggressus
 sit ferre leges, de dijs, etiam erga homines ini-
 stas. Sine enim Aegyptij erant genere, non tam
 facile patrios mores mutare potuissent: sine aliū-
 de erat, omnino aliquas habebant leges longa con-
 suetudine observatas. Si igitur de expulsoribus
 suis iurassent nunquam se illis fore benenolos, ra-
 tionē nō absurdā habuissent. Quod si bellum in-
 ternecium aduersus vniuersos mortales suscep-
 runt, cum essent (ut ipse ait) miseri, et omnium
 opis egeni, maxima stultitia non illorum, sed hoc
 fingentis ostenditur. Iste namque etiā nomine impos-
 sitū civitati à repletorū spoliacione, praesumpsit di-
 cere, et hoc postea fuisse mutatum. Mirū nō, quia
 posteris quidē turpe fuit tale nomē. Et odiosum:
 ipsi verò qui fundauerunt urbē, ornare senexipso
 etiā vocabula credidere. Hic autē generosus vir
 pra nimia detractionis impotentia nō intellexit,
 Hierosolyma nō idem voce Iudaica quod Graecae
 significare. Quid ergo amplius quilibet dicere
 contra mendacium tam impudenter expositum?

Sed quoniam congruus iam magnitudinem suscepit hic liber, aliud faciens principium, cetera presentis operis explanare tentabo.

FL. IOSEPHI

DE ANTIQVITATE

IYDAEORVM CONTRA

Apionem Alexandrinum,

ad Epaphroditum.

Liber I.

PRIORI quidē voluī, charissime mihi Epaphroditu, de antiquitate nostra monstrari, Phanicū & Chaldaeorū, Aegyptiorūq; literū satisfaciens veritati: multosq; Graecorū cōscriptores adducens, & meā ē diuerso disputationē aduersus Mæthionē, & Chæmonem, & alios quosdam exhibui. nunc autem inchoabo reliquos arguere, qui contra nos aliqua conscripserunt. Impulsus enim sum contra Apionem respondere grammaticū, se tantū assūmī hoc oportet officiū. Honoris igitur, quā ab eo cōscripta sunt, alia quidē similia sunt dictis aliorum, alia valde frigida. Plurima verō quandā tantūmodo detractionē habētia, & multam (ut ita dixerim) inerditi probationē, tanquā ab homine cōposita, & moribus prauo, & totius vitæ suæ dēperibus importuno. Quia verō

malis tremunt propter stultitiam suam his potius
sermonibus captantur, quam illis quæ multo stu-
dio conscribuntur. Horogationibus quidē gau-
dent, praconijs verò mordentur, necessarium de-
re ne hanc quidem insensatam relinquere, quod
nos tanquam in iudicio criminatur. Etenim hoc
quoque plerisque mortalium insitum video, ut gau-
deant quoties maledictus quispiam ipse sua mala
à laceſſito audit. Ex quidē nec orationē eius lo-
gere facile est; neque apertē cognoscere quid dicere
velit: sed velut in multa tamulatione ac menda-
cioris perplexitate nunc similia supra perſectum
de maiorem nostrorum ex Aegypto migratione
affert: nunc incolae Alexandriae Iudaeas exul-
niantur: insuperque de sacris templi nostri obre-
nijs atque alijs vitibus nostrae accusationē admi-
ſcet. Patres igitur nostros nec Aegyptios genere
fuisse, neque ob laborem corporum aut similem aliam,
calamitatem inde pulſos, non mediocriter solum:
sed penē vix modum, superius à me declaratiō
excusum; ceterum quia hic adiungit Apion, com-
pendio notemur. Dixit enim in tertio rerum
Aegyptiacarū haec: Maser, ut accepi à graecis
ribus natus Aegyptijs, Heliopolitani erat, qui
patris institutus moribus subdinales praeſatio-
nes ad septem qualia ciuitas habebat, reduxit: ad
subſolanum autem omnia conuertebat. ita enim
Heliopolis sita est: pro obeliscis verò statuit co-
lumnas, sub quibus cent pelui ſequia exprimeba-

sur: umbra verò in eam incidens, respice per su-
 dum, eundē semper cum sole cursum circumvalven-
 tata. Atque huiusmodi est admiranda illa huius
 grammatici peritiss. Mandacum verò eius nō tam
 nostris verbis evidenter coarguitur, quam Mo-
 seas aperibus: neq; enim cum primū tabernaculū
 Deo construeret, aut ipse ullam talē formam ei
 indidit, aut posteros facere precepit: atque is qui
 postea templum Hierosolymū construxit Solo-
 mon, omni tali curiositate abstinuit, quales con-
 finis Apion. Accepisse autem se dicit à maiori-
 bus natū Mosen Heliopolitanum: scilicet ipse iu-
 vior, sed his fidem habēs, qui per etasē illum fa-
 miliariter noverant. Et de Homero quidā poēta,
 quāvis grāmaticus, nō posset quēnam eius sit
 patria certō affirmare, neq; de Pythagora tantū
 nō heri nudius tē tertius nata: de Mose verò tam
 multis annis, illos precedente tam facile decer-
 nit, credens seniorum relationi: vnde manifestū
 illum maxime apparet. Quin et temporū ratio,
 quibus Mosen ait edidisse leprosos et cecos, et
 claudos, helle cecinit iuxta grammaticum hunc
 diligentissimum. Mose hoc enim regnante Ter-
 tios Iudæes discessisse in Aegypto discessisse, annis
 CCCXCIII. antequam Danaus apud Argos
 exularet, Lysimachus autē tēpore Bocchoris re-
 gi, hoc est ante annos M. DCC. Molon verò et
 alij quidam, ut cuiq; visum est. Ad verò Apion,
 ceteris fide dignior, siccasse illum exitū deservit.

VII. Olympiade, & huius anno primo: quo, ut ait, Poni Carthaginē condiderunt. Carthaginem autem mentionem adiecit, ratus argumentum id veritatis se habiturum evidentissimum: nec animadvertit à semetipso adductum quo coargueretur. si enim de hac colonia monumentis Phenicis credendum est, in illis Hiram rex traditur antiquior Carthagine condita annis plus quam C L. de quo superius ex Phenicis commentarijs probamus, quòd Solomoni templo Hierosolymitano conditori amicus fuerit, et multa ad templi fabricam contulerit. Solomon verò aedificavit templū post Indarū discessum ex Aegypto anni D C L P L. Porro numerū paſſorū eundē quem Lysimachus commentus (ut enim C. & X. eorū fuisse millia) miram quandā & credibilē reddit causam, cur sabbatum nominatus sit. Ex alto enim (inquit) sex diorū itinere, inguinū vlceribus affecti sunt: & hac de causa septima die quieverunt, incolantes: constituti in regione quæ nunc Iudea vocatur: & appellaverunt eam eorū sabbatū, servantes Aegyptiorū voto: nam argamū morbum Aegyptij vocant sabbatofim. An non igitur vel deridenda hec ingacitas, vel contra odio habenda talis in scribendo impudentia? Apparet enim quòd omnes inguinibus laboraverint, hominum millia centum & decem. Atqui si erant cæci & claudi & morbi di, quales fuisse Apion ait, ne minus quidem diei iter progressi potuissent: sunt autem

autem potestum, et magnam solitudinem profici-
 scisci, prætereque sibi obistentes vincere popula-
 riter repugnando, nequaquam minueri post sex-
 tam diem inguinis morbo correpti fuissent. Neque
 enim naturaliter tale quippiam euenire iter agen-
 titus necesse est, sed plurimorum millium exerci-
 tus definita semper itinera peragunt, neque temere
 ita accidisse verisimile videtur, est enim omnino
 absurdum. At verò mirificus hic Apion sex qui-
 dem diebus eos peruenisse in Iudæam prædixit:
 rursus autem Moisen conscenso monte, qui Aegy-
 ptum inter et Arabiam situs est, nomine Si-
 naeus, quadraginta diebus delituisse dicit, indeque
 descendente Iudæis leges dedisse. Atqui quomo-
 do possibile est, eosdem et quadraginta dies in
 deserto ac in aquoso loco manere, et quod in me-
 dio spatium est, id totum sex diebus pertransire?
 Sabbati verò appellationis grammatica ratio,
 quam adfert, multam impudentiam præ se fert,
 vel certe magnam imperitiam. Nam hæ voces
 Sabba et Sabbatum, inter se maxime differunt.
 Sabbatum enim secundum Iudæos quies est ab o-
 mnino opere. Sabbo, verò, ut ille affirmat, Aegy-
 ptius inguinum morbum significat. Tales quædã
 de Mose et Iudæorum ex Aegypto profectioe
 Aegyptius Apion novitates sinxit, præter aliorum
 commentus autoritatē. Et quid mirum si de nostris
 mentitur patrum? quandoquidem de se ipso con-
 tra mentitus est: et natus in Oasi Aegypti, pri-
 mas

modo iste Aegyptiorum existimatus, verum quidem
 patriam & genus suum abiuravit: Alexandri-
 num autem se mentitus, confirmat generis sui pra-
 vitate. Merito igitur quos odit & comitatus infe-
 ctatur, eos Aegyptios appellat: nisi enim peccatos
 esse existimaret Aegyptios, semet ex eorum ge-
 nere haud eximeret: quandoquidem qui se de ce-
 lebritate patria iactant, honorificum quidem da-
 cunt ab ea denominari, coarguunt verò eos, qui
 praeter inus in eandem sese ingerere conantur. Erga
 nos autem alteratro modo affecti sunt Aegyptii:
 aut enim tei gloriabundi cognatos se simulant,
 aut participes nos infamia sua cooptant. At pra-
 elarius iste Apion videtur contumeliosam nostrum
 infectionem, quasi mercedem voluisse reddere
 Alexandrinis, pro data sibi civitate: sciensque eo-
 rum cum habitatoribus Alexandriae Iudei si-
 militatem, proposuit quidem illis convitium fa-
 cere, una tamen comprehendit reliquos quoque
 universos, utrobique impudenter mentiens. Videamus
 igitur, quoniam sint illa grania & non se-
 renda, de quibus habitatores Alexandriae Iu-
 deos accusat. Venientes, inquit, è Syria, sedes fe-
 xerunt ad importuosum mare, undarum vicini
 assultibus. Ergo si locus opprobrium habet, non
 quidem patria sua sed tamen quam patriam di-
 cit, Alexandria conviciatur. Illius enim & ma-
 ritima ora pars est, ut omnes confirmant ad in-
 habitandum optima: quam si Iudaei per vim oc-
 cupa-

expulserunt, ita ut ne poss. quidam censerentur,
 fortitudinis eorum argumentum est. Verùm Ale-
 xander eis locum ad incolendū dedit; & pacem
 cum ipsis à Macedonibus bonorē concessit. sunt.
 Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa
 Necropolim habitassent, ac non circa regiam se-
 des possissent, & hodieq; eorum tribus appella-
 retur Macedones. Igitur si legit epistolas Ale-
 xandri regis, Ptolemæiq; Lagi ac successorum ibi-
 dem Aegypti regum, & columnam stantem Ale-
 xandriæ ac iuxta cōinentem quæ Caesar magnus
 Iudeis concessit: hæc, inquam, si sciens, contraria
 scribere ausus est, malus erat: si autem nihil ho-
 rum novit, indoctus. Illud quoq; quod se mirari
 dicit, quòd cum Iudei essent, Alexandrini vocati
 sunt similis insciente est. Omnes etenim qui ad co-
 loniam aliquā devocantur, etsi plurimum ab ab-
 teritis genere differant, à conditoribus appella-
 tionē accipiunt. Et quid opus est de alijs dicere?
 nostrorū enim ipsorum hi, qui Antiochiam inha-
 bitant, Antiocheni nominantur. Ius enim civium
 eis dedit conditor Selenus. Similiter & qui in
 Epheso cōmorantur, & alia Ionia cum civibus
 exinde natis eandē appellationē habent, hæc præ-
 bentibus eis regni successoribus. Romanorū verb
 clemētia, cunctis non parvulū donū appellationis
 suæ cōcessit, non solum vivis singulis, sed etiā ma-
 ximis gentibus in communi. Hispani denique an-
 tiqui, & Tyrrheni, & Sabini, Romani vocan-
 tur.

301. Si vero hunc modum auferis civitatis civi-
 tatem Apion, desinat semetipsum Alexandrinum
 dicere. Natus enim in intima Aegypto, quomodo
 erit Alexandrinus, iure civitatis, sicut ipse in vo-
 bis dicit, ablato? cum solis Aegyptijs nunc orbis
 domini Romani, participari cuilibet civi-
 tatis interdixisse videantur. Hic autem praclaras
 dignitates quas ipse impetrare prohibetur ad-
 pisci non valens, calumniari conatur eos qui hoc
 iustissimo percipere. Non enim propter inopiam
 inhabitatorum civitatis, quam studiose edificabat
 Alexander, nostrorum aliquos ibi collegit: sed
 omnes approbans diligenter ex virtute, ac fide
 dignos inveniens, hoc praconium nostris exhi-
 buit, cum gentem nostram studeret non medio-
 criter honorare. Ait enim Hecataeus, quia pro-
 pter mansuetudinem atque fidem, quam ei praebe-
 re Indae Samariam regionem adiecit, ut eam sine
 tributi haberent. Similiter quoque sensit post Ale-
 xandrum etiam Ptolemaeus Lagi de Indis in
 Alexandria commorantibus. Nam Aegyptiata in
 castra transiit, arbitratus fide simul eorum et for-
 titudine conservanda: et in Cyrene credens se
 iustissime regnaturum, et in alijs Libya civitati-
 bus, ad ea loca parte Indaeorum habitandi causa
 direxerit. Post hunc autem Ptolemaeus, qui Phi-
 ladelphus est appellatus, non solum si qui fuerit
 captivi apud eos nostrorum, omnes absoluit, sed
 et pecunias eis saepius condonavit: et (quod ma-

ximum est) desideravit. agnoscere nostras leges,
 & sacrarum scripturarum volumina concupivit:
 misitq; rogans destinari viros qui ei interpreta-
 rentur legem: & ut hac apprimè conscriberen-
 tur, diligentia hanc commisit non quibuscunq; vi-
 ris, sed Demetrium Phalereum, & Andream, &
 Aristum, quorum eruditione sui seculi Deme-
 trius facile princeps erat, alij verò habebant cu-
 stodiam corporis sibi creditā, huic cura praecepit.
 Non enim leges, & patrum nostrorum philoso-
 phiam discere concupisceret, si his utentes despice-
 ret, & non potius valde miraretur. Apion autem
 penè omnes in ordine successores eius Macedo-
 num reges ignoravit habuisse erga nos prae-
 cipuum familiaritatis affectū. Tertia namq; Pto-
 lemæus, qui vocatur Evergetes, fortiter obtinens
 Syriam uniuersam, non dys Aegyptiacis pro vi-
 ctoria solennitates gratificas immolauit: sed ve-
 niens ad Hierosolymam, multas hostias sicut no-
 stri moris, est Dea gratificauit, dignissimaq; di-
 cavit ornamenta victoriae. Philomator autē Pto-
 lemæus, & eius uxor Cleopatra, omne regnum
 commiserunt Iudeis: & duces totius fuisse militiae
 Quia & Dosithemus Iudæi: quorū nominibus de-
 rogat Apion, cum debuisset opera eorum potius
 mirari, & gratias agere, quoniam liberauere
 Alexandriam, cuius ciuis videri vult. Nam dum
 rebellia surrexisset in Cleopatra regno, & peri-
 culum pessimæ perditionis instaret, istorū labore

ciuitas intestinis prædijs est crepta. Sed postea, inquit, Onias ad urbem deduxit exercitum paruum, cum esset illic Thermus præsens Romano- rum legatus: quod (ut ita dicam) rectè atq; iustè factum est. Ptolemæus enim, qui cognominatus est Phrycon, moriente suo patre Ptolemæo Philometore, egressus est de Cyrene, volens reginam Cleopatram expellere, & filios regis, ut ipse regnum iniuste sibi in se applicaret. propter hæc ergo Onias aduersus eum bellum pro Cleopatra suscepit, et fidem quam habuit circa regem, nequaquam in necessitate deseruit. Testis autem Deus iustitiæ eius manifestus apparuit. Nam Phrycon Ptolemæus cum aduersum exercitum quidem Oniæ pugnare præsumeret, omnes verò Iudeos in ciuitate positos cum filiis & vxoribus capiens, multos atq; vinctos elephantis subiecisset, ut ab eis conculcati deficerent, & ab hoc etiã bestias ipsas inebriasset, in contrarium quæ preparauerat, euenire. Elephantis enim relinquentes sibi appositos Iudeos: impetu facto super amicos eius, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidem aspectum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus. Concubina vero sua charissima (quam alij quidam Ithacæ, alij verò Hirenem denominant) supplicante ne tantâ impietate perageret, & concessit, & ex his quæ egerat vel acturus erat, pœnitentiam egit. Unde rectè hanc diem Iudei Alexandria constituti, eo quod

quod oportet à Deo salutem promerere, celebra-
re noscantur. Apion autem omnium calumniator
etiam propter bellum aduersus Phryconem ge-
stum Iudeos accusare praesumpsit, cum eos lau-
dare deberet. Is autem etiamultima Cleopatra
regina Alexandrinorum meminit, velati nobis
improperans, quoniam circa nos fuit ingrata: &
non potius illam redarguere studuit, cui nihil o-
mnino iniustitiae & malorum operum defuit:
vel circa generis necessarios, vel circa maritos
suos, qui etiam dilexerunt eam, vel in communi con-
tra Romanos omnes, & benefactores suos impe-
ratores, quia etiā socrē Arsinaëu occidit in tem-
plo, nihil sibi uocentem. Peremit autem & fra-
trem infideli paternosque deos, & sepulchra pro-
genitorum depopulata est. Percipiensque regnum à
primo Cesare, eius filio, & successori, rebellare
praesumpsit. Antoniumque corrumpens amatorij
rebus & patria inimicum fecit, & infidelē cir-
ca suos amicos instituit, alios quidem genere rega-
li spoliatis, alios autem dicens ad mala gerenda
compellens. Sed quid oportet amplius dici, cum
illū ipsum in nauali certamine relinquens, id est
maritum & parentē communium filiorū, tradere
illū exercitū principatum, et se sequi coegit? Nouis-
sime verò Alexandria à Cesare capta, ad hec
usque perducta est, ut saltem hinc sperare se iudi-
caret, si posset ipsa manu sua Iudeos perimere: eo
quod circa omnes crudelis & infidelis extaret.

Putasne gloriantur nobis non esse, si quemadmodum dicit Apion, famis tempore Iudaei triticum non est mensuri? Sed illa quidem poenam subiit competentem. Nos autem maximo Caesare, vincti testis auxiliij, atque fidei quam circa cum contra Aegyptios gessimus, necnon et senatus eiusque consilii, et epistolis Caesaris Augusti, quibus vestra merita comprobantur. Has liberas Apionem oportebat inspicere, et secundum genera examinare testimonia sub Alexandro facta, et omnibus Ptolemaei, et quae à senatu constituta sunt, necnon et maximis Romani imperatoribus. Si verò Germanicus frumenta inopia in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuriae frumentorum, non accussatio Iudaeorum. Quid enim sentiant omnes imperatores de Iudaeis in Alexandria commorantibus, palam est: nam administratio tritici nihil magis ab eis, quam ab alijs Alexandrinis translata est. Maximum verò eis fidei olim à regibus datam conservare, id est, fluminis custodiam, totiusque custodiam, nequaquam his rebus indignas esse iudicantes. Sed super hoc. Quomodo ergo, inquit, si sunt cives, eosdem deos, quas Alexandrini non colunt? Cui respondeo: Quomodo etiam cum vos sitis Aegyptij, inter alterutros praelio magno et sine fœdere de religione contenditis? aut certe propterea non vos omnes dicimus Aegyptios, et neque communiter homines, quoniam bestiae ad-

nervosa

versantes natura colitis, multa diligentia nutriendos? cum genus utiq; nostrorum unum atq; idem esse videatur. Si autem in vobis Aegyptiis tanta differentia opinionum sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandriam advenierunt, si legibus à principio constitutis, circa talia permansere? Is autem seditionis causam nobis apponit, quia si cum veritate ob hoc accusat Iudeos in Alexandria constitutos, cum omnes non culpare possis, eo quod nesciant habere concordiam. Porro etiam seditionis auctores, quilibet invenies Apionis similes Alexandrinorum fuisse cives. Donec enim Græci fuerent et Macedones hanc civitatem habentes, nullam seditionem adversus nos gessere, sed antiquis cessere solamitatibus. Cum vero multitudo Aegyptiorum crevisset inter eos, propter confusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum: nostrum vero genus permansit purum. Ipsi igitur audentia huius sacro principis, nequaquam populo Macedonici habente constantia, neq; prudentia Græcam; sed cunctis scilicet ventibus multis moribus Aegyptiorum, et antiquas inimicitias adversum nos exercentibus. E diverso namq; factum est quod nobis impropere presumunt in cum plurimi eorum non opportune in eam civitatem obtineant, peregrinos vocant eos qui hoc privilegium ad omnes impetrasse nesciunt. Nam Aegyptia neq; regis quisquam videtur in civitate fuisse delegatus, neq; una quilibet imperato-

rum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges autem auerere, Romani verè semper custodire dignati sunt. Itaq; derogare nobis Apion voluit, quia imperatorum non statuamus imagines tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigentibus: cum potius debuerit admirari magnanimitatem modestiamq; Romanorū, quoniam subiectos nō cogunt patriamque transferre: sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes prius atq; legitimū est. Illis enim honoribus gratiam habent, qui eis necessitate et violentia conferuntur. Gracii itaq; et alij quibusdam, bonum esse creditur imagines instituire. Denique et patrum et vxorum filiorumq; figuras depingentes exultant: quidam verò etiam nihil sibi capereotium sumunt imagines: alij verò et seruos diligentes, hoc faciunt. Quid erga mirum est, si etiam principibus ac domibus hunc bonum præbere videantur? Porro autē legislator sub quasi proprietas Romanorū potentissimā non honorandam, sed tanquā causam neq; Deū neq; hominibus utilem despicimus, et quoniam totius animati, nullā magnā Dei in animati probatur hoc inferius, iacē dixit imagines fabricare: alij autem bonoribus post Deū colendos nō prohibuit viros bonos, quibus nos et imperatores et populum Rom. dignitatē ampliāmus. Facimus autem pro eis, ceteris sacrificiis. Ceterum si quis propter diuinū diobus et impensā cōmuniū opumque legatorum actū

celebramus: verum cum nullo alio hostia ex
 comuni, neq; pro filiis peragamus, sed impera-
 toribus hinc benedictum praeceptum pariter exhibi-
 bimus, repens hominum nullo per solvimus. Hac
 itaq; communiter satisfactio posita sit adversus
 Apionem pro his quae de Alexandria dicta sunt.
 Admiror autem etiam eos, qui ei huiusmodi fo-
 mitores praeberent, id est, Posidanum et Apolla-
 nium Modonit et quoniam accusant quidem nos,
 quare nos eisdem deos cum alijs non colimus
 mendicantes: autem pariter, et de nostro templo
 blasphemias copulantes inobsequas, non se putant
 impie agere: cum sit valde turpissimum libris,
 qualibet natione neptiri multo magis, de templo
 apud cunctos homines nominato, tanta sanctita-
 te pollere. In hoc enim sacraria Apion praesump-
 ptis edicere, asini caput collocasse Iudeos, et eum
 colere, ac dignum facere tantae religionis: et hoc
 affirmat fuisse depulatum, dum Antiochus Epi-
 phanes et expulasset templum, et illud caput
 invenisset ex auro compositum: multa pecunijs
 dignum. Ad hoc igitur primus quidem respon-
 deo, quoniam Aegyptiorum vel si aliquid tale
 prodios fuisse, nequaquam debuerat increpare
 cum non sit deterior asinus furonibus et hircis
 et alijs, qui sunt apud eos dii. Deinde quomodo
 non intellocit, operibus increpatus de incredibili
 suo mendacio. Legibus namq; semper vimus usque
 in quibus sepe se constituit. Et quidam, eum

nostram civitatem, sicut etiam aliorum vexaverunt, & Theos ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, & ad novissimum Titus Caesar, bello vincentes obtinuerunt templum, nihil huiusmodi illic invenere, sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alias effabile. Quia vero Antiochus neque iustam fecit templi depredationem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, cum non esset hostis, & facios insuper nos suos & amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic invenit, multi & digni conscriptores super hoc quoque testantur: Polybius Megalopolitanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, & Castor chronographus, & Apollodorus: qui omnes dicunt pecuniis indigentem Antiochum transgressum fudera Iudaorum, & spoliassse templum auro argentoque plenum. Hac igitur Apio debuit respicere, nisi conatus ipse potius habuisset, & impudentiam tantam, qui apud ipsos assolat celi: neque enim extrinsecus alia rationatione mentitur est. Nos itaque asini neque honorem neque potestatem aliquam habemus, sicut Aegyptij crocodili & aspidibus: quando eos qui ab istis mordentur, & a crocodilis rapiuntur, fulces & Deo dignos arbitratur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alias sapientes viros, olera sibi met imposita sustinentes. Et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas valde plagas accipiunt, quippe operibus

Et ad agriculturā rebus necessarijs ministrātes.
 Sed aut omnium rudissimus fuit Apion: ad com-
 ponendum verba fallacia, aut certè ex rebus in-
 tia sumens, hac implere non valuit, quādo nulla
 potest contra nos blasphemia provenire. Alterā
 verò fabulam derogatione nostra plenā, de Gra-
 cis apposuit: de quo hoc dicere sat erit, quoniam
 qui de pietate loqui praesumunt, oportet eos non
 ignorare minus esse immundū per templa trans-
 ire, quāsi sacerdotibus scelerata verba cōfingere.
 Isti verò magis studere defendere sacrilegum
 regē, quā iusta & veracia de nostris & de tē-
 plo conscribere. Volentes enim Antiocho gratifi-
 cari & perfidiam ac sacrilegium eius togere quo
 circa gentem nostram est vsus propter egesta-
 tem pecuniarū, detrahentes nobis etiam quae in
 futuris essent, mentiti sunt. Propheta verò aliorū
 factus est Apion, & dixit Antiochum in tem-
 plo inuenisse lectū, & hominem in eo iacentem,
 & appositam ei mensulam maritimis terrenisq;
 volatilibus dapibus plenā, & quod obstupuisse
 hic homo. Illum verò mox adorasse regis ingres-
 sum, tanquam maximam sibi opem prabitori:
 ac procidentem ad eius genua, extensa dextera
 poposcisse libertatem: & iubente rege vt consi-
 deret, & dicere quis esset, vel cur ibidem habi-
 taret, vel quae esset causa ciborum eius, tunc ho-
 minem tam gemitu & lacrymis lamentabiliter
 suam narrasse necessitatem. misz, inquit, effusa

masculi iudeorum mundi existentes atq; purifica-
 ti. In quartâ autē sacerdotes: stolis induti sacer-
 dotalibus. In adytum verò soli principes sacer-
 dotum, propria stola circumamicti. Tanta verò
 est circa omnia providentia pietatis, ut secundâ
 quasdam horas sacerdotes ingredi constitutū sit.
 Mane etenim aperto templo oportebat facientes
 traditas hostias introire, & meridie rursus, dum
 clauderetur templum, deniq; ne vae quidem ali-
 quod portari licet in templū, sed erant in eo so-
 lammodo posita, altare, mensa, thurribulam, cas-
 delabrum, quae omnia in lege descripta sunt. Ea-
 enim nihil amplius neq; mysteriorū aliquorum
 ineffabilium agitur, neq; iustus ulla epulatio ad-
 ministratur. Hec enim quae praedicta sunt, habet
 totius populi testimonium manifestum, ratio-
 nemq; gestorum. Licet enim sint tribus quatuor sa-
 cerdotum, & haec tribus singula habeant ho-
 minum plus quam quinque milia, sit tamen obser-
 vatio particulariter per dies certos: & hi trans-
 actis, atq; succedentes ad sacrificia veniunt: & con-
 gregati in templū mediâ die à precedentibus
 clausi templi, et ad numerū omnia vasa percipiunt
 nulla re quae ad cibū aut potū attineat in templū
 delata. Talia namq; etiâ ad altaria offerre probi-
 bitū est, praeter illa quae ad sacrificia preparant.
 Quid ergo Apionem dicimus: nisi nihil eorum
 examinanti, verba incredula protulisset. Sed san-
 pe est, si ista veram notitiā se praestare gram-
 mat

maticus vñ possit. Et scīs templi nostri pietatē,
 hāc quidā pratermisit. Homini autē Grati com-
 prehensioē finxit, & pabulū ineffabile, & ci-
 borū opulentissimā claritatē: & peruios ingre-
 diētes, vbi nec nobilissimos Iudaeorū licet intra-
 re, nisi fuerint sacerdotes. Hac ergo pessima est
 impietas, atq; mendaciū spontaneū, ad eorū sedū-
 ctionē, qui noluerūt discutere veritatē. Per ea si-
 quidē mala ineffabilia, quae praedicta sunt, nobis
 distringere tētanere. Rursusq; tanquā pūssimus
 derides, adijciēs fabula inania facta. Aut enim
 illū retulisse, dū bellū Iudaei cōtra Idumaeos ha-
 berēt, quodā tēpore, ex aliqua ciuitate Idu-
 maeorum, qui in ea Apollinem colebat, venisse ad
 Iudaeos, cuius hominis nomen dicitur Zabidus:
 deinde eis promississet traditurū se eis Apollinem
 deū. Dorensū: vērūq; illū ad nostrū templum,
 si omnes ascenderent, & adducerent omne mul-
 tudinē Iudaeorū. Zabidū verō fecisse quoddam
 machinamentū lignēū, & circūposuisse sibi, &
 in eo tres ordines infixisse lacunarū, & ita am-
 bulasse, ut praecūstantibus appareret, quasi stel-
 la per ternū iter agēs. Porro Iudaeos inopinabili
 visione obstupuisse, & longe constitutos tenuisse
 silentium. Zabidū verō multa quiete ad tem-
 plum venisse, & aureum detraxisse asini caput
 (sic enim vrbana conscribit) & rursus Doram
 velociter addidisse. Igitur & nos dicere possu-
 mus, quia asinum, hoc est semetipsum. Apion

grana et facis stultitia finit et medatijs oneratum. Loca namque quae sunt, conferbis: et civitas nesciens transfert. Idcirco enim provincia nostra confinis est, posita iuxta Gazam, et nulla civitas huius? Dora nuncupatur. In Phoenice vero iuxta montem Carmel Dora civitas appellatur, in nobilitate concordans Apionis oblationibus. Quatuor enim dierum itinere procul est a Iudaea. Cur itaque nos rursus accusas, eo quod non habeamus communes cum alijs deas, si sic facile credere patres nostri ad se venturum Apollinem, et cum stellis enim ambulare super terram putavere? Lucernam enim prius nunquam videre scilicet, qui tot et tanta celebrant candelabra. Sed nec aliqui ei ambulant per provinciam ex tantis milibus obtinuit. Desolatas etiam rivos custodibus coperit, et hoc tempore belli. Cetera iam relinquo. Ianua vero templi altitudine quidem erat cubitorum L. X. latitudine vero X. X. omnes deauratae, et penè auro puro confecta. Haec ille debuit non minus quam veridice ceteri diebus singulis, et relinquere eas apertas, nefandum nimis erat. Facile igitur eas incensum esse aperuisse creditur, qui solus etiam habuisse asinum caput asinabatur: quapropter dubium est, verum hoc caput Zabidus de novo reinvocavit. Ante certum sumens Apion, introduxit in templum, ut Antiochus inveniret, ut secundo Apioni aliquam mentientem daret occasionem. Mentitur autem et de iuramento quod iuremus per Deum factorem caeli et terra et

maris, nulli Iudaeos fautores alienigena, & ma-
 iorē Gracis. Oportebat autē mētientē absoluto
 dicere, nulli fautores alienigena, & magis Aegy-
 ptij: sic etenim ab initio poterant eius figmenta
 de inveniēdo congruere, si ab Aegyptijs utique
 patres nostri nō propter malignitatē suā, sed pro-
 pter calamitates expulsi sunt. A Gracis autem
 plus locis quā studiis sumus abiuncti, ita ut nul-
 la inter nos & illos inimicitia & emulationes
 esse noscantur. Et diverso namq; multos eorū ad
 nostras leges cōtigat accessisse, quorū quidā per-
 mansero, quidā verō perire nō ferētes, deniq;
 recessere. Hoc tamē iusiurandū nunquā se quisq;
 quā audisse meminit apud nos habitū, sed solus
 Apion (ut videtur) auduit. Ipse namq; id cōpo-
 suit. Magna ergo admiratione eximia Apionis
 prudentia, vel ob hoc quod mox dicetur, digna
 est. Hoc enim esse affirmat indicium, quia ne-
 que legibus iustis utamur, nec Deum colamus
 ut cōvenit, quod diversis gētibus serviamus: &
 calamitates quasclā circa civitatē sustineamus,
 & utiq; principalis civitas Romanorū sit, cuius
 cines soli ab initio regnare atq; nō servire cōsu-
 verūt. Quis etenim horū magnanimitati valeat
 obistere? Nullus etenim aliorū potest dicere ser-
 mone quē Apion locut' est, quādo paucis cōtigat
 in principatu cōtinuē praesidere, et nō rursus alijs
 facta muta: ioe servire. Plurimæ nāq; gētes alijs
 obedire cōacta sunt: soli autē Aegyptij, eo quod
 refug

refugiant (sicut aiunt) in eorum prouincias, de-
 atq; saluentur migrantes in effigies bestiarum, ho-
 morem precipuum inuenerunt, ut nulli famula-
 rentur hominum qui Asiam Europamq; tenuere: qui
 scilicet una die ex eua totius seculi non habere
 libertatem, neq; apud indigenas dominos, neque
 apud externos. Nam quemadmodum eis usi sunt
 Persa non semel solummodo, sed frequenter vastates
 rixes, sepla euercentes, putatos apud eos interfr-
 cientes deas, impropere non studeo. Non enim
 conuenit stultitiam nos indocti Apionis imitari:
 qui neq; casus Atheniensium, neq; Lacedaemonio-
 rum animo suo concepit, quorum hos quidem for-
 tissimos, illos religiosissimos, omnes affirmat. Ta-
 ceo reges pietate celebres, inter quos Crasum,
 quam diuersis vitæ sunt calamitatibus sauciati.
 Taceo incensam Atheniensium arcem, templum
 Ephesium & Delphicum, aliaq; multa; hic ne-
 mo calamitatem passus, sed potius inferentibus
 intulit impropria. Nonne autem accusator no-
 strorum Apion inuentus est, malorum suorum
 apud Aegyptum gestorū prorsus oblitus, Sed Se-
 sotris eum, quem refert fabula regē fuisse Ae-
 gypti, ut creditur, excacauit. Verumtamen possu-
 mus & nos dicere nostros reges David & So-
 lomonem, qui multis subdidere gentes. Sed de
 his modo super sedendū est: quæ verà cunctis nota
 sunt, Apion modis omnibus ignorauit: quoniam
 Persæ, & post illos principibus Asia Macedo-
 nibus

nibus, Aegyptij quidem seruire, nihil differentes
à famulis. Nos autē liberi cōsistentes, etiam ciui-
satū in circuitu positārū tenuimus principatum,
annis viginti & tētiū, vsq; ad Pompeiū Magnū.
Et dam vniuersi reges sunt expugnati à Roma-
nis, omniū soli propter fidē suā maiores nostrī et
socij & amici fuere. Sed viros mirabiles nō prae-
buimus, velut quarundam artiū inuentores, &
sapientia praecllentes: & inter hos enumerat So-
cratē, & Zenonē, & Cleanthē, & alios huius-
modi. Deinde quod potius est mirandum, semet-
ipsum his adiecit, et beatificat Alexandriā, quia
ciuē talem habere meruit, quod ritē facit. Opor-
tebat enim, vt ipse sui testis existeret, qui alijs
omnibus sic importunus & callidus esse vide-
batur, & vita verboq; corruptus. Quapropter
rectē quilibet Alexandria cōdolebit, si super isto
aliquid magni sapuerit. De viris autē qui fuere
apud nos titulo nullo laudis inferiores, sciūt qui
voluerint nostrā antiquitatis libris incumbere.
Reliqua verò quae in accusatione cōscripta sunt,
dignum erat forte sine satisfactione relinquere,
vt ipse sui potius & aliorū Aegyptiorū accusa-
tor extaret. Queritur enim eo quòd animalia
cōsuetā sacrificemus, & non vescamur carnibus
suillis: sed & circūcisionē genitaliū vehementer
irridet. De nostrorū quidē animaliū perēptione,
cōmunio nobis est cum alijs hominibus vniuersis.
Apion autē sacrificantes nos redarguens, indicat

semetipsum genere esse Aegyptium. Non enim Græcus si esset aut Macedo, hoc molestè ferret. Isti enim vult sacrificare hecatombas suis dijs, & sacerdotibus vitur ad epulas. Quæ cum ita sint, nō propterea cōtigat mundū animalibus dissolari, quod Apion expauit. Qui tamē si solēnitates Aegyptiorū sequerentur, mundus desertus quidē esset hominibus, ferocissimis autem bestiis impleretur: quas isti indicātes Deos, diligenter enutriūt, quod si quis eū cōsuleret, quos putaret omnium Aegyptiorū esse sapiētes atq; deicolas, sacerdotes sine dubio fateretur. Hac enim duo dicūt sibi met ab initio à regibus esse præcepta, ut Deos colāt, & sapiētiā diligāt: quod illi facere præcipuē indicātur: qui tamē & circūciduntur omnes, & à porcinis abstinent carnibus. Sed neq; ullus alter Aegyptiorū cū eis dijs sacrificare dignoscitur: Cacus igitur fuit Apion quando pro Aegyptijs nostras detractiōnes cōponēs, illos videtur potius accusare, qui nō solū vtuntur solēnitatibus, quas in nobis culpat iste: sed etiā alios circūcidi docēi, sicuti dixit Herodotus. Vade rectè mihi videtur Apion, propter patriæ suæ leges pœnas dedisse blāsphe-mia. Etenim necessario circūciso, circa genitalia vulnera ei facta nihil profuerūt, & putrefactis in magnis doloribus expirauit: Oportet enim bene sapiētes in legibus proprijs circa pietatē integrè permanere, & aliorū minime carpere. Istæ verò suas quidē leges esse.

git, de nostris verò mentitus est. Hic itaq; terminus vite fuit Apionis. Sed & noster hic iam finem liberi accipiet. Quoniam verò & Apollonius Molon, & Lysimachus, & alij quidam, tam per ignorantiam quàm per insaniam de legislatore nostro Mose, & legibus verba protulere, nec iusta nec vera: dum illi quidē velut mago atq; fallaci derogant, leges autē malitia apud nos nulliusq; virtutem affirmant esse doctrices, volo breuiter & de omni conuersatione nostra, & de particulari (sicuti potero) proferre sermonē. Reor enim fore manifestū, quia & ad pietatē & ad conuictam vniuersalemq; humanitatē, insuper ad iustitiam laborūq; tolerantiam, & ad contēptū mortis optimas leges positas habeamus. Rogo tamen lecturos, vt non cum inuidia exequantur huius operis lectionem. Non enim proposui laudes conscribere nostrorū, sed aduersus eos, qui nos plurimum & fallaciter accusarūt, satisfactionē hanc puto esse iustissimā. Proinde accusationē Apollonius nō cōtinuē, sicut Apio, instituit, sed dispersim. Quippe qui aliquādo quidē nos sine Deo & hominibus odiosos appellat, aliquādo verò formidini nobis impropere: & è diuerso, rursus aliquando de audacia gētis nostrae queritur. Dicit autē etiam. Sultiores Barbari, & propterea nullū inuentū nos solos vite vtile reperisse. Hec autem omnia manifestē redarguūtur, dū vniuersa cōtra quàm ab ea sunt dicta, mōstrātur, & legib; imperata,

Et à nobis cum omni integritate gesta. Si verò
coactus fuero facere mentionē legū contrariarū
apud alios cōstitutarū, in culpa illi sunt, qui no-
stras solēnitates tanquā peiores cū aliorū conse-
rūt. Quibus neutrum puto remanere quod dicant:
neq; quia nō eas habeamus leges, quarū ego ca-
pita Et summas ad redarguēdū positurus sum:
neq; quia nō præcipuē in legibus proprijs perda-
ramus. Paulo ergo altius exorsus, volo primū di-
cere, quod eis qui sine lege Et ordine viuunt, hi
qui ordinis et cōmuniū legū amatores existērūt,
Et primi hoc inchoauerunt, rectē mansuetudine
atq; virtute præstare dicēdi sunt. Deniq; conātur
singuli eorū gesta sua ad antiquitatē referre, vt
nō imitatores aliorū videantur existere, sed ipsi
potius alijs legitimē vinēdi duces fuisse. His igitur
hunc in modū se habētibus, virtus legislato-
ris est meliora considerare: Et his qui rursi sunt
legib. quas posuerit, satisfacere, quia recte sunt.
Populi verò est, vt in omnibus, quæ cōstituta
sunt, perduret: Et neq; felicitate procedēte, neq;
calamitatibus aliquid horū immutet. Dico igitur
nostrū legislatorem, quoslibet qui memoran-
tur legislatores antiquitate præcedere. Lycurgus
enim Et Solon, Et Zaleucus Locrēsis, Et omnes
qui apud Græcos mirabiles sunt, nouelli atq; re-
centes, quantū ad illum cōparati, esse noscuntur:
quando nec ipsum nomen legis fuisse olim apud
Græcos agnoscitur. Testis Homerus est, qui nus-
quam

quam in opere suo hoc usus est nomine. Nō enim secundū legē, sed indefinitis sententijs, & regum praeceptionibus, populus regebatur. Vnde etiam multo tēpore permansere, tantū moribus vīctes, & non scripto, & multa horū semper secundum euentū casū permittētes. Noster verò legislator antiquus existens (hoc etenim vndiq; manifestū est, etiā apud eos clarū, qui semper cōtra nos loquuntur) & semetipsum praeiit optimum principem populorum consultoremq;, & instructionē totius legis vitae constringens, eis suavit hanc libenter excipere, & firmissimē intlyta scientia custodire. Primū autem eius magnitudinis opera videamus. Ille nanq; progenitorū nostrorū relinquentiū Aegyptū, & ad terrā propriā remeantiū, multa millia sumens, ex plurimis & impossibilibus rebus cantissimē liberauit: nam et inaquosam eos et multū arenosam oportebat transferre viam, bellaq; deuincere: & filios ac uxores, pradamq; bello seruare: in quibus dux egregius & consiliarius sapientissimus, & tutor veracissimus fuit vniuersorū. Omnē siquidē multitudinē à semetipso pendere fecit. & cum omnia quae vellet persuadere posset, in nullo horum vindicauit sibi potestatem: sed in quo maximē tēpore potestatem sibi arrogauit & tyrannidē praesules rerū, & populum frequenter plurima iniquitate viuere consuefaciunt, in hac ille potentia constitutus, è diuerso magis indicauit agendum

piè, & plurimam exhibere alijs aequitatem, ipse virtutē precipuā se credēs cunctis ostendere, & salutē firmissimā prabere sequacibus bona voluntate. Et maximis actibus in singulis casibus usus est. Quapropter rectē indicabat, ducem atq; consultorē se Deum habere: & primitus sibi met satisfaciens, quia secundum illius voluntatem vniuersa gereret atq; tractaret, credidit modis omnibus oportere, vt etiā apud plebē hac opinio permaneret. Nam qui Deū respicere suā vitam credunt, delinquere non presumunt. Huiusmodi quidē noster legislator fuit, non magnus, nō fallax, sicut derogatores iniuste pronuntiant: sed quales apud Græcos gloriantur fuisse Minoem & post eum leges alios. Namque quidam eorum leges positas à Ioue dicebant: alij verò eas in Apollinē & vaticiniū Delphicū referebant, siue pro veritate hoc credentes, seu facile persuadendum iudicantes populo. Qui verò precipuas leges instituerint, vel qui iustissime de Dei fide cognouerint, licet hoc ex ipsis legibus facta comparatione conspiciere. Iam enim de ipsis tēpus est disputandi. Igitur infinita quidem particulatim gentiū atq; legū apud cunctos homines differentia sunt. Alij siquidē monarchis, alij verò populo potestatem reipub. commiserunt. Noster verò legislator nihil horū intendens, veluti si quis hoc dicendo mensurā transcēdat verbi, diuinā rempub. declarauit: Deo principaliter cōversationem nostram

nostram atque potestatem excellenter assignās,
& satisfaciens eum cunctos inspicere, tanquam
causam bonorum omnium vniuersis hominibus
existentem: & quacumq; contingit eos in angu-
stijs supplicasse, illius nō latuisse voluntatē, neq;
quicquam eorum quae gessere, vel si quid aliquis
apud semetipsum potuit cogitare. Vnū verò cum
esse monstrauit, & ingentū, immutabilem per
tempus, aternū, & omni specie mortali pulchri-
tudine differentē, & ipsum nobis notum: qualis
autē sit secundū substantiā prorsus ignotū. Hæc
itaq; de Deo sapuerunt prudentissimi Græcorū:
qui quidem quòd eruditi sunt, illo vbiq; sciendū
præbete principia, nūc dicere præmitto: quod
autem hæc optima & congrua Dei natura atq;
magnificentia sint, valde testantur. Pythagoras
eum, & Anaxagoras, & Plato, et post illos phi-
losophi Stoici, & penè cūcti, videntur de diuina
sapuisse natura. Sed hi quidem ad breue philoso-
phantes, populo superstitionum opinionibus iam
præoccupato veritatē dogmati proferre timue-
re. Noster verò legislator opera præbens consona
verbis suis, nō solū illi qui cū eo erant satisfacit,
sed etiam qui ex illis semper erant nascituri, hoc
immutabiliter inspirauit, & causam legislatio-
nis ad vtilitatis modum semper adduxit. Non
exim partē virtutis Dei culturam dixit, sed hu-
ius partes altas esse perspexit atq; constituit: hoc
est fortitudinē, iustitia, & mutuam in omnibus

cinium concordiam. Cuncta namque actiones & studia, vniuersiq; sermones, ad diuinam referuntur per omnia pietatem. Non enim hoc inexamatum aut indefinitum vltius dereliquit. Duo siquidem sunt totius disciplina & moralis institutionis modi, quorum vnus quidē sermone doctor est, alter verā exercitatione morum: quæ cū ita sint, alij quidē legistatores sentiēdo sunt discreti, & alterū horum modū sibi placitū assumētes, alterū reliquerūt. Sicuti Lacedæmonij quidē & Crētēses moribus erudiebātur, non verbis: Athenienses verò, & penē omnes alij Græci, quæ quidem oportet agi præcipiebant suis legibus: assuescere verò ad hæc operibus, minime valere. Noster autē legislator hæc ambo multa diligentia coaptauit. Nam nec exercitationes morum omisit non traditas, neq; leges sermone reliquit incōptas. Sed mox à primo inchoās cibo, et vnicuiq; diata conueniente, nihil neq; minimarum escarum sub potestate voluntatis vtentium dereliquit. Sed & de cibis quibus cōuenit abstineri, & qui sumendi sunt, vel quæ diata cōmunis esse videatur, necnō & de operibus labore simul & requie, terminū atq; regulā posuit legē: quatenus veluti sub patre atq; domino viuētes, neque volentes quicquā neq; per ignorantia delinquamus. Non enim ignorantibus pœnam posuit, sed optimā & necessariā correptionē mōstrauit legē. Quapropter nō semel audire, nec secundo vel
sapius:

sapius : sed in vnaqua; septimana, alia opera relinquentes, ad legū auditionem cōgregari praecepit vnīuersos, eamq; perfectē condiscere, quod scilicet omnes legislatores reliquisse noscūtur. Et in tantū plurimi hominum absunt, vt secundum proprias leges viuāt, vt penē eas ignorēt. Et cum peccauerint, tūc agnoscunt ab alijs, quam legem probātur esse prauaricati. Sed etiā viri maxima cū gloria & principalia gubernātes, profitentur ignoratiōē. Doctos nāq; sibi faciunt assidere ad dispensatiōē rerū, & peritiā legū habētes. Nostrorū verò quēlibet si quis leges interroget, facilius quā nomen suū recitat. Vniuersas quidē mox à primo sensu eas discētes, in animo velut inscriptas habemus. Et rariū quidē quilibet trāsgreditur: impossibile autē est supplicii deuītate peccātē. Hoc itaq; primū omniū mirabilem cōsonatiā nobis instituit: nam vnā quidē habere, & eandē de Deo sectā, vitā verò ac moribus differre nihil abinuicē, optimā moribus hominū potest celebrare cōcordiā. Apud nos etenim solos, neque de Deo quilibet sermones audiet alterutris aduersarios, sicut multa similia apud alios fieri cōprobātur: cū nō solū à vulgaribus quod visum fuerit vnicuiq; profertur, sed etiam apud quosdā philosophorū hoc crebro prae-sumitur: quando alijs quidē totā Dei naturā sermonibus perimere tētauerē, alijs verò eius prouidentiā ab hominibus abstulere: neq; in studijs vitae differētia vlla cō-

xj 5 spicitur.

spicitur, sed communia quidē opera omnium apud nos existunt, vnus verò de Deo sermo concors est, asserens illum cuncta respicere. Sed etiam de ipsius vitæ studijs, & quoniam oportet omnia alia ad terminum diuina pietatis adduci, à mulieribus nostris & à seruis quilibet audient. Pro qua re illatas nobis calumnias à quibusdam, cur non exhibeamus viros inuentores nouorum operum seu verborum, contigit oriri. Alij siquidem in nulla re paterna perdurare optimum esse putant, & præcipuè transgressoribus sapientiæ robur assignant. Nos autem è diuerso, tuam esse prudentiam atque virtutem existimamus, nihil penitus vel facere vel cogitare contrarium his quæ antiquitus sancita noscuntur: quod scilicet iudicium legis est optimo fœdere constituta: nam ea quæ nunc non habent modū, experimento sæpe corrupta redarguuntur. Apud nos autem, qui credimus ab initio positam legem diuina voluntate, nihil aliud pium est, quàm hanc sub integritate reſernare. Quis etenim eius quicquā mouere potest, aut quid melius adinuenit? vel quis ab alijs tanquam præcellentius ad statū reipub. nostra aliquid transferre potest? aut quæ poterit esse melior atq; iustior, quam ea quæ Deū quidem principem omnium esse confirmat: sacerdotibus autem in communi quidem res præcipuas dispensare permittit: summo verò pontifici aliorū sacerdotum principatum competentem iniungit? quos

quos utiq; non diuitijs, neq; alijs quibuscūq; spontaneis auaritijs praeclētes legislator ad cultum huius honoris instituit. Sed quicumq; sapientia vel temperantia alijs prestare noscuntur, eis praecipuē culturam diuinā placationis iniunxit. Apud hos igitur, & legis & aliorum studiorum integra diligētia custoditur. Contēplatores enim omnium, atque iudices contemptorum, & punitores culpabilium sacerdotes esse decreti sunt. Quis ergo principatus, quod regnū erit hoc sanctius, vel qui honor Deo potius cooptabitur, cum omnis quidem populus sit preparatus ad pietatem, summa verō diligentia sacerdotibus sit indicta, & velut quadam festinitas gubernetur vniuersa respub. Cum enim mysteria sua numero paucorum dierum alienigena custodire nequeant, ea videlicet sacrificia nominantes, nos cum multa delectatione, & incommutabili voluntate solēnitatis opus per omne seruamus auct. Quae igitur sunt praecepta vel interdicta simplicia, siue nota dicamus. Primum quidem de Deo est, dicens: Deus habet omnia, perfectus, beatissimus, ipse sibi cunctisq; sufficiens, principium & medium & terminus: inter omnia operibus quidem & muneribus clarus, & omni re manifestior: forma verō & magnitudine nobis inerrabili. Omnis namq; materies comparata ad huius imaginem, licet sit pretiosa, tamen pro nullo est, cunctaq; ars ad illum imitationis inuentū, extra
artem

artem esse cognoscitur : nihil simile neque videmus neq; possumus suspicari, neq; conicere. Sanctus est: videmus eius opera, lumen, calum, terram, solem, lunam, flumina, mare, animalium nationes, prouentus fructuum. Hac Deus fecit, non manibus neque laboribus, neque quibusdam indiguit sibi cooperantibus : sed ipso vidente bona repente facta sunt. Hunc homines conuenit vniuersos sequi, eumq; placare exercitatione virtutis. Modus enim diuina placationis iste sanctissimus est, Vnum templum vnius Dei, commune omnium communis Dei cunctorum. Gratum namq; semper est omne quod simile est. Hunc placant quidē sacerdotes semper. Præcedit verò istos primus secundū genus, qui ante alios sacerdotes sacrificabit Deo, custodiet leges, de dubijs iudicabit, & puniet lege conuictos. Huic quisquis non obedit, supplicio subiacebit, tanquā qui in ipsum Deū impiē gesserit. Hostias immolat, nō ad crapulam nostram vel ebrietatē attinētes: hac enim non placent Deo: qua res occasio potius iniuriarum simul & expensarū est. Deus enim temperatos, ordinatosq;, & boni generis diligit, & vt præcipuē sacrificantes castē viuamus. In sacrificijs autē pro cōmuni salute primum oportet orare, deinde singulos pro semetipsis, quoniam omnes socij sumus. Et qui hoc consortiū sua vita præponit, maximē Deo gratus est. Supplicatio verò fit ad Deum votis ac precibus, non vt bona præstet,

praestet, hac enim ipse sponte contulit vniuersis,
& in medio deposuit: sed ut hac suscipere valeamus, suscipientesq; seruemus. Purificationes quoq; in sacrificijs lex decreuit, à cubili, à lecto, à congressu vxorio, & alia multa, quae cōscribere longissimū est. Huiusmodi ergo de Deo, & eius placatione sermo est, ipse autē simul etiā lex est. Quid autē de nuptijs? Solā nouit lex permixtionem naturalē cum coniuge, si tamē filiorū causa procreandorū agatur. Masculorū verò cum masculis valde indicauit inimicas, & tentantes talia morte decreuit dignos. Nubere verò iubet, nō respicientes ad dotem, neque violenter arripere, sed neque dolo vel fallacia suadere. Dispensationem verò potius fieri per eum, cuius noscitur esse potestatis, & per cogitationē opportunam. Mulier autem inferior, inquit, est viro per omnia. Obedit igitur nō ad iniuriā, sed ut sit sub regimine constituta. Deus enim viro potestatem dedit. Cum hac ergo coire decet maritū solummodo: alterius verò experientiam habere nequissimum. Si quis autem hoc egerit, declinatio nulla mortis, neq; si fecerit vim virgini alteri desponsata: neq; si suaserit nupta, aut filios nutriendi: quae omnia lex praecepit. Vniuersis autē mulieribus interdixit vel celare quod natum est, vel alia machinatione corrumpere filios. Infanticida enim esset animas demoliens, & genus imminuēs. Igitur si quis ad concubitū, correptionemq; transferit,

transierit, immundus est. Oportet autem etiā post legalem cōmixtionem viri, mulieres lauari. Hoc enim partem animæ polluere indicauit: inflata namq; corporibus vulneratur. Dumq; hoc fit, aquam propter purificationis causam talibus imperauit. Sed neq; in filiorum natiuitatibus concessit epulationes aggregari. & fieri, occasiones obrietatis: sed tēperatum esse repente principium. Insuperq; literis erudiri propter leges, et nosse progenitorum actiones, vt actus imitentur: & cum legibus educati, neq; transgrediantur, neq; cogitationem ignorationis habere iudicentur. Prospexit autē etiam funeribus mortuorū, vt neq; sumptuosa ad sepeliendū celebrētur exequia, neq; insignium fabrica sepulcrorum: sed ne cessaria quidem circa elationem funeris imperauit domesticos adimplere: omnibus autem viuentibus legitimum esse constituit, vt aliquo moriente & concurrant, & gemitus lamentationis effundāt. Inuiscari autem iubet etiam domesticos finire celebrato: vt longe procul sint, quasi videantur mundi esse. Cum autem aliquis fecerit homicidiū vel sponte vel inuitus, na horum quidē pūnā tacuit. Parentum honore post Deū esse cōstituit: & qui nō repensat eorū gratia, sed in qualibet parte contristat, praecepit esse lapidandū. Iubet etiā senioribus honorem iuuenes exhibere, quoniam cunctis senior Deus est. Nihil permittit celandum apud amicos: non enim amicitia sunt apud

eum cui omnia non creduntur : & licet aliqua inimicitia proueniant, prodi tamen arcaca prohibuit. Si quis autem arbiter munus acceperit, morte mulctatur, despiciens quod iustum est, & auxilium reis offerens. Quod quisquā non posuit nō auferat, & aliena non tangat. Mutuans nō accipiat vsuras. Hac, & his multa similia, cōmunio nem continent nostrorū inter alterutros. Quomodo autem etiam de domestica cura circa alienigenas habenda docuerit legislator, referri dignum est : videbitur enim omnibus optimē prospexisse eum, illo ita sentiente, neq; propria corrumpamus, neq; participari rebus nostris uolentibus inuideamus. Quicumq; enim uolunt sub nostra conuersari lege, accedentes ad eam cum munificentia suscipit, non genere solummodo, sed etiā uoluntate uitae putans esse consortium. Eos autē qui obiter adueniunt, misceri solennitatibus nō uult, alia tamen exhibenda constituit. Idē omnibus prabendū, ignē, aquam, cibū: iter ostendere, nō spernere aliquē insepultū. Mitissimē etiā circa hostes quae sunt agenda sancit, ut neq; terra eorum excuratur, neq; arbores fertiles incidantur. Sed etiā spoliari eos qui in bello cecidere, interdixit, & captiuos prospexit, quatenus eorum amoueat in iuria, & maximē faminarum. Sic autem eximie nos mansuetudinē atq; clementiā studuit edocere, ut etiam de animalibus irrationabilibus non taceret: sed horum tantummodo utilitatem legi

legitimā concedens, ab omni nos alia causa prohibuit. Quaecūque enim veluti domestica oriuntur in aedibus, hac interdixit occidi: sed neque parentes deniq; praecepit vnā cū pullis auferri. Et licet hostilia sint animalia laborū socia, eis tamen parcendum esse sanciuit. Sic vndiq; ea quae ad mansuetudinē pertinet obseruauit: doctrinalibus quidē, sicuti praedictū est, legibus vtens, & alias rursus contra transgressores causa punitionis sine excusatione defigens. Multa namq; in plurimis causis transgredientiū, mors est. Si adulterium commiserit aliquis, si vim puella fecerit. Si masculi turpe tentamētum praesumpserit, aut patiatursustinere tentatus. Similiter autē est lex inenitabilis & in seruis, sed etiā de mensuris, vel si quis de ponderibus dolum fuerit operatus, & de iniusta venditione: ac fraude si quis vel detraxerit alienam rem, aut quod non posuit abstulerit, cohibendi hi sunt vindicta, non quali apud alios, sed valde maiori. De iniuria verò parentum, vel impietate quae sit in Deū, si vel tentes hoc aliquis mox peribit. At his qui secundū legem vniuersa faciunt, praemiū tribuitur, non aurum, nō argentum, neq; corona lapillis distincta: sed vnusquisq; testem habens conscientiam suam, valde proficit, legi statore prophetante, & Deo fidē condonante firmissimā his qui seruant leges, & licet pro his mori contingat, cōcurrunt tamen alacres ad occasum, sperantes fore vt vita melior ex mutatione

conferatur. Pigeret itaq; nunc hoc me conscribere, nisi opera essent omnibus manifesta: quoniam saepenumero multi nostrorū progenitorum, ne vel sermonē solūmodo extra legē proferrent, omnia passi sunt viriliter sustinere. Quin & si ignota gens nostra omnibus hominibus esset, nec palam esset voluntaria nostra legū observatio, si Gracii aut legisse se in historijs aliquis narraret, aut in orbe incognito reperisse, homines talem tamq; honestā de Deo opinionē habentes, atq; in talibus legibus multis seculis constanter permanentes, omnes reor demiratos, propter continuas quae apud ipsos sunt mutationes. Deniq; eos qui conscribere proximē de repub. & legibus tentauere, tanquā de incredibilibus compositionibus quidā frequenter accusant, dicentes, quoniam impossibilia sumpserint argumenta. Et alios quidem taceo philosophos, quicumq; huiusmodi negotium in suis conscriptionibus habuere. Plato autē mirabilis apud Gracos, tanquā & honestate vitæ præcedens, & virtute sermonum & persuatione philosophia cunctos excellens, ab his qui sibi videntur præstantes, in rebus civilibus, perpetuū penē illaditur, cauillūq; comicis traducitur: cum utiq; quo illius verba considerauerit, frequenter & facile reperiāt, quae etiam consuetudini plurimorum proxima esse noscuntur. Ipse siquidem Plato confessus est, quia veram de Deo opinionem propter ignorantiam plebis proferre securum non

est.

est. Sed Platonis quidem verba vana esse putat, & multa licentia cōposita atq; conscripta: maxime verò legislationē Lycurgi miratur, & Spartam cuncti concelebrant, quoniā in illius legibus plurimo tempore perduravit. Ergo hoc manifestum virtutis indicium est, in legibus permanere. Si verò Lacedamonios admirantur, illorum tempus conferant, cum amplius duobus milibus annorum nostra reipub. & super hac sciant, quoniam Lacedamonij quidem omni tēpore quo habuere libertatem, perfectē visi sunt custodisse leges: cum verò circa eos facta sunt fortuna mutationes, penē cunctarum legū obliti sunt. Nos autē multis casibus evolutis propter regum Asia mutationes, neq; in novissima mala venientes, à legibus sumus alienati: nō vacationis, nec epulationis causa servantes eas: quando si quis considerare voluerit multo ampliori testimoniō maiores excubias & labores nobis quam Lacedamonij videbit impositos. Illi siquidem neq; operantes terram, neque circa opificia exercitium habentes sed ab omni operatione remissiores, pingues, & corpore pulchri in ciuitate degebat, alijs ministris in omnibus vita necessarijs rebus videntes, & cibum paratum ab illis accipientes, solū opus bonum atq; equū iudicantes, quidvis facere, & pati quatenus praevalerent aduersus omnes, contra quos bella susciperent: quod autē ne hoc quidem adipisci potuerunt, omitto dicere. Non enim
fingit

singuli solammodo, sed multi frequenter eorum. subito legis, praecepta negligētes, semetipsos cum armis hostibus tradidere. Putāsne & apud nos, non dico tanti, sed duo vel tres agniti sunt proditores effecti legibus, vel mortē formidantes, nō dico illā, facile quae solet praeliantibus euenire: sed eam quae cum multa corporum afflictione, & multa crudelitate videtur accidere. Quam (ut ego puto) quidā praevalentes nobis non per odiū subiectis imposuere, sed admirandum quoddam spectaculū videre volentes, si qui sunt homines, qui vni tantūmodo credant esse pessimū, si agere quicquā extra leges suas vel sermonem apud eos dicere cōpellantur. Non tamen mirari decet, si mortem fortissime toleramus pro legibus, & ultra alios vniuersos. Non enim quae lenia videntur nostris studiis alijs facile patiuntur, hoc est operationem, cibiq; simplicitatē: & ut nihil fortuito, neq; quod quisq; desiderat vescatur aut bibat, aut ad concubitum quemlibet accedat, aut splendide vestiatur, aut sine nobilitate vacet. Sed illud attendendum est, si gladijs vtentes, & hostes ab inuasiōe fugantes, praecepta legis circa cibos sustinere possunt. Nobis vero gratū est propter haec legibus obedire, & in illis fortitudinis speciem ostendere. Eant nunc Lysimachi & Molones, & quidam huiusmodi alijs scriptores, improbi sophistae, adulescentum deceptores, & quasi prauissimis nobis derogare contendant.

Ego sanè nolim de legibus alienis examinationem facere. Noster enim mos est propria custodire, uò aliena potius accusare. Et ut neq; ridere neque blasphemare debeamus eos, qui apud alios putantur dñj, aperte nobis legislator interdixit propter ipsam appellationem. De accusatoribus autem per obiectiones suas nos increpare volentibus, tacendum non est, cum utiq; non à nobis nunc sermo compositus eos arguere videatur, sed à multis probabiliter iam præmissus. Quis igitur eorum qui apud Græcos sapientia sunt mirabiles, nos redarguit nobilissimos poëtas & præcipuè legislatores, quoniam huiusmodi sectas de deis ab initio populis inferuere, dicentes eos numero quidem quantos ipsi voluere, ex alterutris: verè & diuersis natiuitatibus procreatos? Hos autem diuidentes locis & habitaculis, tanquam genera animalium, alios quidem sub terra, alios in mari, seniores autem eorū in tartaris vinctos esse dicere: quibus verò attribuere calum, his sermones quidē patrē, operibus autem tyrannum atq; dominū superposuere. Propterea aduersus eum constituere insidias per vxorē, & fratrem, & filiā, quam ex eius capite fingūt generatā, ut alligantes eum appenderent, sicut ipse ille suum dicitur patrem. Hac iustò accusatione digna conquirentur, qui sapientia virtute præcellunt. Hi super hac deridentes adiiciunt: Si deorum alios quidem ephēbos & adulescentes, alios autem senes

seniores & barbatos esse credendū est, alios constitutos super artes, & quendam fabrum, aliam verò textricē, aliū verò peregrinātē, & cum hominibus contendentem, alios autē citharix, antes aut arcu gaudentes, deinde inter alterutros seditiones, effectas & propter homines contentiones constitutas, vt non solum inter se alij alijs manus inmitterent, sed etiam ab hominibus vulnerati lugerent malaq; perferrent : & quod super omnia est luxuriosius, si intemperantia permixtionis vterentur : quomodo non erit incongruum amores & concupiscentias ad vniuersos attinere, simul masculos & ad fœminas. Deinde fortissimus & primus eorū pater, seductas à semetipso, impragnatasq; mulieres, diruptas submersasq; spernit : & eos qui ex eo sunt nati neq; liberare potest, fato constrictus, neq; sine lacrymis eorum perferre mortes. Bona sunt hæc, et his alia consequentia, id est adulteria in calo visa, & sic impudenter à dijs celebrata, vt iam alij invidere se profiterentur in tali fœditate victo. Quid enim alij facturi non essent, dum neq; senior atq; rex valuisset impetū suum à mulierū permixtione retinere? Alij verò seruientes hominibus, & vñc quidem edificantes causa mercedis, nūc verò pascētes : alij autem malignorū modo infero carcere colligati. Quem igitur sapientium talia non accendant, vt hæc cōponentes redarguat, & multam stultitiam his credentium reprehendat? Alij

verò & terrore quendā vel metum, necnon & rabiē, atq; seductionē, omnesq; pessimas passionē in Dei natura fingere praesumpserunt. Et horum quidem nobilioribus etiam civitates sacrificare suasere. Siquidē in multa necessitate consistunt, ut quosdam deorum putent bonorum esse largitores, alios autē vocent aduersarios, quando eos veluti malignissimos homines muneribus atque donis placare contēdunt, magnū quoddā malum se suscepturos ab eis existimātes, nisi mercedēis studiose praeberint. Quae igitur causa est tanta huius iniquitatis atq; delicti circa Deum? Ego quidem arbitror, eo quod neq; verā Dei naturā ab initio eorum legislatores agnouerint, neq; quātum percipere potuere, perfectam sententiam definiētes reip, tradidere: sed velut aliud quiddā vilius neglexerunt, dantes potestatem poetis, ut quos vellent deos introducerēt haec omnia patietes: rhetoribus verò ut de reip. scriberēt, & de peregrinis dijs decreta proferrent. Sed etiam pictores & plastā in hoc apud Graecos multā habuere potestātē, ut unusquisq; formā quā vellet secundū modum suae opinionis exponeret, alius quidē ex luto quod vellet fingēs, alius verò pingens. Opifices itaq; qui maximē putātur esse praecipui, ebur & aurum habēt, ad hoc suae semper nouitatis argumentū. Proinde apud eos priores quidē dij florētes honoribus, senuerunt: alij verò noui clam introducti, religione posituri: & tem-

plorum

plurū alia quidē desolata, alia verò nuper secundum hominū voluntatē adificantur : cum cōtra oporteat opinionē de Deo, eiusq; culturā immobili religione seruare. Apollonius siquidem Molon, vnus fuit stultorū atq; timentiu. Eos autem qui verē in Græco philosophati sunt, neq; prædictorum aliquid latuit, neq; frigida allegoria causas ignorauere: quapropter illos quidē iustē spreuere, & circa verā decetēmq; circa Deum opinionem nobis fuere concordēs. Quod Plato respiciens, neq; vllum quēpiam poëtarū dicit in Rep. esse suscipiendū: & Homerū honorificē amonet, coronatū & vnguento delibutū, ne rectam opinionē de Deo fabulis forte destrueret. Præcipuē namq; Plato nostrum legislatorem imitatus est, in hoc quoque, quod illud præcipuē suis ciuib; imperauit, vt omnes perfectē ediscerēt leges, & ne fortuito aliquid extraneorū ciuib; misceretur, sed esset pura Respublica, & in legum custodia perduraret. Horum nihil cogitans Apollonius Molon, nos voluit accusare, quoniam non recipimus eos, qui alijs sunt opinionibus præoccupati : neq; communicari patimur eis, qui alia vitæ consuetudine degunt : cum nequē hoc proprium nostrum sit, sed commune cūflorum, non modo Græcorum, sed etiam quī inter Græcos castissimi fuisse noscuntur. Lacedæmonij namq; peregrinos etiam expellebant, & suos cines peregrinari non sinebant : corru-

ptionē extrā leges ex utroq; metuentes. Illorum igitur citius scuitiam poterit quilibet arguere, qui nulli neq; conuersationis neq; cohabitationis suae participationē exhibebāt. Nos autē aliorum quidem res celare nō dignamur; participari rerō cupientes quae sunt nostra libenter suscipimus quod utiq; reor indicium magnanimitatis atque clementiae. Sed desino iam de Lacedaemonijs amplius disputare. Athenienses verō qui communem esse suam gloriātur omnibus ciuitatē, quomodo de his rebus habuerint, Appollonius ignorauit. Hi namq; vel verbo solūmodo, prater illorum legē, de dijs loquentes, inenitabiliter punierūt. Cuius enim rei gratia Socrates est mortuus? non enim hostibus tradidit ciuitatē, neq; templa vastauit: sed quia noua iuramenta iurauit, & quoddā demoniū significasse referebat, serio seu ludens, sicuti quidā dicūt, propter hoc cicuta potulo morte mulctatus est. Insuper etiā corrūpere iuuenes eum accusator aiebat, & cōuersationem patriae legesq; contemnere. Et Socrates quidē ciuis Atheniensis, huiusmodi tormenta sustinuit. Anaxagoras autem Claxomenius fuit. Et quia existimantibus Atheniensibus solem esse Deum ille eum saxum ignitū asseruit, paucorū sententia morte damnatus est. Et aduersus Diagoram Melium talentum decreuerunt, si quis occideret eum, quoniam eorū mysteria deridere ferebatur. Protagoras autē, nisi cito fugisset, comprehēsus
 occi

occisus fuisset, eo quòd dubiũ de dijs Athenien-
 sium cõscripsisse putabatur. Et quid oportet mi-
 rari, si circa viros fide dignos tali a gessisse no-
 scantur, qui neq; mulieribus pepercere? Etenim
 sacerdotẽ quandã interfecerũt, quoniã eam qui-
 dam accusauit peregrinos colere deos: decretum
 autẽ aduersus eos, qui peregrinũ introducerent
 Deam, supplicium mortis inferebatur. Igitur qui
 tali lege utebãtur, palam est, eo quòd aliorũ nõ
 crederent esse deos. Non enim si credidissent, se-
 ipsi fructu ex pluribus dijs priuassent. Quin &
 Scythæ cadibus gaudẽtes humanis, & paululũ
 differẽtes à bestijs, arbitrãtur tamẽ sua mysteria
 esse custodiẽda: & Anacharsim sapientia mira-
 bilem apud Gracos, aduenientem interemerunt,
 quoniã videbatur Gracorũ deorũ ad eos venisse
 plenissimus. Multos autẽ & apud Persas inue-
 nias pro ea causa tormentis affectos. Sed palam
 est, quoniã Apollonius Persarum legibus cõgan-
 debat, illosq; mirabatur: quippe cum Graci eo-
 rum fortitudinẽ atq; concordiam vnanimitatẽ,
 quã habuere de dijs, mirati sunt, hãc scilicet for-
 titudinẽ, quam in templis eorũ concrematis ha-
 buerũt. Is etiam studiorũ omnium imitator extitit
 Persicorũ, vxoribus alienis contumelias faciens,
 filiosq; execans. Apud nos autem mors decreta
 est, si quis vel irrationabilia animalia hoc modo
 ladat: & ab his legibus nos abducere neque ti-
 mor potuit prapotẽtium potestatum, neq; zelus

eorum qui apud alios honoratur. Sed neq; fortitudinē ideo exercemus, vt bella auaritia causa suscipiamus, sed vt legū iura seruemus: & cū alia detrimēta mansuetē sustineamus, si quis nos de legibus mouere tentauerint, tunc etiam vltra virtutē rebellare contendimus, & vsq; ad calamitates nouissimas perduramus. Cur itaq; nos alienas amulemur leges, cū eas neq; à legislatoribus suis seruatas esse videam⁹? Vel quomodo Lacedamonij nō sunt ob inhospitalitatē reprehēdendi, & negligētiam nuptiarū? Elienses verā & Thebani ob coitū impudentē & extra natū rā cum masculis, quē optimē atq; vtiliter facere se putabāt. Ergo cū hæc ipsi omnino rebus efficerent, etiam suis legibus miscuere: quod tantum aliquādo valuit apud Græcos, vt etiam dijs suis masculorū concubitū applicarent: eadem deniq; ratione germanarū nuptias retulere, huiusmodi satisfactionē rerū incongruarū, & extra naturam pro libidine cōponentes. Desino nūc de supplicijs dicere, & quantas ab initio præbuerint plurimi legislatores absolutiones malignis hominibus, in adulterio quidē pecuniarū, in corruptione autē etiam nuptias sancientes. Quantas autē occasiones cōtineant de abnegatione pietatis, examinare longissimum est. Iam enim apud plurimos olim meditatio facta est trāsgressiendī leges, quod nō agitur apud nos, quādo ppter eas & diuitijs & ciuitatibus & bonis alijs priuati sumus,

sumus. Lex autē apud nos seruatur vsq; ad mortem. Nullus verò Iudeorū, neq; si procul abeat extra provinciā, regē quāuis acerbū sic metuit, ut ultra ullū legis videatur timere praeceptū. Igitur si propter virtutē legū taliter erga eas affecti sum⁹, cōcedāt quoniam optimas leges habemus. Sin verò circa prauas nos leges indicant perdurare, quid ipsi iustissimē nō patiantur, meliores non custodientes opere sanctiones? Quia igitur longinquitas tēporis verissima creditur omnium esse probatio, hāc ego testē faciam virtutū legislatoris nostri opinionisq; quā ille de Deo contrededit: nam cum sit infinitum tempus, si quis eum comparet aliorū legislatorū aetatibus, hunc ultra omnes inueniet. A nobis itaque declarata sunt leges, & cunctis alijs semper hominibus xelū sui potius praeberūt. Primi quippe Gracorū, in speciem quidē iura patria cōseruabant: ipsius autē philosophiae tractatu illa secuti sunt, de Deo similia sapiētes, humilitateq; vitae cōmunionē inter alterutros edocētes. Quin etiā populi iā olim multū nostrā pietatē amulantur: neq; est ciuitas Gracorū vlla vsquā aut Barbarorū, nec vllae ad quā septimana in quauacum⁹ cōsuetudo minime puenerit, ieiuniaq; et cādelabra accēsa: atq; etiā ciborū apud nos solēnia plurimi apud multos iugiter obseruare conantur: insuper imitari etiā cōcordiā, quā nos inter nos obtinemus, & rerū cōmunionē, & industriā in artib⁹ et p̄dicatione

rationem necessitatum habere pro legibus. Illud enim mirabilis est, quia absque exactore huius observationis, ipsa lex per se homines ita valuit obligare: & quemadmodum Deus in universo mundo consistit, ita lex per cunctos ambulavit. Unusquisque enim si suam regionem domumque conspiciat, his quae dicuntur à me credere non recusabit. Oportet igitur cunctorum hominum spontaneam malitiam reprehendere. Aut enim volunt nos istis aliena & prava iura, aut propria & meliora velari: aut certe si hoc nolunt, quiescant nobis per invidiam accusationes ingerere. Non enim alicuius odio defendimus hanc causam, sed nostrum honoramus legislatorem, atque credimus quae ab illa prophetata de Deo sunt. Denique nisi intelligeremus ipsi virtutem legum, at certe ob imitationum multitudinem praeclare de eis sentire cogeremur. Sed de legibus quidem & de Repub. nostra certissimam feci narrationem in his quae de Antiquitate conscripsi. Nunc autem earum mentionem feci quantum necessarium fuit, neque aliorum vituperare iura, neque nostra laudare propones: sed hoc agens, ut de nobis iniuste conscribentes, & contra ipsam veritatem impudentissimè contendentes, arguerem. Arbitror itaque per hanc conscriptionem abundanter me quae promisi, complisse. Ibi enim ostendi, hoc genus hominum contra quam calumniatores affirmant, esse antiquissimum: & multos veterum in conscriptionibus suis memoriam habentium nostri, testes exhibui.

Qui. Dixere itaq; Aegyptios fuisse progenitores
 nostros: & ostensum est, quia in Aegyptum ve-
 nerint aliunde. Deinde sunt mentiti, quoniā exin-
 de propter cladem corporis sint expulsi: & appa-
 ruit quod voluntate & magnitudine fortitudi-
 nis ad propria sint reuersi. Alij verò tanquā ne-
 quisimo viro, legislatori nostro derogare contem-
 dunt: cuius virtuti dudum quidem multi post il-
 lum, tēpus verò longissimū perhibet testimoniū.
 De legibus autē loqui ampliori sermone, nō fuit
 opus. Ipsa namq; per semetipsas apparuere pia,
 & verissimā habentes intentionē: & nō ad ho-
 minū odium, sed ad verū communionē potius in-
 uitantes, iniquitatū inimica, cultricesq; iustitia,
 & luxum procul abijcientes, frugalitatē verò ac
 industriam erudientes, bellum causa auaritia ne-
 scientes: fortes autē pro se esse populos preparan-
 tes, ad supplicia retribuēda semper inuitabiles,
 verbis nequaquam circūueniri faciles, prepara-
 tiones semper operibus exequētes. Hac enim nos
 semper opera manifestiora literis exhibemus.
 Quapropter ego confidēs dico, quia pluriū atq;
 meliorū rerū, nos quā alij praeceptores sumus.
 Quid enim imprauaricabili impietate melius
 est? quid iustius, quā legibus obedire? quid
 vtilius quā inuicem vnanimes esse, & neq; in
 calamitatibus ab inuicem recedere, neq; tēpore
 felicitatum per iniurias discrepare: sed in bello
 quidē mortem contemnere, in pace verò arribus.

aut agricultura vacare: & semper & ubiq; credere Deum respicere, & solum omnia gubernare? Hæc igitur, siquidem apud alios aut scripta sunt primitus, aut servata, firmiorē debemus nos gratiam illis tanquam eorum facti discipuli. Si verò nequaquam primitus extitere, his præcipuè nos utentes cognoscimur, & primam eorum inventionem nostram fuisse declaramus. Apiones igitur & Molones, & quicumq; mendacj derogatione congaudent, convicti procul faceffant. Tibi autem Epaphrodite, veritatem maximè diligenti, & per te similia nosse de nostro genere cogitationibus, hic libellus conscriptus esse dignoscitur.

FL. IOSEPHI CONTRA
Apionem libri II. finis.

DES. ERASMVVS ROTEM.

RODAMVS INTEGERRIMO,

doctissimoq; patri, Helia Marcao

Machabætano, honoratissi-

mi Machabæorum col-

legij moderatori,

S. D.

VNius diecula opellam tibi non grante
dicaui, pater integerrime recognito, &
quod licuit, emendato Iosephi libello de septem
fratrum Machabæorum, fortissimèq; matris
martyrio. Atque vtinam cumulatione tuo voto
satis

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

R E R V M O M N I V M
I N I O S E P H I O P E R I B V S
M E M O R A B I L I V M
I N D E X.

Ea quæ asteriscum * præfixum habent, in secundo inuenies tomo : quæ crucis signum†, in tertio: reliqua in primo.

A Aron primus fuit pontifex	654
Aaroni sacerdotiũ cõfertur	179. cõfirmatur 218. eius filij quatuor 180. filij eius duo seniores dum offerunt exusti 183. virga eius floret et profert amygdala, 218. moritur 221
Abaneth qualis zona	173
Abaris mons	166
Abassarus à Cyro præfectus restituendo templo Hierosolymis	* 20
Abdastartus rex Tyriorũ Belestarto patri successit† 647. eius mors	ibidem
Abdemonus Tyrius adolescens problematum dissolucendorum peritus	528. † 646
Abdonis principatus Hebræorum	313
Abel quid significet, occiditur à fratre	21
Abelmachaa vrbs	475
Abemerigus Isata suam filiam dat uxorem	622
Abenarus præfectus exercitus 361. 382. pugnat cõtra Ioabũ 416. trãsfert regnũ ad Dauidem 419. ab Ioabo fraudulenter occiditur	421
Ab et secundi ex fratribus Machabæi supplicia crudel	

INDEX IN IOSEPHVM.

- crudelissima, tolerantiaq; eius †737
 Abesalomus Ammonem fratrem iugulat 451. fu-
 git in Gesura, vnde à patre recòciliato rrua-
 catur, item forma eius & casaries qualis.
 tum quomodo Ioabũ tractarit 452. 453. popu-
 larem auram captat & regnum 455. cum
 patris concubinis rem habet 459. cogit magnũ
 exercitum contra patrem 463. pèdens in ar-
 bore interimitur 464
 Abias Arabum rex pralio victus sibÿpse ma-
 num infert * 630
 Abias Samuelis filius quomodo se gesserit in
 administratione principatus 342
 Abiatharus Achimelecchi filius seruatus à Sauli
 sauitia 388. confirmatur ei pontificatus 476.
 quomodo à Davide vltus, eius domus sacer-
 dotio prinatur 499
 Abibalus rex Iromi pater 528
 Tyriorum rex †645
 Abigea Nabali vxor Dauidem commotum pla-
 cat 397
 Abilamarodachus Nabuchodonosori filius in pa-
 ternum regnum succedit & Ioachimũ è vin-
 culis eximit 685
 Abimelechi Bethlemite in Moabiticam terram
 cum suis profectio 327
 Abimelechus Gedeonis nothus, fratres legiti-
 mos occidit, & imperium arripit 311. vrbe et
 tribu pellitur 312. Sicimas captas solo aquat
 ccc 5 314

I N D E X

314. occiditur	315
Abimelech Palastina rex Sarā cōcupiscit	91
Abironem cum suis terra deliscit	215
Abisace puella calefacit senem Dauidem	486.
audiat eam uxorem Adonias	498
Abisacus Iobi frater, vir fortis	416. 469. 480.
cum fratre Sabauum persequitur	474. vindicat regem ab interitu occiso Acnone
	477
Abrahamus quādo natus 40. ē Chaldaea migrat in Chananaam, & Dei verū cultū instituit	
42. hinc in Aegyptū proficiscitur, vbi uxore	
fugit esse sorore suam 43. 52. Aegyptijs disciplinas instituit	44.
Assyrios vincit 46. decimas dat Melchisedeco, & promittitur ei filius	
à Deo 48. genuit Ismahelē ex Agare 48. hospitatur angelos tres 50. migrat in Gerara	
51. à Deo tētatur 55. monumētū sibi & posteris cōparat 58. ducit Chaturā uxore, suscipit	
liberos 58. Isaco querit uxore ibid. moritur	
62. eius arma contra Pharaonem	† 481
Abrahami domicilium, vicus	41
Abisalomon tyrannidis Manahemi adiutor	† 236
Abisalomus patris & socer Aristobuli captus	* 225
Accaron non potuit capi ab Hebrais	291
Achabus Amarinii filius regnum paternum uetus maioribus cōtaminat id sceleribus quā anteceffores sui 563. agnoscit suum fatum & pœnitet 572. cedit Adadi filio bellum inferen-	
	ti,

- ti, ibid. eundē vincit 575. occiditur 583. ipsius
 liberorum capita praciduntur 610
- Achar furtum committit 274. plectitur 276
- Acha, quinti ex fratribus Machabei immania
 supplicia, eiusq; insignis tolerantia † 741
- Achazes Iothami filius regnum paternum arri-
 piens, idolis filium holocausta offert, belloq;
 impetitus, magnā patitur stragem 632. Assy-
 riorum regi auxilio vlciscitur Syros, stultus
 & impius moritur 635
- Achiab^o Herodis nepos aui vim prohibet* 464.
 impetitur à 2000. militibus dimissis * 480
- Achias pontifex 357
- Achias propheta Hieroboamo regnum & alia
 vaticinatur 540. 553
- Achilais princeps commentariensium 476
- Achimannus Berzellai filius apud Davidem ma-
 net 472
- Achimas Davidi victoriam nuntiat 466
- Achimelechus pontifex Davidem comitatu in-
 nat 387. accitus ad Saulum occiditur cum
 omni sua familia 388
- Achitophel à Davide ad Absalomum deficit
 455. seipsum suspendit 462
- Acmes India famula dolus * 455. † 146
- Acmon gigas Davidem occisurus, ab Abiseo pe-
 rimitur 477
- Acusilais Arginus historicus † 628
- Adadus Azaeli filius paternum in regnū succe-
 dit,

I N D E X

ait, quo ab Iſaia Iſraëliſtarũ rege priuatur	621
Adadus Syria & Damasci rex cum Dauid conſligens vincitur	435
Adadi huius poſteri dicti reges Syria, ſicut Aeg- ypti reges Ptolemai	436
Adadus Syrus Achaba bellum inferens cedenti, ab eo tandem vincitur 574. & recipitur in gratiam 575. Ioramio inſidians & Eliſum capere conatus fruſtratur 594. 596. bello ag- greditur Ioramum 596. fugatur à Deo 599. pſocatur ab Azaële	602
Adami creatio, & quid ea vox ſignificet	18.
lapius & mulcta 19. 20. eius ſoboles poſte- ritas & mors	21. 23
Aderus Syriã occupat, & rex eius efficitur	538
Adoma quid ſignificet	79
Adomus dictus Eſau	ibidem
Adoni quid ſignificet	290
Adonias Dauidi filius regnũ paternũ affectat 487. fugit ad aſylum, & veniã cõmiſſi à pa- tre impetrat 490. ſalutat matrẽ Solomoni, & Abiſaces connubiũ ambiẽs occiditur	499
Adonibex ecus capitur ac trũcatur manibus & pedib⁹, ſicuti ipſe alios reges mutilauerat	291
Adoramus quæſtor tributorum ordinatur lapidibus obruitur	543
Adulteriꝝ ſuſpecta quomodo purgetur	194
Adramalech⁹ Senacheribi filius patricida	646
Aſtraxar⁹ Sophonenũ rex à Dauid victus	436

Aegyptius vates seductor Iudaeorum	645	
Aegyptijs non licere greges curare	113. quintam fructuum portionē regibus pendunt ibid. pu- gnant cū Aethiopibus 122. Hebraeos insequun- tur 139. quare Babylonē abducti 676: eorum antiquissima rerum memorabilium traditio †627. testimonium de Iudaeis†638. 662. sexa- ginta millia Iudaeorum peremerunt	†614
Aegyptiorum dñj descripti	†670. seruitus	†704
Aegypti Aethiopiaq; regina Solomonem inuisit	532	
Aegypti descriptio	†224. 420. 421	
Aegyptus vnde nomen acceperit	†643	
Atternius Fronto magister duarum legionū Ale- xandrinarum	†540	
Aelius Galbus dux auxiliariarum ab Herode missorum Caesari	*345	
Aemilius Iacundus à Iudaeis occisus	†253	
Aeneas, qui Aretas postea dictus Arabum rex constituitur	*412	
Aeta, petra, Sampsonis habitatio	323	
Agari insolentia ob cōceptum infantem punitur	48. ablegatam vnā cum filio consolatur An- gelus	53
Agatharchides historicus	†661	
Aggeus propheta	*20	
Agira Nabathaei facinus	495	
Agrorum terminos qui primus fixerit	23	
Agriculturam qui inuenerit	ibidem	
	Agrip	

I N D E X

Agrippa Aristobuli filij soboles * 520. varia fortuna	520
M. Agrippa in Iudaos benivolentia	83
Agrippa in Asia mittitur * 351. eius in Iudaos studium	* 350. 434
Agrippa rex Herodem apud C. Caliculam accusat * 539. accusati tetrarchias ac bona consequitur * 540. Iudaos reconciliat Caio * 548. hortatur Claudium ad retinendum principatum * 597. Silam victum adferuat * 611. reliqua eius gesta vsq; ad mortem * 612. 614. 618. 719. 210. 215. 233. 242. 277. 244. 407. 433	
Agrippa filius Agrippae * 617. impetrat pontificia stola custodiam Iudeis * 620. Claudio auctor ut Iudeorum causam legitime cognoscat * 640. Chalcidem aufert ei Caesar, & multis alijs toparchijs donat, ibid. nuptias instruit, ibid. Galilea parte donatur a Nerone * 643. Magdala certat capere * 679. venit Tyrum cum Vespasiano	* 724
Agrippina Claudij Caf. vxor * 639. maritum re neficio tollit, ibid. filium Nerone imperio praeficit.	* 641
Agrippium a quo conditum.	† 52
Anam invadunt Hebraei & fugantur 274. capiuntur & succenditur	276
Alabarchia magistratus	* 634
Alanorum nationis descriptio † 598. eorum triptia in Mediam & Armeniam,	ibid.
	Albium

Albinus Iudæa præfides * 649. Iudæam latronibus explet * 651.

Alcimus in pontificatū succedit alias Iacimus dicitur * 127. profugis ad Demetrium, ib. perit * 132.

Alexander Antiochi Epiphani filius bello aggre ditur Demetrium * 141. vincit * 146. Ionathæ amicitia ambit * 142. Ptolemæo Philometori hostis factus occiditur * 156.

Alexander Aristobuli filius Iudæam infestans à Gabiniō vincitur * 227. Hyrcano bellum in fert † 37. securi percutitur † 42.

Alexander Herodis filius Roma reuersus ducit uxore * 366. accusatus à patre causam dicit, & recõciliatur * 380. 406. accusatus à patre Beryti, damnatur, strangulatur * 423. 427.

Alexander Herodis filius veneficiū accusatur à patre † 103. 111. 122. strangulatur. † 124.

Alexander Iannæus Hyrcani filius, rex factus fratre insidiatē interimit * 192. circū venit ad Ptolemæū Latnūrū, à quo postea vincit * 395.

Alexander Lysimachus Alabarcha solutus vinculis à Claudio. * 604.

Alexander Philippi filius patri in regno succedens Damascū & Tyrū capit atq; Gazam * 55. 57. pontificē Iadadū veneratur, & Hierosolymis Deo immolat, Danielūq; prophetiā interpretatur, et Iudæi quacūq; postularā cõcessit * 60. 243 quo ipse mortuus * 657, et seq.

Alexander Vexles rex. * 156.

Alexand.

I N D E X

- Alexander Zebinas Demetriū victi loco rex con-**
stitutus fuderatur Hyrcano * 182. in bello ca-
 dit. ibidem
- Alexandra Alexandri Iannai vxor** quō à mo-
 rituro marito instructa regnū seruauit et ad-
 ministravit * 206. morbus eius & mors * 211
- Alexandra Hyrcani filia, vxor Alexandri Ari-**
stobuli, infensa Herodi * 297
- Alexandra Phasaëli filia** * 318
- Alexandria plus singulis mensibus quàm Hiero-**
solyma toto anno pendit Romanis † 223
- Alexandria portus descriptio** † 421. **urbis sicus**
descriptus † 225
- Alexandrinorū seditio contra Iudæos** † 243. 244
- Alexandrini Vespasianū pro imperatore prom-**
pti agnoscunt † 422
- Alexandrium arx** * 221. † 31
- Alexas ducit Salōmem vxorem** * 431. **inbetur ab**
Herode nobiles Iudæos se defuncto occidere
 * 62. **piè agit** † 465
- Abisai, Abisai** 35
- Abisfragmuthosis rex contra pastores gerit bel-**
lum † 641
- Allus Samarita, libertus Neronis** * 524
- Amalecita gens** 153. **bellū Israëlitis inferunt, &**
vincuntur 153. 155. **Hebræos subigunt** 306. **eorū**
rex captus & occisus 363. **quanto odio à Deo**
sint persecuti, & quomodo Saulus eas extir-
pauerit 363. **Dauid cadit eos** 411

Amalecus nothus Aliphax a filius	80
Amalecitis regio	ibidem
Amannus quanto in honore apud Artaxerxē habitus, & quantū in Indas propter Mardochaeum concepit odiū * 39. consulit contra seipsum * 46. in crucem Mardochaeo paratam sustollitur * 49. & filij eius.	* 53
Amarai filij quomodo Ioannē Gaddim interfecerint, & quas eius cadis pœnas dederint * 138	* 138
Amaranes Moysis pater & Aaronis, Deū invocans ut Hebraeos redimat exauditur	117
Amaranus seditiosus exulat	* 619
Amarinus constituitur rex 562. obit diē suū, relicto principatus successore Achabo filio. ibi.	
Amasa Absolomi copijs praeficitur. 463. impetrat veniam à Davide, cui gratulatur regni restitutionē. 469. constituitur praefectus exercitus. 463. occiditur à Ioabo.	474
Amasias rex Hierosolimitanus 621. ad idola deficit 623. interficitur	625
Amasiae sacerdos	585
Amathus. Amathe	38
Amathus castrum ad Iordanem	* 197
M. Ambivius praeficitur Iudaea	* 500
Amenophis regni terminus	† 642
Amesses regni terminus	† 642
Amias Achaz filius bello superatus à Zacharia trucidatur	633
Aminadabus levita	338
ddd	Amma

I N D E X

Ammanus s. Ammanita Hebraeorum genti bel- lum inferentes male excipiuntur	310
Ammanitarum contumelia in Dauidē, & quae de eis ultio accepta 439. excinduntur	448
Ammanita & Moabita socij mutuo sese occi- dunt	587
Ammanus exusta	† 168
Ammanus thermae sanandus corporibus idonea † 344. vide & Emmanus	
Ammonius insidiator Ptolemai Philometoris oc- cisos	* 154
Annon sororem Tbamaram stuprat 449. occi- ditur à fratre Abesalomo	451
Amoraei cum suis regibus deleti 224. qui eorum ditionis termini	222
Amoritum regio duabus & dimidia tribubus con- ceditur	238
Amosus Manassia filius regno paterno substitui- tur, quod propter impietatem non diu tenens occiditur	651
Ananelus cōstituitur pontifex ab Herode * 295. honore privatur * 298, restituitur ei .	* 301
Ananias Masbali pontifex cum quindecim alijs crudeliter necatur	† 503
Ananias mercator Iudeus regias mulieres In- daicam religionem docet	* 623
Ananias Nebesai fil. pontificatum accipit * 634. vinetus mittitur Romam	* 639
Ananias nominatur Sedraihes	677
Ananias	

- Ananias Onia filius copys Cleopatra præsici-
tur *185.196
- Ananias Phariseus Iosepho se opponit. *695
- Anania pontificis liberalitas, eiusq; servorum ini-
quitas *8.2
- Ananias pontifex cū Exechia fratre & pontifi-
cibus alijs in cloacu latuit propter seditionem
†233. cum fratre interficitur †235
- Ananus Anani filius pontificatum acquirit, &
Iacobum lapidat *650
- Anani senioris felicitas. ibid.
- Ananus Iudeorum dux victus Romam mitti-
tur *639
- Ananus pontifex cum Hierosolymitis bello con-
tra Romanos se preparat †270.271
- Ananus pontifex, eiusq; gesta †362.367
- Anani mors Hierosolyma excidij principium
eiusq; virtutes celebrata †384
- Ananus Sethi filius pōtifex cōstituitur *500. eo
prinatur *501
- Anaxagora Claxomenij mors. †278
- Anchus rex Gitta 385.402. exercitum ducit in
Hebræos 402.408
- Andromacho amicitiam renuntiat Herodes 403
- Andronicus Messalami filius orator. *149
- Angelus, quale nomen. *315
- Angelos cum mulieribus coijſſe 25.
- Anilei & Asinai Neerdensium facinora *551.
& seq.

INDEX

Anna Helcani vxor	330.
Annibal seditiosus plectitur.	619.
Annius Minutianus.	* 565. 570. 600.
Annius Rufus Iudaea praeficitur	* 501
Annus magnus quot annis constat.	31
Anni septimi. quinquagesimi. seu Iobeli remissio	196.
Anteij interitus.	* 581
Antiochus, postea Agrippias. dicta.	* 158.
Antigonus Asiam occupat mortuo Alexandro.	* 63
Antigonus Aristobuli filius cum patre transfugiens. capitur * 230. accusat apud Caesarem Hyrcanum.	
& Antipatrum * 237. paternum regnum affectans. profigatur * 257. reducitur in regnum per Panti- thas * 264. amputat Hyrcano auriculam * 270.	
accusatur Roma & placat pecunijs hostem * 273. 275. quomodo ab Herode oppugnatus sit * 275. quo expugnat & irritis a Sosio * 289.	
Antonius Herodis pecunijs corruptus eum occidit * 292. Antipatrum & Hyrcanum. accusat † 45. vincitur ab Herode † 55. rex constituitur † 61. securi percutitur.	† 81
Antigonus Hircani fil. Samaria obsidioni praeficitur * 184. quo a fratre, et cur. occisus * 190. † 18	
Antiochia Mygdonia, urbs	* 619
Antiocheni Demetrium eieclum recipiunt.	* 155.
Antiocheni soli cum Sidonijs & Asamenis pepercunt Iudaei colliaborantes suis.	† 24
Antiochenium odium in Iudaeos	* 83
Antiochenium petitiones apud Titum.	† 582

- Antiochus Antiochi Grypi filius victus et occisus
 ab Antiocho Cyziceni filio * 200. qui upera
 tur inde ab Eucaro & Philippo fratribus. ib.
 Antiochus Aspēdius ab Hyrcani filijs victus † 17
 Antiochus Comagena rex * 504. 614
 Antiochus Cyzicenus cū fratre Antiocho Grypo
 belligeratur * 183. 152. vincitur ab Hyrcano
 * 185. occiditur à Grypi filio Seleuco † 199
 Antiochus deus Alexandri filius adolescens rex
 coronatur & amicitia cū Ionatha init * 166.
 trucidatur à Tryphone suo tutore * 175
 Antiochus Dionysus Antiochi Grypi filius Da-
 masci regno potitus quid gesserit * 203. eiuscū
 Alexandro & Arabibus bellum † 25
 Antiochus Epiphanes Seleuci filius * 101. eius
 gesta contra Iudeos * 103. † 574. 695. ad Ely
 maida vincitur * 121. cōmissa regni cura Phi-
 lippo moritur * 122. aliaq; eius gesta † 724
 Antiochi Epiphanis cum Ptolemaeo Sexto conten-
 tio propter Syriam & in Iudeam irruptio sa-
 ua † 10
 Antiochus Eupator Antiochi Epiphanis fil. rex
 constituitur * 123. Bethsaritas expugnat * 125.
 Philippū tutorem regnum inuadentem occidit
 127. captus à Demetrio trucidatur * 128
 Antiochus Eupator Antiochi Epiph. filius quo-
 modo Iudeam afflixerit † 12
 Antiochi Magni bellum cum Ptolemaeo Philopa-
 tore & beneficia in Iudeos * 84. dat filiam
 d d d 3 Pto

I N D E X

- Ptolemao uxorem * 88
- Antiochi Pharaon, loci nomen † 26
- Antiochus Seleuci nepos Deus cognominatus * 83
- Antiochus Soter, etiā Pius dictus frater Demetrii rex natus Triphonē persequitur & interfecit * 175. Simonē Matthiae in amicitia receptū conatur subigere, sed infeliciter * 175. oppugnat Hyrcanum Hierosolymis, & cognominatur Pius * 178. regno & vita primatur ab Asstace * 180. Selencum Grypi vincit * 199
- Antiochus Grypus qui & Philometor Demetrii Nicanoris filius Alexandrum Zabinam bello occidit, & regnum Syria occupat * 182. Heracleonis insidijs occisus * 199
- Antipas Herodis filius constituitur tetrarcha * 464. affectat regnum * 471. portionem patris regni acquirit * 488. † 169
- Antipas pro Antipatro fratre rex constituitur testamento † 146. tetrarcha instituitur † 150
- Antipas pater Antipatri Idumaea praefectus ab Alexandro * 214
- Antipas regij generis vir comprehensus custodia traditur, & occiditur † 360
- Antipater Herodis filius à patre vocatur domus * 375. honoribus augetur * 377. fratres crebris calunijs infestat * 377. 403. 417. malitia eius * 430 ei in patre insidia * 435. 441. 443. occidit 464. ab Hero. patre pellit civitatem † 99. fratribus insidiat † 102. fratrum occisorum libertati male vult, & conspirat contra patrem † 126. 127.

- veneno eū tollere conatur † 135. 136. alijs duo
 bus fratribus calumnias struit † 136. causam
 dicit † 140. & seq. occiditur † 150
 Antipater Idumaeus Hyrcanum in regnū resti-
 tuit † 29. 30. aliaq; eius gesta † 14. & seq.
 Antipater accusatus, declaratur praefectus Iu-
 dae à Iulio Caf. & Hierosolymorū muros re-
 ficat, & filijs suis praefecturas attribuit † 45
 Antipater qui prius Antipas, quomodo se suosq;
 euexerit, & Aristobulum regno eiecerit
 * 414. Scaurum commeatu iuuat * 227.
 qualem operam nauarit Cafari, aliaq; eius
 gesta * 235. dynasta & procurator Iudae
 constituitur à Cafare * 238
 Antipater Samarita Antipatri Herodis filij
 procurator * 442. veneficium apparatus
 Herodi indicat † 134
 Antipatris ciuitas edificatur * 386. † 95
 Antiphilus cum suo fratre venenum appa-
 runt in Herodis interitum * 442
 Antiquitatum libri x x. quod tempus comple-
 rantur, & quas historias * 659
 Antonia Drusi maioris vxor, Germanici &
 Claudij mater * 520. 524. 528. 531. 536
 Antonia porticus incensa, & praesidium ex ea
 deturbatum † 233. 461
 Antonia turris ab Herode cōdita * 360. 511. † 91
 M. Antonij decreta pro Iudeis * 251
 M. Antonius, dux Rom. * 227. in Asiam profi-
 d d d 4 c i f e

I N D E X

- existitur & Herodē defendit * 258. † 55. amore
 Cleopatra captus Herodē & Phasaelum te-
 trarchas cōstituit * 262. 296. ad regiū fasti-
 gium eundē promouet * 273. ab eodē pecunijs
 corruptus Antigonū ē mediō tollit * 291. 293
 M. Antonius donatur ab Herode * 293. homo
 impurus * 96. Herodi nimis indulget * 304.
 multa indecore agit in gratiam Cleopatre
 * 309. subigit Armeniā ibidē. vincitur apud
 Actium à Casare * 19. occisus * 328. qualem
 operam Gabinio praeſtiterit † 38. Herodē exu-
 lem regno Iud. praeficit † 64. propter Cleopa-
 tram multa facit indecore † 82
 Antonius praefectus ala equitum contra Roma-
 nos † 273. eius gesta ibid.
 Antonius primus ē Mursia contra Vitellium cum
 legione tertia properat † 224. eius gesta ibid.
 Vitellium interficit † 407
 Aod. vide Iodes
 Apamia obsidione liberata † 50
 Aphiica unde sic denominata 59
 Aphri & Aethiopes quantum annuē pendunt
 Romanis † 224
 Apion Alexandrinorum legatus contra Iudeos
 * 541
 Apion grammaticus res Aegyptiacas conscripsit
 † 681. eius portentosa mendacia de Iudeis et
 tota vita taxata ibid. eius calumnia & men-
 dacia cōfutata † 689. propheta factus fabulā
 272

tragicā de Iudeis impudētissimè fugit	† 698
Apothaterion locus	19
Apochis regni termini	† 640
Apollodoti Gaz. araeorum ducis praelium cum Iā- nao & mors	* 198
Apollonius Antiochi dux, à Iuda Macchabæo victus occiditur	* 110
Apollonius Damas. praefectus Alexandri filij An- tiochi Epiph. * 151. vincitur à Ionatha * 153	
Apollonij. Molonis mendacia. de Iudeis	† 695.
707. 727	
Aponitus senator sauciatur	* 602.
Apsanes Iudeis praeficitur	318
Aquila aurea supra portā posita deijcitur	† 146
Aquila quare Romanorum insigne	† 289
Aquila Caligula interfecto	* 579
Ara tabernaculi, et Arula suffragatoria	172
Arabia, confinis Iudææ	* 215
Arabes Hebraeos subigunt 306. ab ipsis rursum caduntur	310
Arabum praelium cum Herode	* 312
Arabum Iudeam devastantium senectia	* 483
Arabū gesta in Iudæa post mortē Herodis	† 165
Arabes Iudeorum transfugarum viscera pate- faciunt, aurumq; eximunt	† 505
Aramus, Aramai	39
Arami liberi quibus gentibus appellationem indiderunt	ibidem
Araneis vbi mortuus	40

I N D E X

<i>Araſci templum</i>	646
<i>Arbela vicus</i>	*710
<i>Arbori interdicta qua vis indita fuerit</i>	19
<i>Arca Noë</i>	26
<i>Arca Noë reliquia vbi ſeruentur</i>	*622
<i>Arca tabernaculi forma</i>	170
<i>Arca in poteſtatem hoſtium venit 333. quan- torum malorū his fuerit autor ad quos per- uenit, & quomodo Hebræis reddita 335. 336</i>	
<i>Arca transfertur Hieroſolymam in templum Salomonis</i>	518
<i>Arcades de antiquitate gloriantes, poſt Athe- nienses literis eruditi</i>	†630
<i>Arce, alio nomine Arclipus, ciuitas</i>	283
<i>Arce, qua nunc Petra, ciuitas</i>	221
<i>Archelais vicus conditur</i>	*492
<i>Archelaidis palmeta</i>	*501
<i>Archelaus Cappadocum rex *366. 384. He- rodem ad ſanam mentem reducit 406. eius prudencia</i>	†114
<i>Archelaus Herodis filius à patre regno preſe- ctus ipſius funus curat *456. populo ſe accō- modat, & incidit in ſeditionem *468. accu- ſatur apud Auguſtum *472. 487. ethuarcha non rex confirmatur ab Auguſto *488. Gla- phyram fratris defuncti vxorē, ducit *492. accuſatur apud Auguſtum & relegatur Viennam Gallia *493. †172. videntur ei bona 499. à fratre falſe calumniatur †136.</i>	

- rex constituitur † 150. in seditionem intidit
 † 154. quod nō rebellasset quarta tributōrū
 parte leuatus † 169. eius reditus quāti ibi.
 Archelauus Magdati ad Titum profugit † 539
 Arethi, sexti ex fratribus Machabai immania
 supplicia, eiusq; cum insigni tolerantia ser-
 mones † 742
 Aretas Arabū rex fugientē Hyrcanū recepit ho-
 spitem, oppugnationē Aristobuli cogitur in-
 termittere * 215. cū Scauro factus init * 227
 Aretas qui antea Aeneas constituitur Arabum
 rex * 412. confirmatur * 422
 Aretas Calesyria regnum adipiscitur * 204.
 † 26. cum Herode bellatur * 515. & Iudaea
 infert bellū * 515. à Scauro mulctatur c c c.
 talentis † 37
 Aretas Petreus Rom. auxiliatur * 483
 Arietis instrumenti bellici descriptio † 300
 Ariochus Nabuchodonosori satellitum prefe-
 ctus 679
 Ario procurator Iosephi Tobia filij * 96
 Aristaeus Iudeorum negotium agit apud Pto-
 lemaum Philadelphum * 66
 Aristot. apud Clearchū verba de Iudeis † 656
 Arius centurio confossus * 382
 Aristobuli odium erga fratrem Agrippā * 522
 Aristobulus Agrippae frater, Iudeorum causam
 agit apud Petronium * 544
 Aristobulus Aristobuli filius adolescens pul-
 cherr

I N D E X

- Cherimus * 255. ab Herode constituitur pōtē-
 fex, & occiditur ab eodem * 299. 301
- Aristobulus Alexandri Iamnei filius generosus
 * 207. quō adsecutus sit regnū * 210. 211. ob-
 sessus ab Areta liberat p Scaurū * 217. quale
 donū Pōpeio miserit, & cōtrouersia cum fra-
 tre apud eundē disceptauerit * 218. quō à Pō-
 peio tractatus * 222. vincētus abducit Romā
 * 226. vinculu elapsus iterū capitur et mitti-
 tur Romam * 229. veneno sublatu est * 234
- Aristobulus Herodis filius reuersus Roma ducit
 vxorē * 366. conijcitur in carcerem falsis ea-
 lumnijs oppressus * 417. accusatus à patre Be-
 rytī damnatur * 423. strangulatur * 427
- Aristobulo Herodis filio Armenia minor à Ne-
 rone data † 199
- Aristobulus Herodis frater, priuatus mortuus,
 filia vnica relicta † 193
- Aristobulus Herodis dynasta Chalcidis filius
 dominijs multis donatur à Nerone * 643
- Aristobulus Hyrcani filius obsidioni Samaria
 praeficitur * 184. quō impetrarit, & seuerit
 in matrē ac fratres * 188. fratris cade pollus-
 tus moritur philellē dictus * 190. primus dia-
 dema regium vsurpauit, & quomodo se ges-
 serit in matrē & fratres † 185. mors eius † 21
- Aristobulus rex Chalcidis cōtra Antiochū † 196
- Arnon fluuius 222
- Arphaxades Arphaxadei 40
- Arta

Artabianus. Vonone. victo. Parthorum regnum:
assequitur. * 504

Artabianus. a. Vitellio. victus * 513. recuperato.
imperio fœderatur Neroni. * 513

Artabiani cum. Asiuao & Anileo. reconciliatio.
& amicitia. * 554

Artabianus regno pulsus restituitur per Ixatema.
* 527

Artabaxes rex Parthorum datus Cleopatra† 82

Artabaxes Tigranis filius captus. * 309

Artaxerxes regnum paternum accipiens qualem
coniuium instruxerit. * 36. accusat uxorem.
& diuertit ab ea * 37. ducit aliam nomine
Estheram. ibidem. Amanem in summa habet
honore * 39. eundem cruci suffigit * 49. Ju-
dzos periclitantes liberat. * 50

Artaxias Tigranum filium regna non diu potitus.
pellitur. * 309

Artemisius mensis. 512

Artorius. quemadmodum. ex incendio per Lu-
cium. commilitonem seruatus sit. † 533

Arucius Arcem condidit. 38.

Arudaeus Ar. due. insula. ibid.

Arutius praece. retundit Germanorum militum.
impetum. * 584

Arus vicus. * 483

Arurus. loci nomen. 387.

Asanencorum gens Iudeorum. Reipub. statum.
mutauit. * 23.

Asanoni montis Galilae situs. † 248.

I N D E X

<i>Asanus Abia filius regnum paternum accipit</i>	
557. eius pietas, & bellum cum Zareo Aethiopũ rege ac victoria	558. mors 561. 563
<i>Ascalon capitur</i>	291
<i>Ascalon Iudais semper inuisa</i> † 273. eius situs ibi.	
<i>Ascalonitis quantum incõmodi arca attulerit</i>	336
<i>Aschanes eunuchus</i>	677
<i>Aschanaxes Aschanaxi</i>	35
<i>Aser natiuitas</i> 71. filij	111
<i>Aseritarum gens in Chanaan ea</i>	283
<i>Asinæus & Amilæus Neerdēsēs grassatores quõ</i>	
<i>cũ Artabano amicitia inuent</i> * 553. & seq.	
<i>Asiongaber, loci nomen</i>	531
<i>Astorus ciuitas</i>	304
<i>Astosra buccina</i>	198
<i>Aspersorium tabernaculi</i>	168
<i>Asphaltites lacus</i> 45. † 149. eius descriptio † 404	
<i>Asphar lacus</i>	* 137
<i>Asprenatus prodigium & interitus.</i>	* 576.
<i>Assamonai principatus quando desierit</i>	* 291
<i>Assamonæorum familia quando & quando</i>	
<i>principatus Iudæorum concessus</i>	* 656
<i>Assaracodas Senacheribi filius patri succedit</i>	
<i>in regnum</i>	646
<i>Assaron quantum contineat</i>	173
<i>Assis regni termini</i>	† 640
<i>Assuras Assyrii</i>	39
<i>Assyriorũ imperiũ quando dissolutũ fuerit</i>	646
<i>Astabarri populus</i>	37
	<i>Asia</i>

Astapus fluuius	124
Astartes templum	413
Astartis rex Tyrionum , eiusq; successores enumerati	† 646
Astoborta fluuius	124
Astronomia qui primi inuentores	24
Athenienses quando & quemadmodum Romanis subiecti	† 219
Athenio legatus Ptolemai Euergetis ad Iudaeos	* 91
Athenio dux Cleopatra , Herodem repellit iam victorem	† 83
Atrongaeus pastor regnum affectat*	481. † 163
Auaris vrbs Aegyptia	† 640. 667
Augusti Caesaris in Iudaeos beneficia	* 389. † 307
in Herodē odium & Aretam *	411. redditus cum utroq; in gratiam * 422. confirmat testamentum Herodis *
487. eius liberalitas in Herodem *	323. vincit Antonium *
319. occidit eum cum Cleopatra	* 328
Augusti mors, & quot annis imperarit	501
Aula regia descriptio elegans	† 452
Aurea terra, regio	531. 534
Axaël Damascenorum rex	602. 616. 618. moritur
	621
Axarias propheta vaticinat Asani agmini	559
Axarias compellatur Abdenago	677
Axiurus Emesenorum rex Agrippae iunioris sororem duxit	† 640
	Axotum

I N D E X

Axotū pestis propter arcā detentā inuadit	335.
Axymorum festiuitas restauratur	636.
Axymorum festiuitatis institutio	138-190
B.	
Baaras loci, & herba descriptio	† 190
Baba liberi occiduntur ab Herode	* 335
Babylon locus cur sic dictus	33
Babylonis constructio	138
Babylon in Cyri potestatem venit	689
Babylonica captiuitatis quando & quomodo acciderit	659. 653. 667
Babylonica turris institutio	32. 33
Babylonij Iudeos persequuntur	* 560
Babyloniorum antiquissima rerum memorabi- lium traditio	† 631
Bacca vicus	† 277
Bacchides dux Demetriij contra Iudam Mitha- bacum mittitur frustra * 128. mittitur iterū ac cum Iuda conficiens vincit * 134. adigitur ad pacem cum Ionatha in eundem	* 141
Bacchidis scintilla in Iudeas, et eius interitus	† 11
Bactriani populus	39
Beoni regni termini	† 640
Bagoas eunuca	* 437
Bagosus copiarum Artaxerxis imperator	* 54
Bagothous & Theodestes eunuchi coniurant in necem Artaxerxis, & plebuntur	* 29
Baiæ, oppidulum Campania vbi & calida	* 539
Bal qui deus fuerit 612. sacerdotes eius sublati,	219

aderq; ipsius à fundamentis diruitur	615
Balachus Moabitarum rex Balamũ ad Israëli- tarum execrandum mittit	227
Baladas Babyloniorum rex amicitiam cũ Exe- chia inire cupit	648
Balamus vates contra Dei mādatum profectus ab asina compellatur 226. bene precatur his quos execrari volebat 227. malum cōsiliũ dat Madianitis	230
Balsamus vbi nascatur	533
Balsamum vbi proveniat	*308
Balthasar Naboandel dictus arripit regnũ Ba- bylonicum 686. ipse cum suo regno in Cyr̃ Persarum regis potestatem venit	689
Banaias satellitibus prapōnitur 475. Salomonis copijs præsicitur	500
Banaothas & Thannus occisores Iabōthi sup- plicio afficiuntur	424
Barachias autor Israëlitis vt captiuos Iudeos & Beniamitas dimittant	633
Barachus Hebraeos in libertatem vindicat	305
Barasa expugnata concremata	*119
Baruchus Neri filius Hieremia propheta scriba 660. liberatur è carcere	672
Baris castellum, Postea Antonia	†28
Baris mons	29
Barxapharnes Parthorum satrapa* 263. Syriam obtinet	†57
Basanes Hieroboami totā familiā sustulit	557.
eee	regnum

I N D E X

regnum occupat 560. moritur, Elano filio successore relicto	561
Bathales Amanitarum rex	673
Bathyllus Antipatri libertus venenum hero adfert	†136
Beelsephon ciuitas	138
Begabri Idumae vicus	†401
Belcastartus rex Tyrriorum Hiram patri successit	†647
Belli leges	197. 261
Beniaminis natiuitas & nominis ratio 78. filij decem	III
Beniamitarū fors in Chanaanæa 283. agricultura student 292. eorū fortitudo & peritia militatū 296. cedes omniū vsq; ad sexcentos viros 297. quomodo ea tribus restituta	298
Berenice, locus	531
Bernice Agrippæ filia	* 518. 604
Bernice Polemoni nubit	* 641
Bernice Salomes filia datur nuptum Aristobulo Herodis filio * 366 datur aliq; marito	†125
Bernices supplicatio ante tribunal Flori, & eius vita pericula	†210
Berotha ciuitas	279
Berosus Chaldaus de astronomia & Chaldeorū Philosophia Græcè scripsit	†648
Bersabe, ciuitas	569. 616
Bersabe puteus	52
Berytus domicilium Romanorum	* 422
Berytus	

Berytus Phœnices, colonia Romanorum	†573
Berytus quomodo ab Agrippa exornata	*613
Berzellanus quantis beneficijs iuuerit Dauidem regno pulsum 462. quam gratiam ei obtule- rit rex	472
Besara oppidum	*680
Beselel architectus	165.181
Besemmathe vxor Isaci	66
Bethalaga vicus	*140
Bethel quid significet	67
Bethenaber vicus	†397
Bethmass vicus	*6
Bethora locus	279
Bethsabes forma Dauidem ad adulterium pelli- cit	417
Bethsama vicus	338
Bethsamitarum prophani L X X. arcam contin- gentes moriuntur	338
Bethsana, quæ Scythopolis	*120. 168
Bethsana ciuitas	283
Bethsuritarum deditio	*125
Betæa capta & pradata	436
Bexedel vicus cum turri inexpugnabili	†275
Bexetha collis descriptio	†462
Biblia quot annorū historiam complectantur	14
Bouis cornupeta noxa quomodo vindicanda	258
Boxus quomodo Ruthem acceperit vxorem	328
Britannicus Cl. Caesaris filius	*642
Britani quō & quādo Romanis subiugati	†223

I N D E X

Broccus trib. plebis	*597
Buccinarum excogitatio & vsus	198
Burrus praefectus praetorianorum militū	*642

C

Cabrothaba locus	200
Cadmus Mileſius quo tempore hiſtoriam conſcribere inceperit	*628
Cacilius Baſſus occiſo Sexto Caſare provinciam occupat	*252.†49
Cadeſa ciuitas	279.284
Cænopolis forum quod vocatur materiarium à Ceſtio incenſum	†251
Cæron regio anomia ferax	*622
Cæſar Iudæorum & Archelai conuentum diremit†167. Archelao ethnarchiam ſeu mediam regni partē dedit ibidem. Eius promiſſio Archelao factō ibid. reliquam regni dimidiam partem in duas tetrarchias diuiſit	ibidem
Cæſaris liberalitas in duas filias Herodis virgines	†170
Cæſar falſum Alexandrum deprehēdit ibid. eum remigum numero inſerit	646
Cæſares vocatos imperatores Romanos	530
Cæſarea conditur	†92
Cæſarea Philippi dicitur Neronis	*651
Cæſarea Iudææ maxima ciuitas	†325
Cæſaria templa	†93
Cæſariēſiū cōtumelia in mortuū Agrippā	*616
Cæſariēſes contra Iudæos aꝓud Neronem viſtores	

- Flores †205
 Cafarienses omnes Iudeos apud se habitantes
 trucidant †238
 Cafenni⁹ Gall⁹ duo millia Galilaeorū edicit †248
 Cafennius Patus rector Syria †576
 Cafennius Patus Antiochum regem Comagenes
 apud Vespasianum defectionis accusat †596
 bellum monet contra eum ibi vincitū Romam
 è Cilicia mittit ibid.
 Cafonia iugulata cum filia magnanimitas * 591
 Caiaphas constituitur pontifex * 521
 Cain 21. eius posterū 23
 Caius Agrippa & Iulia filius Augusti adopti-
 nus * 471
 Caius Caesar Agrippa vinculis soluit, & tetrar-
 chia Philippi tradita, regem appellatur †186.
 ei etiam Herodis tetrarchiam addidit ibid.
 Caij vxor & filia occisa * 590. eius ingenium
 & mores * 592
 Caius Caesar Deum se vocari voluit †186. Pe-
 tronium ob statuas in templo locandas, Hie-
 rosolymam misit ibidem
 Caius per dolum interemptus, quanto tempore
 imperauerit †190
 Calebus explorator Chanaanæ 202
 C. Caligula constituitur Caesar * 517
 C. Caligula Germanici filius * 532. designat Ce-
 sar à Tiberio * 534. Herodē cū coniuge mittit
 in exiliū * 540. morit. * 550. ei⁹ i oēs sanities,

I N D E X

Et divini honoris vëdicatio, insaniaq; tñ cõm ratio in ipsum, et eius interitus	* 562. Et seq.
Callimander ab Hyrcano victus interijt	* 184
Cambyses Cyri filius patri in regno succedit	* 8
Campus regius, loci nomen	46
Canã vicus Galilee	* 675
Capernaum fons, Nili vena esse creditur	† 339
Capharsaba, campi nomen	* 386
Caphartophan Idumee vicus	† 401
Capitolij templum à militibus direptis donarijs incenditur	* 426
Cappadoces populus	35
Carmeli montis situs	* 277
Carra, Mesopotamia ciuitas	40
Carthaginensij originis Et fati descriptio	† 223
Casander occupat Macedoniam mortuo Alexan dro	* 63
Cassius Cherea	* 565. occiditur * 602
Cassius qua gesserit in Iudaea	* 233. 253
Cassius Iulio Cas. interfecto Syriam petit Et quid gesserit	† 52. Et seq. occisus † 55
Castor rerum Iudaicarum scriptor	† 696
Catull ^o Libya Pëtapolitana rector sicarijs calu niãdi doctor erat	† 623. tria millia Iudeorũ tru cidauit ibid. ei ^o cruciatus et mors horrëda ibi.
Celer tribunes vinculus à Claudio Iudeis ad sup plicium Hierosolanittitur	† 198
Conixus Hebraeos in libertatem restituit	301
Ghabalon terra cur sic dicta	527
	Chal

Chalarnas Syrorum transeuphratensis rex	441
Chalebo donatur pars agri Hebronis	291
Chaldaei, populus	39
Chaldaeorum consensus cum sacris literis	* 653
Chamis patris irrisor	38
Chananeus, Chanaan	37-38
Chananaeorum terra praestantia	203
Chariathiaris ciuitas	338
Hebronis ciuitatis antiquitas	† 411
Cherubinatorum descriptio	170.512
Chetim quid Hebraei significet	36
Chetimus, & Chetima insula	ibidem
Chetomene qualis vestitus	173
Cheton quid significet	ibidem
Chettai populus	38
Chiramus operarius insignis	513
Christus & Christiani	506
Chusartes Assyriorum rex Hebraeos sibi subiicit	301
Chusus, Chusai	36
Chusis amicus Dauidis constantissimus quomodo se gesserit apud Abesalomum	456
Cilicia	35
Cinyra fabula	* 576
Circenses ludu	* 566
Circumcisionis prima institutio	49.53
Cisus Saulis pater	345
Cithara quis inuentor	23
Ciuitatem quis primus instituerit	22
Claudius à militibus constituitur Caesar	* 586

I N D E X

Claudius quandiu imperium administraverit	
- ibid. Agrippina vxoris Neronem priuignum	
in imperium cooptauerat	† 198
Clearchus peripateticus Aristotelem praecepto-	
rem suum de Iudeis narrantem inducit	† 656
Cleopatra Antiochi filia nubis Ptolemae Philo-	
patori	* 88
Cleopatra Flori vxor	* 658
Cleopatra Ptolemai Philometoris filia ducitur	
vxor ab Alexandro Antiochi, qui & Deme-	
trius dictus	* 150
Cleopatra M. Antonium in sui amorē pertrahit	
* 262. † 56. Mariammē cum filio ad se vocat,	
& Antonium contra Herodem incitat	* 299.
vsq; 551. † 83. contra omnes omnium opibus	
inhians * 305. & seq. Herodem ad stuprum	
solicitat * 508. occiditur	* 328. † 90
Colossus Caesaris	† 94
Camagenensium ciuilis contentio	* 504
Conuallis laudationis	587
Coponius Iudeis praeficitur	* 495. 500
Corban iuramenti explicatio	† 654
Corban , quomodo se liberent	219
Corea , loci nomen	† 31
Corea seditionem contra Moysen & Aaronem	
excitat 209. dat eius pœnas	216
Cornelius Faustus Sylla filius	* 224
Cornel. Sabinae sibipsa mortē infero	* 570. 579
Corrai , locus	341
	Carui

Corus mensura qualis	204
Costobarus Idumaea Gaza praefect' ab Herode, lucro intet ^o , repudiat ab vxore*	334. 336. 653
Costobarus & Saulus fratres vnà cū Philippo ad Caestium transfugiunt	†256
Cotys Armenia rex	*614
Crassus in Parthos proficiscens Hierosolymita- num templum spoliis periturus *	231. cum omnibus suis copijs perit *233
Crassus in Syria prouinciā Gabinio succedens quid gesserit	†41
Ctesiphon, vrbs	*562
Cumanus Iudaea praeses constituitur*	634. 637. 640
Cuspius Fadus Iudaorū regno praeficitur*	617. 619. 633
Cydoessa Tyriorum vicus	†35
Cyprus insula	36
Cyprus praesidiij locus in sinibus Hiericūti	†243
Cypros Herodis filia*	518. alia Phasaëli filia ib.
Cypron, castellum	*386. †95
Cypris Antipatri vxor	†42
Cyrenaei, Marmarida & terribiles Syrtes quē- admodum Romanis subdita	†224
Cyrus Persarum rex Babylonem & regem eius capit	689
Cyrus Iudaeis Hierosolyma repetere permittit templumq; restituere, ac vasa tēpli eis reddit, multaq; praestat beneficia*	4. 20. perit *6
ccc 5	Dabar

I N D E X

D

<i>Dabariteni uxorem Ptolemæi regij procuratoris inuadunt</i>	* 681
<i>Dagon, arx</i>	* 176
<i>Dagon præcipitatus</i>	335
<i>Dagonis templum exustum</i>	* 153
<i>Dalale, meretrix Sampsonis</i>	324
<i>Damasc⁹ à quo cõdita 39. imperio Davidis sub- ijcitur 435. à Metello et Lollio capta est</i>	* 217
<i>Damascenorũ in Iud. feneritas</i>	* 665. † 255. 614
<i>Dana oppidum</i>	300. 544
<i>Danaus Argiuorum antiquiss.</i>	644
<i>Daniel vocatur Balthasar, 677. in somnia diuina videt 679. regi somnia interpretatur 681. Balthasaris visionẽ in pariete explicat 687. abducitur à Dario in Mediam et cõstituitur summ⁹ satrapa 689. insidias patitur, sed insi- diatores eius luũt pœnã 690. apud Ecbatana turrim adificat 692. quã carus Deo fuerit, & quãtũ ceteros prophetas superauerit 693</i>	
<i>Danielis prophetia</i>	* 116
<i>Danitarum fors</i>	283
<i>Danite à Chananais sedes mutare coacti</i>	300
<i>Danus, fons Iordanis</i>	46
<i>Danus nascitur 71 filij eius</i>	III
<i>Darabita vicus</i>	* 711
<i>Dari⁹ Artabani filius Neroni obses missus</i>	* 513
<i>Darius Astyagis filius imperiũ Babyloniørũ va- stat, et Daniele abduclũ cõstituit satrapã 689</i>	
<i>Darius</i>	

Darius equitum præfectus sub Agrippa †232
 Darius Hyſtaſpis filius rex Perſarum creatur,
 quæſtionem proponit quam omnium rerũ
 fortiſſima aut potentiſſima * 9. commonitus
 verò à Zorobabele Iudaos libertati inſtituit
 & immunitati, vrtemq; & templum reſti-
 tuere promittit & iuuat * 13
 Dathamo cum vniuerſa ſua familia terra de-
 hiſcit 215
 David filius Ieſſai, rex à Samuele vnctus pro-
 phetat, & Saulo furioſo hymnos occinit ad
 citharam 330. 368. eius victoria de Goliatho
 373. Sauli filiam vxorẽ ducit 276. ſocerũ fu-
 git 377. ſpiculo ab eo petitur 379. fugit in Git-
 tam, & inſanũ ſe ſingat 385. cum Saulũ oc-
 cidere potuiſſet noluit 393. 399. reconciliatur
 Saulo 394. Nabali deſuncti vxorẽ ducit 398.
 Amalecitas prædatur 402. iungit ſe Ancho
 contra Hebræos ibid. & 408. abducuntur ei
 ambæ vxores capta 409. Palæſtinos cedit
 & vxores recuperat 410. Sauli interfectore
 ſupplicio afficit, et epitaphia ipſi ac Ionathæ
 coſcribit 415. rex vnius tribus declaratur, &
 cum Abnero pugnat 416. eius filij. 418. 429.
 Abnero fœdere iungitur & amicitia 420.
 interfectũ luget 422. regnũ in vniuerſum ei
 coſert 425. quãta copia ad eũ in Hebronẽ co-
 nuerint 427. amicitia cum Iramo parat, &
 Hieroſol. ciuitatẽ Davidis appellat 428. arcã
 Hieroſ

Hierosolymā trāsferit	431.432.	Ionatha postea	
ros beneficijs afficit	438.	Bethsabē adulteram	
facit & ducit vxorē.		Vriamq; interficiēdum	
curat	442.	Ammanitas excindit	448.
Abe-		salomū filiū regē salutatū fugit	456.
luget	467.	ignostis hoſtibus & recipit regnū	
salutat	470.	decē tribus ab eo deficiūt autore	
Sabao	472.	fortiſſimi viri ipſius qui	478.
populū recēſendo Deū offendit	480.	ē tribus ma-	
lis infligēdu peſtē elegit	481.	tēpli extruendi	
locus ei indicat, ad quod opifices & materiā		cōparat, filiumq; inſtruit Salomē quō se de-	
beat gerere naſtus imperiū	484.	aliſoſus ca-	
leſacit ſe Abiſaces accubitu	486.	Solomonem	
cōſſimat regē, officiaq; diſtribuit et tribus, tū		tēpli vaſorūq; deſcriptionē tradit	490.
expir-		rat ac ſepelit, maximūq; cū eo theſaur⁹	496
Dauidici generis regum ſinis, & quot eorum		fuerint	669
Debera prophetis			305
Decius Mundus quantum inſanierit in Pauli-		nam	*507
Demetrius Alexandrinus			*150.174
Demetrius Demetriū fil. Alexandrū vincit			*155
Demetrius Eucerus Antiochi Grypi filius rex			
apud Damascū conſtituitur, & Alexandrum			
Ianneum ſuperat	*200.201.	contra fratrem	
pugnans captiuus ducitur ad Parthos	*203.		
Alexandrum praelio ſuperat			†24
			Demet

Demetrius Gadarensis libertus Pompeij	*226
Demetrius Nicanor rex	*156 clementer agit cū Ionatha Iudæiq; *157. vincitur à Tryphone *160. capitur à Parthis *167. dimittitur, & in regnum restituitur ab Arsace *180. vin- citur, capitur & occiditur *182
Demetrius Phalereus quomodo bibliothecā Pto- lemaeo Philadelpho comparauerit	*65. legem Iudæorum transcribendam curauerit *80
Demetrio Phalereo in historia Iudæorum venia concedenda quòd Hebraice nesciuerit	†663
Demetrius Seleuci filius regnū Syriæ occupat, Antiochumq; & Lysiam occidit	*128. Iudam occidit in prælio *135. Ionathæ amicitia am- bit *142. occiditur *146
Dei castra, locus	75
Dei decretū contra omne Iudæorum genus	†613
Dei definitio apud Moysen	†711. 715
Dextra porrecta quid apud barbaros significet	*554
Diagoras Melius	†728
Dido soror Pygmalionis regis Tyrionū in Africa Carthaginem edificauit	†647
Diebus singulis quid Deus condiderit	17
Diglath, quid significet	19
Diluuij vniuersalis descriptio	28
Dina Iacobi filia	72. stupratur, quapropter Sici- mita vniuersi trucidantur 77
Diodotus Tryphon Apamenus, vide Tryphon	Dio

I N D E X

Dionysius Tripolitanus securi percussus	* 219
Diophantus notarius sceleratus	* 416
Disciplina militaris exemplū pulcherrimū	† 259
Disciplinas à Chaldeis ad Aegyptios, ab his ad Græcos esse deductas	44
Dissimiliū cōmunionē etiā naturā horrere	249
Dius in historia Phœnicum integerrimus	† 645
Doëcus mularum nutrior 387. occidit Abimele- chum pont.	388
Doleus nobilitate potens à Gadarensibus inter- ficitur	† 397
P. Dolabella decreta pro Iudeis	* 251
Domitianus cum multis Romanorum saluus eua- dit † 426. à Mutiano productus populo rector insinuatur	ibid.
Domitiano Germani subijciuntur & Galli	† 578
Domitianus in triumpho Vespasiani & Tui eis adequitabat	† 587
Domitius Aenobarbus * 641. eius filius	ibid.
Domitius Nero cōsalutatur Imperator * 642. fra- trē, matrē, vxorē, virosq; illustr. trucidat ib.	
Domitij Sabini fortitudo	† 475
Dora Phœnices vrbs	* 666
Dora ciuitatis situs	701
Doras Hierosolymitanus pontificē perimit	644
Doris mater Antipatri Herodis filij accusatur re- nescij	* 442. † 55. 1. 4
Doritarum in Iudeos insolentia	* 608
Dorotheus L x x. interpretibus additur	* 78
	Dof

Dositheus Hyrcanum & Alexandram Herodi	
prodit	* 320
Draconis leges de supplicijs antiquiss.	† 630
Druma Gedeonis concubina	311
Drusilla Agrippa filia	* 518
Drusum turris	† 94
Drusus Agrippa filius	* 518
Drusus Neronis filius	* 520. 531
Drusus turris	* 348

E

Ebutius decadarchus sub Vespasiano	† 347.
Garnala occisus	ibidem
Edom, vide Adomus	
Eglon Moabitarum rex qui Hebraeos subiuga-	
rat, ab Iode interficitur	302
Ela capta à Syria rege	632
Elanus Basana filius altero regni anno occiditur,	
una omnis ei ⁹ soboles tollitur per Zamarē	561
Elcana Iuda copiarum dux occisus	633
Elcia Magnus, legatus Iud.	* 544
Eleazarus Moysis filius	130
Eleazarus Aaronis filius fit pontifex	217
Eleazarus pont. moritur	221
Eleazarus Dodeia filius unus fortium Davidis	
478	
Eleazarus quidam arreptitiorum medicus	509
Eleazarus Auranes Matthia filius	* 107. forti-
ter ab elephanto confosso opprimitur	* 125
Eleazarus Phariseus homo seditiosus comicia-	
	109

<i>Elias propheta tempore Achabi quæ prænuntiaverit & gesserit</i>	566.568.572.588	<i>exemptus ex hominibus</i>	590
<i>Elia epistola ad Ioramum Iosaphati filium sceleratum regem</i>			604
<i>Elionæus Gethæi filius pontificatū accepit</i>	*	614	
<i>Elis pontifex princeps Hebræorum</i>	327.	<i>filij eius scelerati</i>	330.
		<i>exitiū suū & suorum filiorum cognoscit</i>	332
		<i>tum ipsius & filiorum mors</i>	333
<i>Elisæus prophetiæ donum accipit, & Eliam comitatur</i>	570.	<i>vaticinatur et aquā suppeditat Ioramo Achabi filio</i>	591.
		<i>viduam à debitis liberat</i>	594.
		<i>Ioramo insidias Syrorum indicat, & Adadū capere ipsum volentē eludit</i>	595.
		<i>famis tempore vilitatem ammonæ prænuntiat</i>	599.
		<i>Adado mortē indicat</i>	602.
		<i>Ieum vngit regē Israëlitarum</i>	605.606.
		<i>vita defungitur</i>	621.
		<i>cadauer occisi à lotronib. in ipsius monumentum iniectum renixit</i>	622.
<i>Elymus, Elymi</i>			39
<i>Emiam zona sacerdotalis</i>			173
<i>Emmas concremata</i>			* 484
<i>Emmas vicus, vide Ammans</i>			
<i>Engaddi à sicarijs invaditur</i>			† 395
<i>Eniachin tribus sacrata</i>			† 362
<i>Enosa ciuitas</i>			23
<i>Epophroditus</i>			12
<i>Ephodes, vestitus</i>			176
<i>Ephorus Hellenicum in plurimis ostendit mendaciam</i>	fff		

I N D E X

<i>dacem</i>	† 629
<i>Ephremes Iosephi filius</i>	95. III
<i>Ephremes in numerum Iacobi filiorum adaptatur pro parte Iosepho</i>	II4. 197
<i>Ephremita Gedconi bellum inferre conantes placantur III. Bethelē proditione ceperunt</i>	292
<i>Epicrates pecunia corruptus Scythopolim cum alijs aliquot ciuitatibus Iudæis prodit</i>	* 184
<i>Epicuraorum error refutatur</i>	694
<i>Epiphania ciuitas</i>	38
<i>Epiphanes & Callinicus filij regis Antiochi Cæsennio Pato pugna forti obnituntur</i>	† 557. à Vo
<i>logeso Parthorū rege magnifice excipiuntur ib.</i>	
<i>Epomidis descriptio</i>	175
<i>Epulae ferale Iudæorum</i>	† 152
<i>Equitum Romanorum arma</i>	† 285
<i>Equus Medius Varo succedit</i>	* 671. 679
<i>Erebinthonicus vicus</i>	† 499
<i>Erica pratorianorum præfectus occiditur</i>	633
<i>Esaia prodigium Exechia regi exhibet</i>	647.
<i>obiurgat eundem propter thesauros Babylonis monstratos</i>	648
<i>Esaia prophetiam cognouisse & credidisse Cyrum regem</i>	* 4
<i>Esdras Iudæorum apud Babylonem degentium pontifex, à Xerxe quæ & quanta impetrauerit</i>	* 25. quomodo populum mundauerit, & legem ei prælegerit, ac tempus reformatis, moribusq; sit
	* 29
	Escon

Escon putens	* 63
Esther puella quali fuerit forma	* 38. ducitur
uxor Artaxerxi & coronatur regina ibi. In-	
daorum cladem futuram cognoscens regi in-	
ducat * 43. impetrat Iudæis vitam	* 51
Eſai natiuitas	62. uxores 64. circumuenitur à
fratre ibid. iratus fratri reconciliatur 75. par-	
titur cum fratre habitationem, vocaturq;	
Adomus	79
Essen, vestis qualis	175
Essenorum secta	* 497. † 174. & seq. Eorum opi-
nio de animæ diuinitate	† 181
Ethæus Githæus Davidis sectator præficitur	
exercitui	453
Eua quid significet	18. eius lapsus 19. 20
Euaï populus	38.
Eudæi populi	38
Euilas, Euila	37
Euphrates, fluius	18
Euricles Laco impostor maximus Herodē circū-	
uenit, & domum eius subuertit	* 413. † 116
Eutychus Agrippæ libertus aperit Neroni male-	
uolentiam Agrippæ	* 525. 528
Eutychus, auriga Caij Cæs.	* 601
Exechielis prophetia	657. 662
Execias Achazæ filius regnum obtinet paternū	
Hierosolymis, religionem collapsam restituit	
635. 636. Palæstinos bello vincit 638. à Sena-	
cheribo oppugnatur 642. in summā adactus	
fff 2. desper	

I N D E X

desperationem Esaiam implorat 644. posteritatem à Deo exorat 647. moritur 649
Execias latronum princeps interficitur † 47

F

Fabatus Augusti seruus * 439
Fabij centurionis fortitudo † 35
Fauces locus 200
Fauſtus Cornelius primus Hierosolyma cōſcendit † 35
Felix præfectus militum Romanorum innadens Phasaelum vincitur * 256
Ferrei montis situs † 401
Fest^o procurator successit Felici † 202. vide Porci^o
Vestorum descriptio 198
Filij contumaces & proterui in parentes quomodo mulctandi 254
Filiorum hereditatis ius 243
Flavius Iosephus. vide Iosephus
Flavius Sylva in administratiōe Indæa Basso succedit † 599. cōtra Massadā milite mouet † 600
Florus templi thesauris frustra inhiat, à cuius expugnatione depellitur † 213
Fortes verè qui 407
Frontonis gesta in custodia † 564
Furum pœna 256

G

Gaba, quid significet 367
Gaba equitum ciuitas cur sic vocata † 277
Gabaenorum iniuria in vxorē L. nita, & quomodo eabropter mulctati 29

Gabaon vicus	474
Gabaonitæ aſtu fœdus ineunt cum Ieſu 277. qui iſſis cōtra Hieroſolymitarū regē ſuccurrit	278
Gabath, Saul vicus	†435
Gabinus præfectus militum Pompeij * 222. eius geſta	* 227. & ſeq.
Gabinus Scauro ſuccedens quid geſſerit clari * 227. †38	
Gadara reſtaurata	†36
Gadara optimates legatos ad Veſpaſianū mit- tunt, ſeq; dedunt	†397
Gadarenſes Herodem fruſtra apud Caſarem ac- cuſant	* 351
Gadæ natiuitas 71. & filij ſeptem	III
Gadus propheta Dauidi vnus è tribus malis of- fert electionem	481
Galades collis & Galadena regio	74
Galatiæ à quibus denominati	38
Galba imperator creatus †407. in medio foro necatus	ibidem
Gales inſectans Abimelechum Gedeonis nothum, proditur à Zebello	313
Galgala quid ſignificet	274
Galilæa & regionis trans Iordanem quanti re- ditus fuerint	†169
Galilæa minor quæ †277. vtriuſq; deſcriptio ibi. calamitas †280 à Romanis ſubacta	†356
Galilæorū & Samaritanorum conſlictus	†195
Galilæorum quot millia Iaphæ occiſa	†312
fff 3	Gali

I N D E X

Galilearum noua inuenta & factiones Hieroso-	
lymis	† 415
Gallia motus	† 400
Gallia situs descriptus	† 222
Galli centurionis facinus apud Gamalam	† 347
Gamala filius Iesu	† 363
Gamala ciuitas rebellat † 342. eius situs ibidem.	
excisa	† 352
Ganges fluminis	18
Garix in mons	* 56
Galanitis regio deficit ab Agrippa	* 690
Gaxam nequeunt capere Israelita	291
Gaxai à Iamneo obseſſi captiq;	* 198
Gaxara Palaſtina vrbs à Solomone bu adifi-	
cata	529
Gedeon quomodo Hebraeos ſeruitute exemerit	
30. . quot filios habuerit	311
Geman vici situs	† 195
Genesar lacus descriptus * 501. † 337. terra eius-	
dem nominis descripta	ibid.
Gentium enumeratio quæ Romano imperio ſub-	
duntur	† 219. & ſeq.
Gentibus ſingulis quomodo à ſuis autoribus no-	
mina ſunt indita	34. 35. 36
Geon fluminis, & quid ſignificet	19
Gergeſai, populus	38
Germanicus veneno ſublatus	* 505
Germani qualis gens	* 580
Germanorum deſcriptio † 223. eos octo tantum	
	leg

legionibus Romanorum domitos	ibidem
Germani Capitolij collem occupant	† 426
Germanorum magna ex parte defectio à Roma nus 578. defectionis causa	ibid.
Gersus Moysis filius	130
Gessius Florus Iudææ procurator quò Iudæos ad arma cõtra Roman. capeßedã cõpulerit * 658	
Gessij Flori procuratoris qui Albino successit, crudelitas, impudẽtia et versutia † 204. avarit̃ tia apud Casarienses † 206. nova crudelitas in Hierosolymitanos † 208. Vide etiam Florus	
Getheris Armi filius	39
Getuli, populus	37
Gigantum reliquia in Hebrone	291
Gigantum posteritas à quibus perdomita	45
Gimon propheta Basani quæ mala ipsum ma- ncant vaticinatur	560
Ginea, vicus	† 278
Giscala succenditur & diruitur	* 668
Giscala à Iosephi militibus diripitur, prædæque popularibus conceditur	† 270
Giscalorum status	* 667
Glaphyra Archelai Cappadocum regis filia nu- bit Alexandro Herodis filio * 366. † 108. odio prosequitur Salomen * 394. moritur † 125. nu- bit Archelao Herodis filio, Alexander fratri * 472. ite Iuba * 494. eius somniũ * 494 † 173	
Gobolitis regio	80
Godolias Acani, filius præficitur reliquijs	
fff 4	Hier

INDEX

Hierosolymorum 671. humaniter tractat Iudeos profugos ibid. occiditur	675
Goliathi Gittai statura & insolentia 370. intus	373
Gomara, Comarense	35
Gorgias à Iuda Macchabao victus	* 114
Gotarxes Parthorum rex	* 619
Gotholia Achabi filia, vxor Iorami, Hierosolymorum regis 603. Davidis familiam quantum potest tollit & regnum administrat 612. & regno & vita priuatur opera Ioadi	615
Græcorum omnia noua & heri nupérque facta † 627. eorum regiones innumerae corruptiones inuadere rerum memoriâ delentes ibid. Sera cognitio literarum † 628. philosophi primi Aegyptiorum Chaldeorumq; discipuli	ibid.
Græci posteriores Timæum in plurimis mendacem ostendunt	† 629
Græcis ab initio nulla cura fuit hystoria conscribende	† 630
Græcorum historicorum elegans descriptio † ibid. & seq.	
Græcorum leges antiquissimi qui	† 710
Græcorum dy descripti	* 724. & seq.
Grapte cognata Isata regis Adiabænorum antelam regiam Hierosolymis edificauit	† 416
Gratus militum prefectus, Simonem Herodis feruum obtruncat	† 481. † 162
Gymnasia Herodis	† 96
	Hai

H

<i>Hai. vide Aina</i>	
<i>Heberus Hebraeorum autor</i>	39
<i>Hebraei bis ultra Euphratem ducti captivi</i>	676
<i>Hebron expugnatur & conceditur leuitis</i>	291
<i>Hebronis oppidi antiquitas</i>	44
<i>Hecataeus Abderita</i>	† 657. & seq.
<i>Hecatontomachi Alexandri Iamniai</i>	* 195
<i>Hellanicus ab Acusilao de genelaogijs multum discrepat</i>	† 629
<i>Helcanes Leuita & eius uxores ac liberi</i>	330
<i>Helena Adiabenorū regina transit ad religionē Iudaicam</i>	* 621. eius monumentum Hierosolymis
	† 448
<i>Helena Monobaxi regis matris regia Hierosolymis</i>	† 463
<i>Helias vide Elias</i>	<i>Heliopolis</i> 112
<i>Helonis principatus Hebr.</i>	318
<i>Heniochi Romanis subiecti</i>	† 221
<i>Heoron, arca tabernaculi</i>	170
<i>Herennius Capito procurator Iamniae</i>	* 523
<i>Hermæus qui & Danatus denominatus</i>	† 666
<i>Hermippus Græcus historicus diligentiss.</i>	† 653
<i>Herodes Agrippa frater, rex Chalcidis</i>	* 614.
<i>moritur</i>	* 634
<i>Herodes Antipatri filius</i>	* 124. Hierosolymorū
<i>Dux constituitur, Exechiāq; cū alijs p̄donibus afficit supplicio</i>	* 241. infantū ob eadē exosus
<i>dicis causā</i>	* 243. p̄ficitur Cælesyria ibid. Ro-
	fff s man

I N D E X

maiorum benivolentiam captat & assequitur
 * 255. Malichum trucidat * 256. Antigonom
 Aristobuli, profligat ibidē. M. Antonium cor-
 rumpit * 258. accusatus tetrarcha constitui-
 tur * 262. strenuè pugnat * 265. elabitur ex ho-
 stis insidijs 257. 268. difficilibus profectio-
 bus exercetur vsq; Romā * 271. rex Iudae à
 senatu Rom. declaratur * 273. ex Italia navi-
 gat, & pugnat contra Antigonom * 275. pro-
 digiose servatus bis * 285. Hierosolyma expu-
 gnat, & Antigonom capit * 285. Aristobu-
 lum pontificem occidit * 301. à Cleopatra ad-
 stuprum sollicitatur * 308. bellum Areta in-
 fert * 30. Hyrcanū occidit * 321. quomodo a-
 micitiā Antonij excusarit apud Caesarem, &
 regnū ab eo obtinuerit * 323. Mariammē vxo-
 rem interficit & magnifice donatur à Caesare
 * 331. necatam à se vxorem luget miris modis
 * 332. arces in suam tutelam extruit * 340. fa-
 mi vrgenti succurrit * 343. quō subditos in of-
 ficio continuerit * 346. Caesarem condiderit
 & à Caesare sit muneratus * 349. & seq. salu-
 tat. extruit tēplū Caesari, & tributorū parte
 subditis remittit & cōuenicula populi prohi-
 bet & Essenos magnificat * 356. tēplū nouam
 adificat Hierosolymis sumptuosiss. * 356. navi-
 gat ad Cas. et reductū Roma liberis dat vxo-
 res, Agrippamq; honorat * 367. ipsius familia
 domesticis agitur dissidijs * 374. filios suos
 apud Cas. accusat * 377. quinquēnale certamē

celebrat, arces cōdit * 385. pecunijs deſtitutus
 Davidis ſepulchrū recludit * 392. omne cōm-
 ſas habet ſuſpectus * 397. 398. et ſeq. à Syllæ
 iniquè accuſat apud Cæſ. * 411. accuſat filios
 apud cōciliū Berytenſe * 423. ſtrāgulat * 427.
 liberis ipſorū proſpiciat * 432. quas ipſe vxores
 habuerit & ſobolē * 433. 418. Antipatrū da-
 mnatū in vincula cōjcit * 456. morbo corre-
 ptus teſtamētū cōſcrit * 457. ſub mortē libera-
 liſſimus et crudeliſſimus * 461. 462. vim ſibi
 conatur inferre, & antipatrum iubet occidi
 * 464. teſtamēto mutato moritur ac ſumera
 ibidē. teſtamēto eius cōfirmato quantum filijs
 ipſius patrimoniū ſuperfuerit * 488. præfici
 Galilææ & ſtrenuè agit † 47. accuſatur Hyr-
 cano à maleuolis † 48. vindicat patris mortē
 † 49. eius victoriæ ibidē. quō ſe geſſerit in pu-
 gna contra Antigonū & Parthos † 50. adifi-
 cat & multis premitur malis † 61. Roma na-
 uigās iacturā facit † 62. rex Iudaeorū cōſtitui-
 tur † 65. Antigonom expugnat & latrones
 † 67. et ſeq. in grania incidit pricula † 78. Sy-
 ros & Arabes vincit † 83. accuſat filios apud
 Cæſet Berytē † 111. occidit † 124. quos vxores
 et liberos habuerit † 127. morbo corripitur le-
 thali † 147. crudelitas ei⁹ et mors † 149. et ſeq.
 Herodes Herodis filius Tiberiadē et Iulioſolym
 cōdidit † 183. à Caio Cæſare ob auaritiā in-
 crepitus, in Hiſpaniā cum vxore fugit † 186.
 qñ deceſſerit, & quos liberos reliquerit † 193

I N D E X

Herodion conditur	* 269. † 61. 95
Herodatus erroris argutus	550
Hettan pradium	536
Hexarburnis dux captus	310
Hieremia propheta vaticiniū & epicediō Iosia conscriptū 657. 659. 662. 664. 666. dānatur, iterum absoluitur 659. aufugit 660. in carce rem coniectus torquetur 664. non vult profi- cisci Babylonem 672. & alia eius gesta ibid. Abducitur ab eo in Aegyptum vbi Aegyptijs captivitatem indicat	676
Hierichus vrbs 225. excinditur & restauratur ipsius diris deuouetur 273. desolata eiusq; a- gri descriptio	† 401. & seq.
Hierichontis fons ex pestilenti & infrugifero saluberrimus & feracissimus ab Heliſao ſa- ctus	† 402
Hierichuntij agri bonitas	282
Hieroſoamus Nabathai filius vaticinio cogno- ſcens ſe futurū regē, populū ad defectionē ſo- licitat, effugit Solomonis iram 540. decē tri- buum rex eligitur & Sicimis habitat 543. duasq; vitulas aureas facit & templa 544 brachium eius apoplexia tangitur, & inde à pſeudopropieta ſeducitur 546. 548. filio ſuo agrotante quid reſponſi acceperit à propheta 552. 553. cōtra Abiam ducit exercitū 554. vin- citur ac moritur relicto regni ſucceſſore Na- dabo 557. familia eius cuncta tollitur ibidem	
Hierobo	

Hieroboamus Ioa filius regnū Israëlitarū exci-
pit 621.625. Syria suo regno licet impius adij-
cit ibid. moritur Zacharia filio baredi relicta
627

Hieronymus historicus Iudeorum † 662
Hierosolyma rex cum vicinis regibus occiditur
279

Hierosolyma oppugnatur, inferioreq; parte ca-
pitur 291

Hierosolyma ciuitas Davidis dicta & quomodo
exadificata 428

Hierosolymorum thesauri auferuntur, moenia
ad trecentorum cubitorum spacium diruan-
tur per Ioam 624

Hierosolymorum captiuitas, direptio, & à fun-
damenti vastatio 669

Hierosolyma capitur ab Antiocho Epiphane,
templumq; eius spoliatur & prophanatur
* 103. restituitur tā vrbs quā templū * 116

Hierosolyma & templum à Pompeio expugnat
* 223

Hierosolyma diripitur à Parthis * 259

Hierosolyma eiusq; templum cur Deus auersa-
tus * 644

Hierosolyma ad summū felicitatis euasisse fasti-
giū, & ad extremā esse deiecta miserā † 6.
expugnantur ab Antiocho Epiphane † 10. à
Pompeio Magno capiuntur † 32. diripiuntur à
Parthis † 62. oppugnantur ab Herode † 78

Hierosolyma Iudaeae vmbilicus eiusq; situs † 279

I N D E X

descriptio	† 446. 659
Hierosolyma quando & quoties capta rãstata	
† 567. quando in ea templum adificatũ ibid.	
eius origo & finis	ibid.
Hierosolymitanorum miserabilis clades, & fuga ad Vespasianum	† 192
Hierosolymitanorũ insidia cõtra Romãos	† 443.
pugnant circa machinas Romanorum	† 467.
eorum pertinacia	† 180. Romanos inuitos ad suum excidium coẽgere
Hierosolymitanorum calamitas & clades miserrima	† 490
	† 491
Hiezechiel. Vide Ezechiel	
Hin, mansura qualis	181. 187
Hippeni Iudæos suos cohabitatores male tractãt	
† 242	
Hippici turris descriptio	† 450
Hippodromos, locus	† 149
Hiranius Tyriorũ rex, Salomoni quid ad tẽplũ Hierosolymis cõtulerit	† 645. multatus quod Salomoni proposita anigmata soluere nõ potuit
† 646. eius gesta ibid. vide etiã Iromus.	
Hispani quando & quemadmodum Romanis subditi	† 222
Holocautoma sacrificium cur dictum	186
Homeri poẽmate nullum vetustius	† 628. quomodo conseruandum
	ibid.
Homicidarum inuitorum asyla	738
Homicidij incerti inquisitio qualis fuit	247
	Homi

- Hominis creatio 18
 Hominis ætatis quis terminus præscriptus 25
 Homines quando degenerare à virtutibus ad-
 tia cœperint ibid.
 Homonea, loci nomen * 705
 Hortos pensiles à Nabucodonosoro extractos
 685
 Hyc vocis significatio, † 640
 Hyociani descriptio 176
 Hyrcanus Alexandri Iannai filius constituitur
 Pontifex * 207. † 27. fœderatur fratri, et otio
 sã vitã elegit * 213. † 28. cur ignavus habitus
 & fugerit ad Arelam * 215. Sauri amicitia
 frustra ambit * 217. disceptat apud Põpeium
 cū fratre * 219. redditur ei pōtificatus * 225.
 honoribus ab Iulio Cesare afficitur * 246. ca-
 pit & amputantur auriculæ eius * 270. † 62.
 à Parthis dimissus ad Herodem reuertitur à
 quo perfide tractatur * 294. occiditur tãdem
 ab eodem * 321. quali fortuna per omnem vi-
 tam fuerit agitatus ibid.
 Hyrcanus primus eius nominis pontifex * 511
 Hyrcanus quomodo à Ptolemao sororio tracta-
 tus & Antiocho Eupatore, tum gēsta ipsius
 † 15. eius felicitas † 17. eius bellū cum Arabi-
 bus † 25. iterum si pontifex † 21. potifectus
 confirmatur & regnum datur Iudææ † 49
 Hyrcanus Iosephi Tobia filius, adolescens inge-
 niosus * 93. 96. 98. eius gēsta & mors * 102
 Hyrcanus Simonis Matthiæ fili⁹ effugit Ptolemao

INDEX

insidias, & principatu potitur * 176. oppugnatur ab Antiocho Sotere ibid. pacem ab eo redimit CCC. talentis, Davidisq; thesaurum tribus milibus talentorum imminuit * 179. urbes ab hostibus ablatas recuperat, pacēq; cum Rom. init. * 180. 181. Samariam obsidet & radicitus tollit, cūmq; Deo colloquitur * 186. eius felicitas & mors * 188

I

Iabinus rex Hebraeos opprimit opprimiturq; ipse 304
Iabissa ciuitas, & Iabissenorum officinū in Sam- lum & filios eius extinctos 413
Iabisus ciuitas capta, & omnes eius habitato- res caesi prater CCCC. virgines 298
Iachan, columna vestibuli templi 513
Iacimus. vide Alcimus
Iacimus Zamaris filius eques * 435
Iacobi filij Isaci natiuitas 62. praeipit fratri be- nedictionē paternā 64. fugit fratris iram 86. nuptias celebrat 69. aufugit à socero 72. re- dit cum fratre in gratiā 75. luctatur cū spe- ctro 76. vocatur Israël 76. partitur cū fra- tre hereditatē paternā 79. opulentia eius & felicitas 80. Iosephum luet 85. mittit filios frumentatum in Aegyptum 96. proficiscitur ipse etiā cum omni familia 111 moritur 114
Iacobus & Simon Iude Galilaei filij agunturq; crucem * 634
Iac

Jacobus frater Christi lapidatur	650
Iacobi, septimi ex fratribus Macchabai supplicia & constantia	†747
Iaddus filius Ioannis pōtifex patri loco fit	*55.
Alexandro Magno negat forū venalium rerum	*58. placat eundem & impetrat quod vult
	*59. moritur
Iadon propheta Hieroboami idololatriam obiurgat	545. discerpitur à leone
Iahel. vide Iale	547
Iairus Galadennus, princeps Hebræorum	315
Iale Iabinum occidit	306
Ialus cūstos thesaurorum Davidis	494
Iamneus Alexander, quare Alexander	
Iaphetus filius Noë	32. eius soboles quanta & quibus gentibus nomina dederit
	35
Iaphithes accitur ad principatum Israëlitarum	316. victor filiam suam Deo mactat
	ibid.
Iason, aliàs Iesus, Onia pont. filius, pontificatum fratri extorquet	*102
Iauanes Iapheti filius	35
Iaxarus pontificatu priuatur	*500
Iaxiel propheta vaticinatur Iosaphato	586
Iaxoron vrbs spoliata & concremata per Iudæ Macchabæum	*117
Iberi, populus	35
Ides scelus & supplicium	*509
Idumæa vnde dicta	79. Davidi subdita
	437
Idamæi, quomodo circum-afionem & religionem	

I N D E X

nem adniserint	*181
Idumai Ioānis Leuia pecunias pradatur †416.	
ad Titum supplices veniunt †559. scelerata	
eorum facta repetita	†601
Iebastus Sauli filius constituitur rex 416. amittit regnū 419. occiditur per insidias, & sepe-	
latur honorifice à Davide	424. 425
Iebusai populus	38
Iebusaorum ludibrium in Danidem male ipsis	
cessit	427
Iechonias. vide Ioachimus, nam binominis fuit	
Iaphthe. vide Iaphthes	
Iefraēla vrbs	569
Iessens filius Obedā	330
Iessai filij qui	308
Iesus Christus describitur	*506
Iesus Anani filius pradixit Hierosolyma exci-	
dium	†549
Iesus Dammai filius fit pontifex	*650
Iesus Gamalielis filius fit pontifex	*653
Iesus Iafon dictus Onia frater pontificatu hono-	
ratus & mox eo priuatus	*102
Iesus Iosedeti pontifici filius pontifex	*19
Iesus Naueci filius exercitus praeficitur, & vinct	
cit Amalecitas 154. Moyses eum sibi successo-	
rem designat 237. Chananaā explorat 268.	
Iordanem cum exercitu superat 270. Hiericu-	
ntem sine labore capit 271. 272. & Ainan	
excindit 274. Gabaonitis foederatur capitq;	
	quinq;

IN IOSEPHVM.

quinq; reges 279. reges Libano vicinos expu- gnat 280. munit ciuitates ibid. terrā victo- ria quaesitā diuidit tribubus 282. Sicima eli- git sibi domicilium, vbi moritur	289
Iesus Phabetis filius pontificatu priuatur *	346
Iesu pontificis mors †384. eius virtutes celebra- ta	ibidem
Iesus Saphia filij facinora *	671. 682. 705. 707
Iesus Sappha filius	†257
Iesus Thebuthi sacerdos Tito sacra donaria tra- dit	†560
Iesus Tobia filius, quid gesserit	†330. 336
Ieus Amasis fil. Ramathā expugnat et inūgitur rex Israelitarū 606. Iezabelā et oēm Acha- bi et Ochorja cognationē tollit 609. 611. Balī sacerdotes extirpat 612. cōtēptor et ipse numi- nis moritur Ioaxā filio successore relicto 616	
Ieus propheta arguit Iosaphatum	584
Iezabela quā mala mulier 562. 566. minatur Elia interitum 569. Nabathum curat lapi- dibus obruendum 571. precipitata de turri ab equitibus proculcatur	689
Ilys, ager qualis	146
Immundi qui Moysi	192
Impedimentorum custodibus aquē ac pugnanti- bus pradam partiendam	411
Imperatores Rom. semper honorauerunt & or- nauerunt templum Hierosolymitanum †	107
Inundationis vniuersalis descriptio	27
g g g 2	Ioabi

I N D E X

Ioabi cum Abnerō pugna	416.417.
Abenerum turpiter occidit	421.
exercitui praeficitur Da-	
nidus	437.
Syros vincit	441.
Abesalomū inte-	
rimit	465.
praeſectura priuatur	473.
Amasiam interſcit et Sabā perſequitur caputq; ipſius ad regē perfert, et reſtituit priſtina praeſectu-	
ra	474.475.
populū cenſet	48.
occiditur	500
Ioadus quomodo Gotholiam regno ſpoliat & occidit, Ioafumq; regno praeficit	613.
ſtudet templo reſtaurando & moritur	618
Ioachabſ natiuitas & quid ſignificet	334
Ioachimus Ioacimi filius in regnum paternum conſtituitur	661.
abducitur in captiuitatem Babylonem	661.
liberatus ē vinculis regia praeficitur	685
Ioachimus Iofia, vocat Eliacim ⁹ , accipit regnū patris tributariū Aegyptijs factū	658.
tributarius etiā ſit Babylonys	659.
occiditur	660
Ioannes aliās Hyrcanus. vide Hyrcanus	
Ioannes Anania filius Gophnitica & Acrabatenae regionum rector deſignatus	†257
Ioannis Baptiſta interitus	516
Ioannes Carea filius dux profugorū Hieroſolymitanorum Iſmaëlem Godolia interſectorem perſequitur	675.
coſulit Hieremiā, & ipſum in Aegyptum abducit	676
Ioannes dux militum Ionathae	579
Ioannes Eſſeus Tammam miſſus, vt toparchiam adminiſtraret	†257
Ioannes	

- Ioannes Gaddis Matthia filius *107. à Meda-
bensibus Amareu occiditur *128
- Ioannes Iuda filius in pōtificatu succedit patri,
& fratrem in templo occidit, ac moritur *54
- Ioannis Leui filij Gischalensis facinora * 668.
673. 677. 691
- Ioas seu Ioases Ioaxa fil. patris regno potitur
620. moriens regnū filio Hieroboamo relin-
quit 621. contemnit Amassa minas, quem
capit in pugna 224. perit 225
- Ioasus Ochosia filius quō à Gotolia scuitia ser-
uatus & rex cōstitutus 613. à religione defi-
cit & legibus ibid. Zacharia loadi filium in
ipso tēplo lapidat 618. egrotās occiditur 619
- Ioaxas Ieu filius regnū paternū assequitur 616.
Dei beneficio liberatus moritur 620
- Ioaxus Iosia fil. regnū paternū capit, vir impi⁹,
captiuus in Aegyptū abducitur, et morit⁹ 658
- Iobachus torrens 76. 224
- Iobel fil. Lamechi 23
- Iobeli anni remissio & libertas 196
- Iochabel mater Moysis 118
- Iodes à Moabitū oppressos Hebraos libertati
restituit 304
- Iohel Samuelis filius quomodo se in principatu
gesserit 342
- Ionas propheta vaticinatur Hieroboamo Ama-
sia filio 625. quomodo ad Nininitas missus
sit, & in mare proiectus ac à ceto haustus

I N D E X

- post triduum vivus in terram reuocatus 626
 Ionia unde sic dicta 35
 Ionum in Iudaeos odium * 83
 Ionathas Anani filius pontificatum oblatum re-
 spuit * 609
 Ionathas Asamonai filius Antochi Epiph. filio
 recõciliatur, capitur à Triphone et occidit† 14
 Ionathas Sauli filius castrũ Palestinorum expu-
 gnat 355. hostes vnico tantũ armigero cõmita-
 tus egreditur 157. 358. amor in Dauidẽ 378.
 387. fœdus cũ eo 382. 391. cadit in pugna con-
 tra Palestinos 411. eius posteri quo honore à
 Danide affecti 438
 Ionatha cuiusdam Saducæi cum Phariseis con-
 tentio * 187
 Ionathas homo vilissimus prouocat ad singula-
 re certamen Romanos† 531. Pudentẽ equitem
 Romanum interficit, & à Prisco centurione
 sagitta transfigitur ibidem
 Ionathas Matthia filius * 107. defuncto frã-
 tri Iudæ succedit imperij administratiõẽ * 137
 Ionathas phariseus 693. insidiatur Iosepho, ser-
 uatur * 701. iterum insidiatur eidẽ * 705. 708
 Ionathas pont. perimitur * 644
 Ionathas pontifex primus Massadam edificauit
 & nomen id imposuit † 603
 Ionathas qui alias Ionadab, socius Ammonis
 449. solatur Dauidem 151
 Ionathas Sama fil. sternit virũ sex cubiterũ 478
 Ioppe

- Ioppe à Cestij militibus capta, direpta & incen-
sa †247. bis à Romanis funditus excisa †26.
eius situs descriptus ibidem
- Ioram Achabi filius in regnū paternū succe-
dit 550. Moabitas expugnat 591 monitus ab
Eliseo cauet Syrorū insidias 594. fame vrge-
te Eliseū iubet interfici, cuius mādati eū mox
paritetur 595. liberatur ab obsidiōe Adadi 599.
in oppugnatione Ramatha sagitta vulnera-
tur 605. occiditur ab Ieu, & cadaver eius in
agrum Nabathi projicitur 606
- Ioram Iosaphati filius succedit in regnū pater-
num 593. fratres & amicos paternos occidit
603. deficiunt ab eo Idumaei aliaq; gentes ali-
quot ibid. cognoscit suum fatum ab Elia &
mortuus tractatur pro merito 604
- Iordanis fontium origo 39
- Iordanis fontes & cursus †337
- Iosabetha Ochozia soror germana quomodo
Ioasum seruarit 613
- Iosadocus pontifex Babylonem victus ducitur
670. eximitur vinculis 671
- Iosaphatus à commentarijs Davidis 437
- Iosaphates Asani filius in regnū paternū succe-
dit 563. praesidia vrribus suis imponit, & col-
lapsam religionē restituit 579. quantos ha-
buerit exercitus paratos ibid. increpatur ab
Ieu propheta pietatēq; ac iustitiā colit 584.
Ammanitas & Moabitas citra sanguinem
888 4 vinc

I N D E X

- vincit 587. cum Ioramo bellum infert Moabi-
tis 584. moritur 593
- Iosephus Antipatri filius †42. oppugnatur ab
Antigono * 274. quomodo perierit * 284
- Iosephus Salomes maritus Herodis mandatorum
proditor occiditur †101
- Iosephus Cabanus pontifex * 649. priuatur mu-
nere ibidem
- Iosephus Caiaphas. quare Caiaphas
- Iosephus Canai vel Camryda pontificatus acqui-
rit * 621. eo priuatur * 634
- Iosephi Dalai fatum miserabile †546
- Iosephus Ellemi filius * 460
- Iosephus Goriōis fili⁹ belli dux cōtra Cestium †256
- Iosephus Herodis nepos occurrit Varro * 484
- Iosephus Itaburi montis planiciē muro circum-
dedit †349. interfectus Gamala †351
- Iosepho Matthiae filio quae causa fuerit Antiqui-
tatis Iudaicarū & Belli Iudaici historia de-
scriptionis II. ipsius genus, filij, institutio &
doctrina, profectio Romā * 661. Eius vita, per
ipsum conscripta * 661
- Iosephus Matthiae filius vtriusq; Galilaeae rector
designat * †257. eius singulari industria †258.
eius gesta cōtra Romanos †280. aduentu Ve-
spasiani in Tiberiada cōfugit †290. primati-
bus Hierosolymis ē Tiberiade de rationibus
belli scribit ibidem. Iotapatenis auxilio venit
†291. eius machina excogitata contra arietem
ictus

- ictus†301. fortia facta†306. quomodo è ca-
 tenis liberatus per Titũ & Vespasianũ†422.
 in deditioe in puteo delitescit†316. eius socij
 ipsum persequuntur ibide. ad Vespasianũ duci
 tur†323. vaticinatur Vespasiano imperiũ Ro-
 manũ†324. ferme exanimatur†504. eius ma-
 ter occisum credens cruciatur animo ibid. pro
 reliquis ciuitatis frustra obsecrat †557
- Iosephi filij Iacobi natinitas 72. fratrib. cur exo-
 sũs 81. venditur in Aegyptũ 81. sollicitatur ad
 stuprũ à domina 86. 87. somnia explicat 90. è
 vinculis liberatur 93. praescitur Aegypto no-
 minatur Pfontophaneus 95. fratres capit ibi.
 & mirũ exagitat modis 98 cognoscendum se
 ipsis exhibet 107. patri aduentanti occurrit
 112. moritur & ossa eius in Chananẽã trans-
 feruntur 114
- Iosephus quinq; milium annorum historiã Gra-
 co sermonẽ contexnit†626. dux ipse Galileo-
 rum à Romanis captus†634. solutus vinculis
 cum Tito ad obsidionem Hierosolymorũ pro-
 fecit ibidem
- Iosephus belli historiã primum Vespasiano &
 Tito obtulit, vt sibi testes essent†635. Agrip-
 pa regi eam dedit ibidem. Antiquitatu libros
 ex sacris literis interpretatus est ibid.
- Iosephus Simonis filius toparchiam administrat
 †257
- Iosephus Tobia filius quomodo Ptolemaeum Haer-
 888 1 getem

I N D E X

- getem reconciliarit Iudæis *
- Iosephus Zacharia filius præficitur præsidio Hierosolymorum * 118. vincitur à Gorgia * 118
- Iosias Amasi filius patri in regnum succedit 652. moritur 652
- Iosue. vide Iesus
- Iothamus Ozia filius vir pius patri in regnum succedit, Ammonitasq; tributa pendere cogit & moritur 629. 630
- Iothamus Zacharia regis filius patri in principatu succedit vir pius & iustus 629. Ammonitis tributarijs factis decedit, filio Achaz successore relicto 630
- Iothanes Gedeonis filius parabolis ad Heliam loquitur contra Abimelechum 3
- Iotapata situs descriptus † 29
- Iotapatenorū conflictus acer cum Romanis † 29 & seq. calamitas miserabilis † 30
- Iotapateni Vespasiano produntur † 303. demum expugnantur ibide
- Iris quid designet
- Iromi cum Solomone amicitia & mutua eorum beneficentia 507. 531. quibus donis fuit remuneratus à Solomone 52
- Isacus nascitur & circumciditur 53. ducitur sacrificandus 55. ducit uxorem 62. nascuntur gemini 62. Abimelecho exosus reconciliatur & fodit puteos 63. fallitur ab uxore ibi. moritur 7
- Isa

<i>Ifacharis fors</i>	283
<i>Ishoseph. vide Iehosethus</i>	
<i>Iseremoth locus</i>	159
<i>Ismaelis Abrahami filij natiuitas</i> 48. <i>Arabū auctor est</i> 54. <i>ducit uxorem, gignit filios</i> 1154	
<i>Ismaël regy generis Iudaeus Godoliam interficit</i>	672
<i>Issa quid Hebraei</i>	18
<i>Issacharis natiuitas</i> 71. <i>filij quatuor</i>	110
<i>Issamus fil. Athemai, vnus fortis Dauidis</i>	478
<i>Israël quid significet</i>	76
<i>Israélite inhumaniter tractantur ab Aegyptijs necantur, & grauibus laboribus atteruntur</i> 116. <i>quantus eorū ex Aegypto migrantis numerus</i> 138. <i>transcunt mare rubrū</i> 142. <i>armis Aegyptiorū se muniunt</i> 144. <i>obmurmurant Moysi</i> 147. <i>coturnicibus pascuntur mannaq;</i> 149. <i>ab Amalecitu pralio infestantur</i> 153. <i>collatio ad tabernaculi structurā</i> 164. <i>seditionibus agitantur & puniuntur</i> 199. 201. <i>negatur eis ingressus in Chananaam</i>	203
<i>Israélite inscio Moyse cum Chananaeis pugnantes vincuntur</i> 206. <i>qua eis triginta-octo annis in deserto obuenerint</i> 217. <i>Amoraeos extinguunt</i> 224. <i>à Madianitarum puelis seducuntur</i> 231. 232. <i>eos excindunt</i> 236. <i>Hierichuntem delent</i> 274. <i>item Ainam</i> 276. <i>partiuuntur Chananaam, & quisque in suam sortem mittitur</i> 284. <i>commo-</i>	<i>uent</i>

I N D E X

uentur inter se propter aram in ripa Iordani	
extructam 286. quomodo se gesserint post Io-	
sue mortē 290. omisso bello agricultura dant	
operā 292. eorū preliū cum Beniaminitis 296.	
Chusarti Assyriorum regi subiiciuntur octo	
annis 301. à Moabitis subiugantur, & à Iode	
libertati restituantur 302. iterū à Iabino op-	
primuntur 304. per Deborah redimuntur 306.	
ab Amalecitis & Medianitis septem annis	
misere tractantur 306. restituantur libertati	
per Gedeonem 309. sub Abimelecho male ba-	
bentur 311. iam ab Ammanitis sed per Iaph-	
them liberantur 316. caduntur à Palaëstinis	
et fugātur 333. vindicātur in libertatē à Sa-	
mmuele 339. male tractati ab Ammanitis libe-	
rātur à Saulo 350. adduntur à Palaëstinis 411	
Isrælita quot annis post Iesum nequiverint Cha-	
naneos ex Hierosolymis eijcere 428. Reliqua	
ipsum gestā sub regibus comprehenduntur,	
Exechiam regem restituere religionem co-	
nantem condemnant, & prophetas occidunt	
637. transferuntur in Mediam & Persidem	
& quo tempore id factum	639
Itaburius mons	283
Ithamari domus priuatur sacerdotio	499
Ithobal Tyrriorum ac Sidoniorum rex	612
Iubal, & eius inuenta	23
Iustus Heberi filius quos liberos habuerit	39
Incandus equitum praefectus tumultum Ca-	
sarea	

sarea sedat	†206
Iudaea descriptio	†279
Iudaei quando primum ceperint appellari	* 33
Iudaeis permittitur à Cyro redire Hierosolyma, & templum ibi adificare iterum	* 4. impediuntur ab adificando
* 6. à Dario Hytastis filio liberi & immunes facti iuuantur in vrbis & templi restauratione, & quot eorum Hierosolyma reuersi sint	* 16. quando templum absoluerint
* 22. duas tribus Hierosolyma redire volentes per Asiam & Europam degere, reliquas verò decem vltra Euphratē esse	* 26. armati laborant
* 34. in summam calamitatem per Ammanem deueniunt	* 35. quomodo à Bagosa tractati
* 54. quomodo ab Alexandro Magno	* 59. quomodo sub Ptolemao Philadelpho
* 70. & inde quomodo ab Asia regibus alijsq; honorati	* 82. misere ab Antiocho Epiphane tractati
* 103. sub Demetrio	* 128. cum Romanis primum foedus ineunt
* 353. in summa calamitate constituti post Iudae casum	* 136. quando primum Romani subditi
* 223. quibus honoribus & beneficijs ab iisdem affecti	* 246. 258. 262.
Iudaeorum cum Samaritanis cōtentio propter templum	* 148. 636
Iudaeorum sectae quot	* 165. 498
Iudaeorum Cyrenensium & Asiaticorum legatio ad Caes. propter Gracorum molestiā	* 389
Iudaeorum	

I N D E X

Iudeorū constātia pro tuēdis legibus	* 505. 542
Iudeorum miseria sub Pilato	* 509. item alibi
* 550. sub Felici	* 643
Iudeorum & Græcorum apud Alexandriam seditio	* 541. 605
Iudei malè à Babylonjs tractati Seleuciam mi grant	* 561
Iudeorum & Philadelphensium dissidiū	* 618.
cum Syris	* 646
Iudeorū tumult ⁹ sub Cumanio et calamitas	† 194
Iudeorū & Syrorū seditio circa Casareā	† 201
Iudeorū sub Albino Hierosolymis seditio	† 203.
alia sub Floro Casarea	† 204
Iudeorum contentio cum Romanis	† 229
Iudei contra Iudeos in Scythopoli	† 240
Iudeorum & Romanorum strages in scenope- gijis Hierosolymæ	249
Iudeorū victoria insignis contra Cestiiū	† 253
Iudeorum clades ab Idumæis facta	* 379
Iudeorum in Massada immane facinus	† 618
Iudeorum apud Alexandrium & Thebas in- teritus	† 619
Iudeorum cur rara mentio in Græcis historijs	
† 626. eorū egressus ex Aegypto mille annis antè Iliacum bellum	† 643
Iudeorum leges optimæ	† 711. omnes populi eo- rum amuli
Iudeorum integritatis testimonia ab Alexan- dro, Ptolemæo omnibus & senatu Romano, impera	

IN IOSEPHVM.

imperatoribusq; maximis facta	†692
Iudas Amasia regis mater	621
Iudas, Iudei	37
Iuda-portio in terra Chanaan	283
Iuda natiuitas 71. consilium de fratri cade vi- tanda	84
Iuda tribus gesta post Iesu mortem	290
Iudam inter xii. fratres principatum obti- nuisse	492
Iudas Asamonai filius quid contra Antiochum vtrunq; fecerit & quomodo religionem in- staurarit ac perierit	*12-13
Iudas Chapsai, vir strenuus	*163
Iudas Eliasibi filius in pontificatum patri suc- cedit	*4
Iudas Essenus propheta	†20
Iudas Execia latronis filius Archelai regnum ffectat	*480
Iudas Gaulanites Galileus seditionem inter Iu- daos concitat	*496
Iudas Macchabeus *107. fratri in administra- tione succedit *110. Apollonium & Seronem praefectos superat & occidit ibidem. Gorgiam & Nicanorem vincit *114. ibidem Lysiam *115. templum purgat et instaurat *116. vicinos mo- lestos domat magnis stragibus *117. Nicano- rem cum suis copijs delet *130. creatur ponti- fex, & foederatur Romanis *133. cadit *135	
Iudas Saphorai sophista	†147
Iudas	

I N D E X

Iudas vates *
Iudicum status quis
Julia vxor Caf. Auguſti *
Iulius Caſar Pompeium fugat, & bellum
Aegyptijs gerit * 234. 235. *amicus & ben-*
cus eſt in Iudaos * 238. *parat expeditionē*
tra Scipionē & Catonē * 296. *occiditur* *
Iulius Capella * 666.
Iupiter Olympius *

L

Labanus Batuelis filius 41. *doloſe cum Iac-*
agit 70. *perſequitur fugientē generum ibi*
Labofardachus Niglaſaris filius in paternum
grum ſuccedit 6
Lacedemoniorū amicitia cū Onia pōtiſce * 1
Lacedemonij cum Iudæis ſocietatem & ſoci-
faciunt *
Lacedemonij quando & quemadmodum
manis ſubditi †
Lamechus, pater liberorum LXXVII.
Latopolis
Latronum colluue, Hieroſolymis † 360. *cor-*
facinora †
Latronum turba in Iudæa * 643. 6
L. Lentuli decretum pro Iudæis *
Lepidus à Caligula occiſus * 565.
Leproſi quatuor Syrorum caſtra urgente
dia inuadunt 6
Leproſorum conditio, & quod alicubi ſin-
pre

quatuor
 dia inuadibant
 proſorum multoq;

pretio	193
Leuces loci descriptio	†606
Leuis natiuitas 71. vlciscitur sororis stuprum 77.	
filij ipsius tres	111
Leuias traditur †360. occiditur	†361
Leuita vxor quam nefande à Gabamitis tra-	
ctata	294
Leuitarum numerus	197
Leuitis ac sacerdotibus ciuitates cum suo agro,	
& decima ascribuntur 219. earum ciuitatum	
nomina	284
Leuitica tribus deo dicatur, cui tabernaculi cura	
committitur.	192. 197
Lex Moysis cur à poëtis aut prophanis historicis	
non tractata	* 69. 81
Legis & praeceptorum Dei pulcherrima explica-	
tio	†717. & seq.
Legis nomen apud Græcos olim non fuisse	†708
Leges Moysis ad mores pietatemq; pertinentes	
243	
Lia & Rachelis emulatio	71
Libri duo & viginti apud Iudeos chronici	†633
Liberius Maximus iussu Vespasiani Iudeis sti-	
pendium indixit	†395
Libya dicitur Aphrica	58
Libys, Libya	37
Longæui cur primi homines.	31
Longinus tribunus à Iudeis occisus	†253
Langini equitis Romani, sorte factum	†471
h h h	Lotus

I N D E X

Lotus adoptatur ab Abrahamo 41. captivus abducitur 45. servatur de excidio Sodomitarum	
50. filia cum patre coëmit	51
Loti vxor in salis statuum versa	51
Lutillus Bassus legatus Herodium castellum capit. †589. Macharunta quoq;	ibid.
Lucius Annius Gerasam capit, & mille iuuenū interficit	*406
Ludas , Iudi	39
Ludi Circenses	*566
Luminum festiuitas, & eius institutio	*116
Lupus Alexandria rector ad Vespasianum scribit de seditione Iudeorum †621. templū Onia ablatis donarijs claudit	ibid.
Lydda ciuitas à Cestio exusta	†248
Lydi olim Ludi dicti	39
Lysanias Ptolemæo Memnai patri successit in regnum *263. interficitur à Cleopatra	*307
Lysanias Parthos in Iudeos incitat	†57
Lysia committit Antiochus Epiphanes filium suum & bellum contra Iudeos	*112
Lesias vincitur à Iuda Macchabæo *115. occiditur à Demetrio	*128
Lysimachus fratrem suum occidit, & Gazam prodit	*198
Lysimachus Hellepontum occupat mortuo Alexandro	*63
Lysimachi portentosa de Iudeis mendacia confutata	†678. & seq. 707. 723.
	Ma

M

Macedones transisse pedites mare Phamphylum

144

Macedones quando Romanis subditi †221

Macedones Aegyptios subiugarunt †705

Matthabai natu maximi & primi inter septem
fratres supplicia crudelissima & ipsius cum
insigni toleratia sermones ubi historia Mac-
chabaeorum fratrum †734. & seq.

Machara dux Rom. legionum qualiter se gesserit
apud Herodem 282. †72

Machir, tertij ex fratribus Matthabai constantia
†738

Macherus quomodo capta à Romanis, & situs
eius descriptus 589

Macho capta & depredata 436

Madianitarum filia Israëlitae illicitant ad delin-
quendum 230. caduntur cum suis regibus 236

Madianita Hebraeos subigunt 306. caduntur ma-
xima strage 310

Madiana ciuitas 126

Madus Madai 35

Magnus campus regio, eiusq; descriptio †402

Magoges & Magoga populi 35

Magus Aegyptius pseudo propheta triginta mil-
lia hominum seduxit †200. cum paucis fugit ibi.

Magi & latrones iterum Indeos afflixerunt †201

Malichus ex actionum collector pro Cassio †501
nouas res molitur & veneno tollit Antio-

h. h. h. 2. patrui

I N D E X

patrum ibid. luit penas	† 153
Malichi. Arabum regis perfidia	* 271. † 63
Malchus Arabia rex Vespasiano in auxilium mi- sit quinque millia peditum, equites mille	† 281
Malichus Iudeorum dux † 38. Gabinio contra Alexandrum Iamneum	* 228. Antipatrum ve- nero tollit * 254. interficitur * 256
Malehace vxor Herodis moritur	† 160
Man vox interrogatiua	151
Manabases restis qualis	173
Manabemus Essenus Herodem puerum scholas frequentantem salutat regem	* 355
Manabemus Iude Galilai filius Massadam inua- dit † 234. velut rex Hierosolymam redit, & princeps seditionis fit ibi. interficitur	† 235
Manabemus occiso Selefino regnum sibi vindicat & Thapsenses excindit, ac post à Phullo pace redempta moritur	630
Manasses Iosephi filius	95
Manasses in numerum Iacobi filiorum adoptatur ILLI censetur loco Ieni	197
Manasse pars dimidia Chananæ	282
Manasses. Execia filius regnum paternum asse- quitur, impiissimus, & prophetarum occisor. captus à Babyloniorum rege. tandem in prin- cipatum restituitur, & pietati studet priori- bus mutatis moribus. 649. 650. moritur reli- cto successore regni filio	651
Manasses Ioannis pont. filius ducit vxorem Sa- naballitis filiam Elicasæ vocitatam	* 56

Manasses sit pontifex	* 88
Manasses trans Iordanem missus, vt toparchiam administraret	† 257
Mandra locus	675
Mane, quæ diei pars	16
Manethon Aegyptius historicus	† 639. eius historia compendium
	ibid.
Manethon antiquitatem Iudeorum confirmat	† 644. Aegyptiacam historiam se ex sacris literis interpretaturum professus
	† 665. eius historia emendata
	ibid.
Manethonis mendacia confutata	† 669. 683
Manna qualis cibus	151
Manna quando defecerit	271
Mannæus Laxari ad Titum profugit	† 507
Manoches Zelotypus Sampsonis pater angelam excipit	319
Mar locus cur sit vocatus	145
Mara quid significet	328
M. Agrippa, vide Agrippa	
M. Antonius. quare Antonius	
M. Anto. Iulianus procurator Iudææ	† 540
Mardocheus dux Iudeorum Babylone deducendorum Hierosolyma	* 16. 24
Mardocheus Estheræ patruus	* 37. regi insidias prodit
	* 39. Iudeorum calamitatem Estheræ indicat ibidem. afficitur summo honore
	* 47. Amani potestatem & bona accipit
	* 49
Mare vas templi cur sic dictum	512. & quid fuerit
	h h h 3

I N D E X

fuerit capax eiusq; vsus	515
Mareone Gracis Samaria	562
Maresa vrbs	558
Maria Eleazarī filia facinus horrendum comedentis filium	† 535
Mariamme Agrippa filia	* 518
Mariāme Alexādrī Aristobuli et Alexādra filia vxor Herodis * 195. occidit à marito * 330	
Mariamme Alexandri filia, vxor Herodis Antiatris† 55. eius insolentia in maritum† 99. occiditur	† 102
Mariamme ab Archelao marito transiit in thorum Demetrii Alexandrini	† 641
Mariamme Moyses soror 120. moritur	220
Mariammes turris descriptio	† 451
Marisa ciuitas denastatur	† 61
Marsus Syria praeficitur * 610. defert Agrippā Claudio Casari * 612. excipitur ab Agrippa, cui fit exosus	* 614
Marsyas Agrippa libertus Tiberij mortem patrono suo nuntiat	* 526
Marullus praefes Iudae constituitur	* 537
Massabazanes quid	* 174
Massada castelli descriptio	† 151
Massada castelli situs descriptio	† 602
Massphatis ciuitas, & quid significet	340
Matathias Asamonai filius occidit Bacchidem, & duces expellit Iudaea ac moritur	† 11
Mathanes Balis sacerdos trucidatur	615
	Math

Matthias Anani fit pontifex	* 610. primatur sa-
cerdotio	* 614
Matthias Absalomi, vir strenuus	* 163
Matthias Ioannis filius sacra prophanare renuit	
veramq; religionem fortiter tuctur	* 107. in-
structis filijs moritur	* 110
Matthias Margaloti seditionem moues	* 457
exuritur viuus	* 460
Matthias Margali, sophista	* 147
Matthias Theophili constituitur pōtifex	* 444.
priuatur eo munere	* 460
Matthia Boethi mors crudelissima	* 502.
Maxilla, locus	323
Maxaca ciuitas	35
Medabenses Amaraei Ioannem Gaddim interfi-	
cunt	* 138. expugnantur ab Hyrcano † 180
Medimnus Atticus & Siculus	204.
Medi populus	35
Megasthenes historicus	† 651.
Mela legatus Archelai ad Herodem	417.
Melcha Aranin filia	40.
Melcha Sauli filia datur nuptum Dauidi mari-	
to, periclitanti succurrit	379. datur alijs nu-
ptum 399. videt maritum	432.
Melchisedechus rex Solyma Abrahamum conui-	
uio excipit	46
Melijs imposuit Pseudalexander	† 170.
Memnonis sepulcri descriptio	† 187
Mamphibostus Ionatha filius humanissime	
h h h 4. Dan.	

INDEX

Danide habitus 4:8. delatus Dauidi occurrit victori	471
Memphitarum deditio	† 44
Menander Ephesus singulorum regum ælus apud Græcos & Barbaros conscripsit	† 646
Menda ciuitas	6;6
Menedemus philosophus	* 79
Menelaus, qui alias Onias, Simonis filius propter amissum pontificatum deficit à patrui legibus * 102. abducitur captiuus & occiditur * 127. vide Onias	
Mensa tabernaculi	171
Mensa à Ptolemao Philadelpho Iudæis donata descriptio	* 74
Mensis anni primus Moyfi quis & cur	26
Mensuras quis excogitarit	21
Meroë unde dicta	124
Mesas, Mesana	39
Mesbas, Meschini	35
Mesre, Mesrai	36.37
Mesrai filij quibus populis nomina imposuerunt ibidem	
Messalla rhetor patrocinator Herodi	* 262
Messalina à marito Claudio Casare ob xelotypiam trucidata	* 641
Methir, tunica pontificalis	174
Metilius Romanorum præfectus legatos mittit ad Eleazarum	ibidem
Micheas propheta	578.581.582.659
Michele vxor Dauid. vide Melcha	

Mina quantum pendeat apud Iudeos	* 231
Minas Aegypti rex, Memphis conditor	329
M Minucianus	* 578. 600
Misael appellatur Mesaches	677
Musas Moabitarum rex propter negatū lorano tributum quò necessitatis peruenerit	590
Misenum oppidum	* 563
Mithridates ararij Cyri praefectus	* 5
Mithridates occisus	* 211
Mithridates Pergamenus Pelusium expugnat et Aegyptios vincit * 235. eius gesta	† 43
Mithridates quomodo ab Anilao tractatus, quo- modo ab vxore. deq; eius victoria	* 558. 559
Mnaseas Gracus historicus	† 663
Moabita penitus fracti à Dauide	435
Moabita & Ammanita socij, mutuo sese inte- rimūt 587. iterum sternūtur et pradātur	593
Moabus, Moabita	51
Molonis mendacia de Iudeis	† 683
Monobaxus Bazeos Adiabenorum rex quo In- daismū sit amplexus * 623. eius regnū	† 463
Monobaxus Monobaxi filius prorex constitui- tur * 623. rex fit	633
Mons Samaron, locus	554
Montem in alium locum deuolutum	629
Mortem praeter Dei volūtatem non venire	266
Moyfis natiuitas 117. quomodo seruatus 119. cur sic vocatus ibidem adoptatur à regina ibid.	
Moyfes diadema regiū pedibus calcāt 121. pra- ficit	h h h 5

I N D E X

fitur exercitui Aegyptiorum & Aethiops
 bello vincit 122. ducit Tharbin vxorē 125. fu-
 git Aegyptios 126. Raguelis filiabus opitula-
 tur contra pastores ex quibus vnā ducit vxo-
 rem 126. cōspicatur ruhā ardentē Sina ibid.
 confirmatur ei liberatio Israēlitarū 128. edit
 miracula, nomen Dei cognoscit, redit in Ae-
 gyptum 130 edit prodigia apud Pharaonem
 132. educit Israēlitas ex Aegypto, & quātus
 eorum numerus 139. traducit eos per mare ru-
 brum incolumes 142. aquā amarā facit po-
 tabilem 146. coturnices & māna impetrat à
 Deo 151. ex petra aquam elicit 152. cū Amale-
 citis pugnat 155. decem praeceptorum tabulas
 à Deo acceptas populo exhibet 161. quadra-
 ginta diebus in Sina detinetur 163. Aarōni
 fratri sacerdotiū confert 179. dedicato tēplo
 vīstimas offert 182. in tabernaculo Deū con-
 sulit 184. tribum Leuiticā Deo dedicat 192.
 censet omnes tribus prater Leuiticam, & or-
 dinat profectiōni belloq; necessaria 197. Cora-
 factionem compestit 209. Sehonem & Ogem
 reges delet 221. Madianitas cum suis regibus
 cadit 235. Iesum sibi designat successorē 238.
 moriturus quid suis prädixerit 239. quas le-
 ges praecripserit 243. exortatur Iesum vt in
 Cananeos exercitum ducat 265. nube circum-
 datus disparuit 267. lugetur triginta diebus
 à populo

ibidem

Moy

Moyſes fabuloſe dicitur fuiſſe leproſus	193
Moſeos quinq; librorum ſcopus	† 633
Moſes apud Manethonem prius Oſarſiphus ſacerdos Oſtreos Dei Heliopolitani dictus	† 669
Moſes Aegyptijs vir diuinus habitus	† 674.
eius tempora quibus vixit deſcripta ibid. eius virtus & geſta	† 703. 709. & ſeq.
Mofollami Iudaei nobile factum	† 660
Muchaus fert ſententiam contra raſten reginam	* 37
Mulierum potentia	* 12
Mundi & vniuerſorum creatio	16
Mundum providentia Dei regi	695
Mundus quomodo Paulinam conſuſcipit	* 508
Muſicorum inſtrumentorum Davidis regis deſcriptio	478

N

Naamis vxor Abimelechi Bethlemita, & quid ſignificet 327. quomodo Ruthē inſtituerit	528
Naafes Ammanitarum rex Hebraeos crudeliter tractans à Saulo occiditur	350
Naafes iunior Ammonitarum rex iniuria afficit Davidis legatos	439
Nabaeotes, Nabatea regio	54
Nabalus vecors & malus conſociatur Davidi 396. quid ſignificet 397. moritur	ibidem
Nabla, inſtrumentum muſicum	478
Nabrodes, qualiſ vir	32. 37
Nabuchodonoforus rex Babylonis bello infeſtas	Nec

INDEX

- Nechaum Aegypti regē 658. Ioacinū occidit
 & Hierosolymitanorū praeſtātiſſimos Baby-
 lonem abducit 660. quomodo captū Sedeciam
 tractarit 668. Hierosolyma penitus excinden-
 da & templum ſpoliandum, populūq; Ba-
 bylonem traducendum curat 670. Caelen Sy-
 riam ac Aegyptum perdomat 676. ſomnium,
 cuius erat oblitus, vult ſibi indicari & expli-
 cari, quod facit Daniel 679. moritur 683. po-
 ſteriorum eius finis 689
 Nabutus propter negatum regi ſuandum lapidi-
 bus obruitur 671
 Nabuxardanes mittitur Hierosolyma ad tem-
 plum ſpoliandum 669
 Nacetus Arabum dux caſus * 411
 Nachores Serugi filius 39. quot habuerit libe-
 ros 41
 Nadabus Hieroboami filius accipit regnum pa-
 ternū cum paterna malitia, occiditurq; cum
 omnia familia 357
 Nais à Caine condita 22
 Nais vicus * 637
 Nabaiſſa regionis ſitus * 207
 Narbatene toparchia à Ceſarj equitibus vaſta-
 ta * 247
 Naſamones quomodo Romani ſubiugarint † 224
 Nathan propheta 433. mittitur ad Davidem lu-
 crepandum 445. indicat quomodo Adonias
 ſibi regnum uſurparit 487
 Nan

Nauūi prophetia de exidio Ninivitarum	631
Naxarai, deo deuoti	219
Necessitate in bello nihil pugnacius	† 292
Necessitate laborantes subleuare, homini decen-	
tiſſimum & Deo gratiſſimum	406
Nechias qui & Pharaa Saram rapuit	† 481
Nechao Aegypti rex contra Babylonios profi-	
ciſcens impeditur à Iofia, quem occidit	657.
captiuum abducit Ioaxum filium eiuſ	658
Nechum bello petit Nabuchodonoforus	658.
vincit	658
Nehemias quātū inuerit Iudeos apud Xerxē	* 32
Neerda vrbs	* 550.
Nemrod. vide Nabrodes.	
Nephani ſingulare certamen cum fortiſſimo Pa-	
laſtinorum	477
Nepthalimi natiuitas 71. filius eiuſ	111
Nephtalitarum ſors.	283
Neronis geſta & precipuè contra Iudeos	† 198
Neroniſ imperium quandiu durauerit	† 406.
Nero contemptor nationis Iudeorum	† 565
Nero indignatur ob res minus proſperè geſtas	
in Iudæa † 27. Veſpaſianum ad regendos ex-	
ercitus in Syriam mittit	ibid.
Nero, quere Tiberiuſ & Domitius	
Neroniaſ dicitur Caſarea Philippi	* 651
Netira & Philippi fratrum fortiaſ facta	† 303.
Nicanor perfidus contra Iudam Macchabaū pu-	
gnaſ, cū ſua exercitu victo extinguitur	* 131
Nic.	

I N D E X

Nicanor amicus Titi sagitta vulneratur †	461
Nicaule regina Aegypti	530
Nicolaus Damascenus Iudaeorum patronus *	83
Nicolai Damasceni legatio nomine Herodis ad Caesare* 419. sententia de duobus eius filiis da natis * 424. actio contra Antipatrum Herodis filiu* 448. patrociniatur Archelao* 474. 487	
Nicola Damascen' reru Iudaicarum scriptor †	696
Nicolai rhetoris oratio pro Iudaeis Ionicis *	3. 8.
Iudaeos coram Caes. arguit et reges purgat †	169
Niger Idumaea rector in Salis oppidum Idumaea confugit † 275. iterum fugit illi. quomodo occisus †	390
Niger Peraita, Silas Babylonius & Ioannes Es semus, duces Iudaeorum contra Romanos †	273
Niglifar Abolamoradachi filius regnum pater num accipit	686
Nilus fluvius	19
Nilus usque ad Elephantinem navigabilis	† 421
Ninum quis condiderit	39
Ninus regia Assyriorum	646
Nisibis regio	* 629
Nisibis urbs	* 551
Noba oppidum sacerdotum 384. excinditur cum universis habitatoribus	388
Noe vel Noehus vir pius sceleratorum commer cia fugit	25
Noe quomodo arcam construxerit & e diluvio sit servatus 26. eius filij quales 32. 33. vini usus repertor inebriatur	38
	Norb

Norbani interitus	* 581
Numidius Quadratus Syria procurator	* 628.
& eius gesta	† 197
Nymphidius homo nequissimus	† 406
O	
Obadannus arcam hospitatur	432
Obedes filius Bozi & Ruthes	229
Obedias, iumentorum Achabz curator, vir pius, prophetas liberat 566. 594. quomodo vxor eius vidua per Elisaum fit à debitorum mole- stis liberata	594
Obelas propheta captiuos Beniamitas & Iu- deos liberat	633
Obedas seu Obedas Arabum rex* 395. 409. sit- perat Alexandrum Hyrcani	† 23
Ochobatus militum Ionatha dux	579
Ochoxias Achabz filius regnum paternum ac- cipit 584. ex casu moritur	588
Ochoxias Ioramz filius paternum regnum reci- pit 605. sagitta iclus ab Ieu perit 608. cogn- ti ipsius interimuntur	ibidem
Oclauia Claudij Caf. filia	* 642
Oclauus Claudij Caf. filius	ibid.
Ofilius Phasaelum monuit de insidijs cauendus & inuat eum	* 262
Oges rex excinditur 224. quantus vir fuerit, et quanta eius ditio	ibid.
Olda prophetissa vat. cinatur Iosia regi	653
Oliueti mons	* 645
Olurus vicus	* 410

INDEX

Olympius Iupiter	* 564
Onias & Dosithenus Iudai duces liberauerunt Alexandriam	† 689
Onias Iaddi filius patri in pontificatum succe- dit	* 62
Onias Onia fili ⁹ tēplū in Aegypto adificat	* 146
Onias Onia filius pontifex quanta mala fece- rit Hierosolymis propter Tobia filios ciuitate eiectos	† 10
Onia, filij Simonis amicitia cum Ario Latonum rege	* 100
Onias Simonis pōtifex à Ptolemao rege Aegypti impetrat locū cōdēdo magnifico templo	† 621
Onia pro Cleopatra regina bellum suscipientis gesta	† 690
Onias, vir iustus qui pluuiam precibus impetra- rat lapidibus obruitur	* 216
Onia regio	* 236
Onij ciuitatis Aegypti origo	† 621
Ophnes sceleratus filius Elis	330
Ophres Abrahami filius occupat Libyam	58
Opobalsamum ubi & quomodo proueniat	* 222
Oribus rex occisus	310
Orientis totius nobilitatem precipuam in Italia seruire	† 224
Oseas rex Iraelis cōstituitur, vir impius 625. vi- uus capiti ab Assyrjs et trāsfert cū vniuerso regno Iraelitarū in Mediā & Persidē 6. 9	
Ocho imperator declaratus milites suos contra	

Vitellij exercitum duxit †407. semet occidit

†413

Otrus Armenia dominus 39

Oxa attingens arcam exanimatur 431

Oxa percussio, locus 432

Oxias Amasia filius regnū Iudae patre mortuo
capit 625. 627 natura bonus et gnaus multis
deuictis gentibus urbē restaurat 628. deficiēs
à pietate lepra percussus moritur ibid.

P

Pacorus rex Media* 630. coniugē & cōcubinas
captas ab Alanis centū talentis redemit † 599.

Pacorus Parthorū rex contra Iudaeos pergit † 57

Pacorus Pacori regis pincerna explorat Iudaeam

† 57. insidiatur Phasaëlo* 265. † 57. et Herodi

† 60. rex Syria occupat* 264. occiditur* 282

Patina Claudij Caesaris vxor * 642

Palastina situs, et eius gētis odiū in Hebraeos 139

Palastinos Sampson vexat 321

Palastinorū cōtra Hebraeos expeditio et victoria

332. arcā è suis finibus remittunt Hebraei 335

Palastini cum Iudaeis praeliātes nūc vincūt nūc

vincūtur 332. 340. iterū bellū eis inferūt 370.

cadūtur 374. denuo redūt cgrāt bellū, sed infe

liciter 378. Cillanorū agrū inuadūt 391. Sauli

ditionē inuadunt 393. eū cū filijs occidūt 412

Palestinos David superat 430. 434. penitus su-

bigit 435

Palmira vrbs 529

Pan

I N D E X

Panes propositionis	171.191
Panium, locus	* 353. † 52
Panij pulchritudo naturalis Agrippæ diuitijs ac- curata	† 338
Paphlagones populus	35
Papinuis tribunus	* 568
Pappus Antigoni dux quid contra Herodē gef- serit	* 285. † 76. occiditur † 78
Paradisi descriptio	18
Parthi Antigonum reducunt in regnum, Hyrcanumq; cū Phasaëlo captiuos abducunt	* 264.
Hierosolyma diripiunt	* 269. profligantur * 282
Parthorum mutabilitas	* 503
Parthi Armeniam bello amittunt	* 513
Paschæ institutio & celebratio	138. 190. 198. * 469. 500. 615
Pasini castrum	39
Paulina quomodo à mundo constuprata	* 508
Paulinus Lupo in administratione Alexandria succedit	† 623. templum Oniæ penitus spoliatur & in accessum facit ibid.
Pausanias Cerastræ filius Philippi Macedonis in- terfector	* 55
Pecuniam votiuam ubi deposuerint Iudæi	* 551
Pedanius legatus	† 122
Pedanij equitis forte factum	† 529
Pelusium vrbs	* 363. † 421
Pelusium capitur	* 235. 43
Pentecoste vnde dicta	† 160
	Pereæ

<i>Perae regionis descriptio</i>	†278
<i>Persa populus</i>	39
<i>Persarum mos in bibendo</i>	*36
<i>Persarum lex de vxoribus</i>	ibid.
<i>Persarum contra Gracos expeditio</i>	†628. contra
<i>Aegyptios</i>	†704
<i>Persa in Asia regnauerunt</i>	†637
<i>Petephres liberaliter tractat Iosephum</i>	86
<i>Petra, qua olim Arce, ciuitas</i>	221
<i>Petra qua Receme</i>	296
<i>Petronius Aegypti praefectus Herodem iuuat fa-</i>	
<i>mis tempore</i>	*313
<i>Petronius praeses Syria constituitur</i>	*541. gra-
<i>tificatur Iudas cum suo periculo</i>	*544. 549
<i>Petronij epistola ad Doritas pro Iudaeis</i>	*608
<i>Phaceias Manaemi filius, patri in regnum</i>	630
<i>crudelitatem succedit, trucidatur</i>	630
<i>Phaceias Romelia fil. vir impius, regnū Israeli-</i>	
<i>tarum occupat</i>	631. Achaxem oppugnat 632
<i>Phalec quid significet</i>	39
<i>Phalegus Heberi filius</i>	ibid.
<i>Phanasus Samuëlis filius è rure abstractus ad</i>	
<i>pontificatum</i>	†362
<i>Phanuël locus cur sic dictus</i>	76
<i>Pharaones cur Aegyptiorum reges dicantur, &</i>	
<i>quando sic appellari desierunt</i>	530
<i>Pharaotnes Aegypti rex Abrahami coniugem</i>	
<i>concupiscit</i>	43
<i>Pharaotus quia itas et malitia in Hebraeos</i>	129. di-
	missas

I N D E X

missos insequitur 139. cū oī exercitus delet ⁹	143
Phara filij duo	III
Phari insulae descriptio	† 421
Pharisaorum secta * 165. auctoritas	* 186
Pharisaorum secta qualis	* 437
Pharisei	* 497. † 174
Pharisaorum existimatio † 27. & quomodo se gesserint regnante Alexandra	ibid.
Pharnaces fil. Mithridatē Pōti regē occidit * 221	
Phasaëlus Antipatri filius † 42. praeficitur militi bus † 46. sapat Felicē † 54. accusatur à Iudeis † 55. circumuenitur à Pacoro † 59. occidit sese † 60. eius progenies * 518. Galilaea praeficitur * 241. Felicē se inuadentē vincit * 257. capti- uus abducitur à Parthus 267. sese occidit * 272	
Phasaëlus ciuitas	† 95
Phasaëlus, turris & oppidū * 386. 478. † 95. 451	
Pherora Antipatri filio cōmittitur cura cōmea- tus * 279. donatur ei caput Pappi praefisum 287. Herodis filiā vnā respuit vxorem du- cere * 395. alteram eius ducit	ibidem
Pheroras Antipatri filius moritur, & vxor eius accusatur veneficiū	* 440. 441
Philadelphensium cum Iudeis dissidium	* 618
Philippus Ptolemai Minnai filius	* 43
Philippus Amyntae filius casus	* 577
Philippus Antiochi Grypi filius Syriae parti im- perans Antiochum Cyzicenum superat 199. cum fratre Demetrio pugnans totius Syriae dominus constituitur	* 203

- Philippus Herodis filius constituitur tetrarcha
 * 464. succurrit fratri Archelao * 485. por-
 tionem regni paterni consequitur 488. calu-
 niatur à fratre Antipatro * 136
- Philippo Herodis filio qua regiones cesserint
 * 169. Caesarem ad Iordanis fontes et Iulia-
 dem condidit * 183
- Philippus Herodis frater moritur & quam ho-
 nestus fuerit vir * 514
- Philippus Iacini filius Agrippa copiarum pra-
 fectus * 435
- Philippus Iacini filius Agrippa praefectus * 668.
 quomodo in periculis seruatus, eiusq; gesta
 * 671. 689
- Philippi Macedonis interitus * 55
- Philippo vni amicorum committit Antiochus
 Epiphanes regnum & filij tutelam * 122. re-
 gnum affectans afficitur supplicio * 127
- Philistinus, Philistini 37
- Philo Iudeorū legatus à Calicula repulsus * 541
- Philon historicus † 663
- Philosophia tria genera apud Iudeos † 174
- Philosophi apud Indos Calani, apud Syros Iu-
 dai dicuntur † 656
- Philosophorū de Deo discordes sententia † 713
- Philostratus historicus † 651
- Phinees Zambriam occidit, & exercitui contra
 Madianitas praeficitur 234
- Phinees domus sacerdotio donatur 499

I N D E X

- Phinees filius Elis pontificis *malus* 330
 Phineeses legatur ad Rubelitas & Gadditas cū
 reliqua dimidia tribu 287. succedit patri in
 pontificatum 290
 Phison fluvius, & quid significet 18
 Phœb° Agrippa legat° à Iudæis interēpt° † 250
 Phœnicū antiquissima rerū memorabiliū tradi-
 tio † 628. testimonium de Iudæis † 638. 645
 Phœnicum historia † 651. 654
 Phraates Pharthorum rex humaniter tractat
 Hyrcanum * 294. à suo filio occisus * 502
 Phraates Phraatis filius parentē occidit & ma-
 tri miscetur, exul perit *ibidem*
 Phryges populus 35
 Phutes, Phuti 37
 Phiscon Ptolemæi Epiphanis filius * 102
 Pilatus à Tiberio in Iudæam missus † 183. Ce-
 sariæ imagines Hierosolymæ intulit *ibid.* Hie-
 rosolymis statuas iterum aufert * 184
 Piso legatus Pompeij * 223
 Pistus nobilis, defectionē à Romanis autor * 666
 Pithola° Hierosolymorū præfēct° * 229. transfu-
 git ad Aristobulū * 229. occidit à Cassio * 234
 Placidi & Iosephi velitationes circa Ptolemæi-
 da * 695. 725
 Placidus tribunus in exercitu Vespasiani * 280.
 eius gesta * 287. 349. 398
 Platane, vicus Sydoniorum † 122
 Plato veritatē de deo proferre timuit † 711. 721.
 Moſen

Mosen imitatus	†727
Plintines situs	†421
Plistorum apud Dacos secta	*499
Polemon, Ponti regulus	*614
Polemon circumcisionem admittit, & Bernicem duxit uxorem	*641
Politianus tribunus cur à Cestio Hierosolymā missus †215. eius oratio & gesta	ibid.
Pollio Pharisæus Herodi amicus	*292.354
Polybius Megalopolitanus historicus	†696
Pompeius qualibus muneribus honoratus et quæ gesserit	*218.222.226
Pompeius magnus Hyrcani & Aristobuli causam cognoscit †31. Hierosolyma capit	†35
Q. Pompeius c o s.	*602
Pontificii connubium & puritas	195
Pontificii ornatus qualis	174
Pontificiū iniquitas *650. origo, et qui ad eā dignitatē admittātur, quotq; fuerint ab Aarone vsq; ad finē belli Iudeorū cū Rom.	*654
Pontificatus quando primum ad plebeios translatus	*226
Pontificia stola custodia apud quos fuerit	*511
Pontius Pilatus Iudæa præsides, Iudeos afficit contumelijs *505. accusatur à Iudæis & reddit Roman.	*510
Popedius	*567
Popea Neronis vxor	*649.664
Porcius Festus Iudæa procurator, & quæ sub	

I N D E X

- eo sint gesta* 647. quare Festus
 Pratorij in castris Rom. descriptio * 283
 Priscus sexta legionis dux à Iudais occisus † 253
 Procymatium unde dictum, & quomodo ex-
 tractum * 348
 Procymia † 94
 Prodigia excidium Hierosolyma praecedentia
 * 547
 Protagoras ab Atheniensibus vix mortem effu-
 git † 728
 Providentia Dei mundū & omnia regi 694. * 79
 Pseudalexandri gesta* 489. quomodo deprehen-
 sus ab Augusto & remex factus* 492. vide
 etiam Alexander falsus
 Pseudopropheta Hieroboami seductor 547. 548
 Ptolemaeus Euergetes Philopatoris filius quomo-
 do ab Onia irritatus * 89. & iterum recon-
 ciliatus ei per Iosephum ibidem
 Ptolemai Euergetis gesta post captam totam
 Syriam * 689
 Ptolemaeus Galilaeae ab Herode praefectus inter-
 ficitur * 281. † 72
 Ptolemaeus Herodis procurator * 394
 Ptolemaeus Lagi Soter dictus Alexandro mor-
 tuo Aegyptū occupat & Hierosolymam* 63.
 traducit Iudaeos in Aegyptum* 64. eius pu-
 gua cum Demetrio circa Gazam † 657. irru-
 ptio in Hierosolymam die sabbati † 661. libe-
 ralitas & benivolentia erga Iudaeos * 688
 Ptol

- Ptolemæus Lathurus** *184. dissidens cum matre
 regno priuatur *185. 193. obsidet Ptolemai-
 dem *194. Asochim oppidum capit, Alexan-
 drumq; Iamneum vincit, & quanta eius
 sauitia *115
Ptolemæus Mēneus quomodo se à supplicio apud
 Pompeium redemerit *219
Ptolemæus Mēneus Damasculi bello vexat *239.
 Aristobuli coniugem & liberos quomodo tra-
 ctarit *235. moritur *263
Ptolemæus Minnai filius *26
Ptolemæus Philadelphus I. Iudeos in Aegypto
 seruientes liberos dimittit, & legem Moysis
 in linguam Græcam magnis muneribus trās-
 ferendam curauit *65. & seq.
Ptolemæus Philometor Ptolemæi Epiphani
 *101. duobus diadematis coronatur simul
 vincitq; Alexandrum & moritur *155. 156
Ptolemæus Philopator *84. moritur *101
Ptolemæi Physconis immanis crudelitas & in-
 iustitia †690. pœnitentia ibidem
Ptolemæus Simonis Asamonai gener socerū oc-
 cidit & alia scelera cōmittit *176†15. quo-
 modo oppugnantem Hyrcanum eluserit, cu-
 ius matrem & fratres interfecit *177
Ptolemæi dicti Aegypti reges 530
Ptolemæis bus expugnata *194. 196
Ptolemæidis situs descriptus †187
Ptolemæidenses à Iuda Macchabæo victi *120
 iii 5 Pto

I N D E X

<i>Puerperarum purgationis tempus</i>	193
<i>Purgatio post coitum cum vxore</i>	ibidem
<i>Purificationis leges</i>	192
<i>Puteoli vrbs</i>	* 563
<i>Putei bituminis</i>	45
<i>Putiphares. vide Petephres</i>	
<i>Pythagoras Samius amulatus Iudeorum scripta</i> † 553. <i>multas Iudeorum leges transtulit in suam philosophiam</i>	ibid.
<i>Pythagora & aliorum stoicorū de diuina natura sententia</i>	† 711
<i>Pythium templum adificatur</i>	* 387

Q

<i>Quadrige solus sublata per Iosiam</i>	655
<i>Quercus Mambre</i>	49
<i>Quercus Ogis</i>	47
<i>Quinquagesimi anni remissio</i>	196
<i>Quintelia fortitudo</i>	* 568
<i>Quintilius Varus Syria praefectus cognoscit causam Antipatri</i> * 446. <i>seditiosos Iudeos expugnat</i>	* 483. 484
<i>Quirinus ab Augusto mittitur ad censendam Iudeam & Syriam</i>	* 495. 499

R

<i>Rabatha ciuitas</i>	225
<i>Rabatha capta diripitur</i>	448
<i>Rachabe speculatores Hebraeorū tuetur à vi Chanaanorum & securitatem ab hostibus impetrat</i> 269. <i>incolumitatem promissam recipit.</i>	

<i>& munificè donatur</i>	273
<i>Rachelis pulchritudo</i> 69. <i>emulatio erga sororem</i>	
71. <i>mariti cõplexũ sorori vedit, furatur idola</i>	
<i>patris</i> 72. <i>eius astutia</i> 74. <i>mors ex partu</i> 78	
<i>Ragau Heberi filius</i>	39
<i>Raguel, qui & Ietheglæus, sacerdos, filiam suam</i>	
<i>Moyſi adoptato tradit vxorẽ</i> 127. <i>Moyſi ob</i>	
<i>victoriam gratulatur, & consilium dat ei di</i>	
<i>tribuendorum officiorum</i>	157
<i>Ramatha ciuitas</i>	330
<i>Rapsasci Senacheribi copiarũ præfetti insolentia</i>	
643. <i>ipse cum exercitu diuinitus deletus</i> 646	
<i>Rasès Damascenorum rex Achacem bello petit</i>	
632. <i>quem mox Syrorum rex impugnat ibid.</i>	
<i>& occidit</i>	634
<i>Rebecca Batuelis filia</i> 41. <i>petitur in connubium</i>	
<i>Isaco</i> 60. <i>parit geminos</i> 62. <i>fallit maritũ</i> 63	
<i>Receme vrbs qua aliàs Petra</i>	296
<i>Recemus rex</i>	ibidem
<i>Repudiij libellum mittere maritis non vxoribus</i>	
<i>ex lege permissum</i>	* 335
<i>Regum imperium quandiu durauerit apud Iu-</i>	
<i>deos</i>	* 23
<i>Regum virtutes præcipue qua</i>	496
<i>Regibus subditi qua ferant</i>	343
<i>Rhegines populus</i>	35
<i>Rhmocolura</i>	† 63
<i>Rhiphates, Rhiphates</i>	35
<i>Roboamus Solomoni in regnum succedit insolens</i>	
	in

I N D E X

in populum 41. decē tribus regni amittit	543	
quot & quas vrbes condiderit	548. itē arma cōparauit, fœderibusq; suum auxit regnum, & ductis x v i i i. vxoribus liberos gignit, atq; impietatem deficit ibid. dedit urbem Su faco 551. pro aureis scutis amissis area susti- tuit & moritur	ibid.
Romani quibus honoribus & beneficijs Iudaos affecerint	* 247	
Romani Germanos captiuos vbique circumdu- cere	† 223	
Romanorū quantus fuerit exercitus contra Iu- daos	† 281. ipsorum castrorū descriptio	
Romanorū industria in seruis domesticis insti- tuendis	† 282. disciplina militaris	
Romanorū notitia sero ad Gracos peruenit	† 637	
Romus, Romæ	37	
Rooboth putrus	63	
Rubelita & Gaddita altare construunt super ripa Iordanis	286	
Rubelus, aliās Ruben nascitur 71. eius pietas in fratrem Iosephum 84. se ac fratres prodi- tionis insimulatos excusat 97. eius filij qua- tuor	III	
Rubrius Gallus Sarmatas superat	† 580	
Rufus præfectus militum Archelai	* 479	
Ruma vicus	† 303	
Ruthes amor erga socrum suam, & eius fortu- na	328 Saba	

S

<i>Saba Aethiopum regia, quàm valida, vocatur</i>	
<i>postea Meroë</i>	125
<i>Sabaus seditiosus persuadet decem tribubus defe-</i>	
<i>ctionem à David</i>	473
<i>Sabas, Sabai</i>	37
<i>Sabathes, Sabatheni</i>	ibid.
<i>Sabathas, Sabacteni</i>	ibidem
<i>Sabathes à commentarijs principis</i>	476
<i>Sabbæus orator supplicio addicitur</i>	*149
<i>Sabbaticus annis</i>	*149
<i>Sabbaticus annis à Tito spectatus</i>	†581
<i>Sabbatū, et eius vacatio à laboribus servatur.</i>	17
<i>Sabbatum magno malo observatum</i>	*108. negli-
<i>gendum aliquando</i>	ibidem
<i>Sabbion Alexandrum Herodi prodit</i>	*299
<i>Sabecus exercitus Syrorum praefectus vulnera-</i>	
<i>tur & moritur</i>	441
<i>Sabinus procurator Syria Hierosolymis regiam</i>	
<i>occupat</i>	*471. vexat Iudeos propter auari-
<i>tiam suam</i>	†162
<i>Sabini Syri forma, habitus & fortitudo insignis</i>	
	†515
<i>Sabinus Romæ capitolium nocte occupans occi-</i>	
<i>ditur</i>	†426
<i>Sacerdotis sacrificaturi habitus</i>	173
<i>Sacerdotum castitas & connubium</i>	195
<i>Sacerdotum & pontificis cum eorum vestitu &</i>	
<i>insignibus descriptio</i>	†459
	Sacer

I N D E X

Sacerdotum immunitas	113
Sacerdotum nobilitas apud Indæos	† 631
Sacerdotibus quæ cedant	219
Sacrificiorum genera quibus fiant modis	186
Sadæus Xerxis præfectus	* 32
Sadocus pontifex constituitur	437. 476. 494. 500
Saddocus novas res molitur	* 496
Sadducaeorum secta	* 165. † 174
Salampso Herodis filia	* 518
Salmanasar Cutheos in Iudæam transfert	676. * 18
Salmanasaru contra Israëlitas victoria	* 6
Salome, aliâs Alexandra, vxor Aristobuli.	* 192.
quæ Iulie Augusti coniugi testamento reliquerit	† 183
Salome Antipatri filia	† 42. prodit Iosephum maritum suum fratri * 305. alteri marito Costobaro repudiij libellum mittit * 336. odium exercet in Herodis filios & earum vxores * 374. 396. accusatur Herodis * 399. Alex. iungitur connubio * 431
Salome vxor Herodis moritur	* 500
Salomon promittitur Dauidi successor & templi extructor	434. instruit eum pater 484. constituitur rex 48. 495. quomodo regnum nactus se de hostibus sit ultus 498. 499. regis Aegypti filiam ducit vxorem 501. petit à Deo et accepit sapientiam 502. controuersiam mulierum diuinitus diiudicat 503. toparchas quos habuerit & quantas diuitias sapientiamque philosophiam 505.

conitur

coniurationes & incantationes cōposuit 506.
 eius cū Irom amicicia et materia cedēda pe-
 titio & concessio 507. † 45. templū cū vasis
 quomodo extruxerit, & arcā eò transtulerit
 510. somniū videt & regiā extruit cū domo
 regina 525. quibus donis remus erauerit Iro-
 mum 527. † 645. ingentes thesauros ex Au-
 rea terra et aliūde accipit 534. quali satellitio
 stipatus inuēsserit ibid. quāta opulētia Hiera-
 solyma auxerit 536. deficit à pietate, ac ducit
 uxores DCC. et concubinas CCC. 537. prædi-
 citur ei filiū ipsius pœnas pro se daturū ibid.
 multis hostib. à Deo excitatis infestatur 539.
 morit̃, Roboamo successore regni relicto 541.
 quo tēpore edificauit templū Hierosol. † 645

Salpadi filiarum hereditatis ius 239

Saltus Libani, aula Salomonis 532

Sameas propheta Hieroboamo minatur 550

Sameas vir iustus accusat Herodem, & vati-
 cinatur Iudæis mala imminētia * 244

Samarai populus 38

Samaria, quæ Mareone, vnde dicta 562

Samaria ab Hyrcano expugnata solo aequatur
 * 184

Samaria vrbs. vide Sebaste * 183. 333

Samaria regionis descriptio † 277. & quid à Iu-
 dea discrepet † 278

Samaritæ qui antè Chutthæi 641. * 19

Samaritarum odium in Iudeos * 23. accusan-
 tur

I N D E X

etur apud Darium	*24
Samarita Iudaeos infestant *88. Iudaeos se esse negant feliciter	*105
Samaritarum dissidium cum Iudaeis propter templum	*148.636
Samaritanorum facinus infesto Azymorum	*500
Samaritanorum scditio	*510
Samosata capitur†73.eius situs	†596
Sampsigeramus Emesenorum rex	614
Sampson quid significet, & quomodo natus 321. connubium & gesta eius	321.322.323
Samuelis natiuitas & prophetia 331. consilium de libertate recuperanda	339
Samuel senio grauatus filijs reipub. administra- tionem concedit	341
Samuel propheta Saulum inungit regem 346. ostento indicat Hebrais Deum iratum pro- pter regem petitem 354.Saulum docet Ama- leitarum internecionem 362. eidem regni amissionem nuntiat 366.Davidem vngit re- gem 368. moritur 395. ab inferis reuocatur per ventriloquam	404
Sanaballetes Darij praefectus dat filiam suam Nicaso uxorem Manassi fratri Iaddi pontif. *55. deficit à Dario, Manassi templum & sacerdotium confert, moriturq;	*59
Sanctum, quae tabernaculi pars	169
Sanctum sanctorum	ibidem
Sangarns princeps Hebraeorum	304
	Sang

Sanguinis esus interdicatur	31.192
Sapha, loci nomen	*59
Saphanus scriba	653
Saphora oppidum	*229
Sapientes qui Iudeis	*660
Sappho vicus	†165
Sara Aram filia	40
Sara Abrahamo marito famulam adducit proli procreanda gratia 48. nuntiatur ei partus sterili 50. expellit Agarem cum puero 53. moritur	17
Sarabaxanes	*19
Saramalla Syrus Phasaëlo insidias indicat	†59
Sarepta oppidum	564
Sareptana vidua fiducia	564
Sardonyches x 11. cum vestitu pont. 184. qui- bus inscripta sunt nomina filiorum Iacobi, in Essene 175. qua virtus eis insit & quando cessarit	184
Sarmata Istrū transgressi presidium Romanum & Fonteium Agrippam interficiunt 580. proximas regiones totas pervasunt ibidem	
Saturninus legatus	†122
Saturninus Syria præses* 409. eius sententia in filios Herodis	*424
Saulus asinas patris quærens à Samuele rex con- stituitur 345. vincit Ammonitas 351. Pala- stinos superat, & aram extruit 359. Amale- citas delet, & regi parcens peccat 364. 365. kkk regno	

I N D E X

- regno exuitur 367. numine priuatur & sit
 demoniacus 369. cōmouetur contra Dauidem
 374. insidiatur vita ipsius 376. 377. Dauidi
 reconciliatur 394. consulit ventriloquā 404.
 fortitudo eius 407. cadit vnā cū suis filijs in
 pralio 412. ipsius progenies datur ad suppli-
 cium Gabaonitis 476. eius violentia * 652
 Scaurus Hyrcanū in sociatatem recipit & obsi-
 dione liberat * 217. cū Areta fœdus init * 227.
 in Syria præsēs missus pecunijs corrumpitur
 † 30. Aretam mulctat † 37
 Scipio Alexandrum Aristobuli percutit securi
 * 234
 Scopas dux Ptolemæi Epiphanis * 84
 Scopi loci descriptio † 437
 Scythæ populus 35. à Grecis qui Pontū nauigant
 cogniti † 637. Anacharsim à Grecia redem-
 tem quare interfecerint † 729
 Scythopolis ciuitas 283
 Scythopolis ciuitas Decapoleos maxima † 329
 Scythopolita Iudæorū tredecim millia perfidiose
 interficiunt † 240
 Scythopolitarum clades enarrata † 614
 Sebas filius Ili, vnus fortium Dauidis 479
 Sebeste conditur † 92. olim dicta Samaria * 183.
 333. 341. expugnata & diruta † 17
 Sedecias Ioachimi patris rex constituitur 661.
 eruditur ab Hieremia & Ezechiele, sed fru-
 stra 663. expugnata vrbe capitur cum vxoribus

- ribus & liberis, crudeliterq; tractatur 667.
 moritur 671
 Sedecias pseudopropheta 581
 Schon rex negato Hebrais transita, praelio vincitur & occiditur 224
 Selene, aliâs Cleopatra, Syria regina Tigranem offendit * 209
 Sennarus Senacheribi filius patris interfectus 246
 Selsinus Iabessi filius Zachariam Hieroboami occidit, & regnum occupat, quod trigesima post die amittit interfectus 629
 Seleucia vrbs à quo cõdita & denominata * 561
 Seleucus Antiochi Grypi filius patri succedens eũ patruo Antiocho Cyxiceno belligeratur eũq; necat * 199. vincitur ab Antiocho Pio, & in Cilicia cum amicis concrematur, ibid.
 Seleucus Babylonẽ mortuo Alexãdro occupat * 63
 Seleucus Nicanor quos honores & beneficia Iudais exhibuerit * 82
 Selenchus Soter Antiochi magni filius * 99
 Semechonitus lacus descriptio † 342
 Semeis conuiciatur Dauidi 457. eidem gratulatur victoriam & regnum 469. occiditur 500
 Senaar campus 32
 Senacheribus Assyriorum rex Hierosolyma & Execiam eorum regem oppugnat 642. 644. re infecta domum se recipit 645. à filijs senioribus occiditur 646

I N D E X

Senacherib rex Assyriorum qñō fugatus	† 482
Senius Gallus Syria prafes	* 666
Seplioris vrbs Galilae* 480. 698. capta inten- dio atsumitur	* 722. † 165
Sepphoris cum tribus alijs ciuitatibus à Iosepho deficiunt & recuperantur	† 268
Sepphoris ciuitas Galilae maxima	† 276
Sepphoritarum fides erga Romanos, bellum mo- uent suo malo* 719. à Iosephi militibus spo- liantur, pradaq; redditur	† 270
Sepphorita Ptolemaidē ad Vespasianum pacati veniunt	† 276
Septimi anni remissio	196
Septimi diei obseruatio	† 34
Septuaginta interpretes legis transferenda causa ad Ptolemaum Philadelphū mittuntur	* 72
Serebans dux Iudaorum Babylonem deducendo- rum Hierosolyma	* 16
Serpentis inuidia, & quomodo Euam seduxerit Is mulctatio	20
Serpentes volucres Aegypti	123
Serugus Ragai filius	39
Sethon qui & Aegyptus denominatus	† 866
Sethus filius Adam 24. eius filij quales, & quas artes inuenerint	ibidem
Sextus Caesar prafes Syria* 241. interficitur à Cecilio Basso	* 252
Sica qualis gladius, & Sicarij vnde dicti	* 647
Sicarij Hierosolymis palam latrocinantur	† 201

eorum fraudes	ibid.
Sicariorum in Massada crudelitas	†394
Sicella loci nomen 399. donatur Dauidi à Saulo	
401. diripitur et inceditur ab Amalecitis	409
Sicima vrbs	77
Sicima caput Samaritarum	*61
Sicima capta & solo aquata	314
Sicimitarum exitium	ibidem
Sicimitis parcit Saulus	363
Sicimita quid petierint ab Alexandro Magno	*62
Sidonius, & Sidon vrbs	38
Sidonij materiem præstant Iudæis ad templi adifi- cium	*17
Sila militibus Agrippa præficitur	*607. offendit
Agrippam	*610. occiditur 616
Sila Tiberiensium dux	*675. 704
Silo dux Rom. exercitus	*275. †67. corruptus
deprehenditur	*275. †68
Silus vrbs	280
Simeonis natiuitas 71. vindex ingenij, filij sex III	
Simeoni quæ terra portio cesserit	283
Simeonitidis tribus facta post Iesum mortuū	290
Simonis Asamonai filij gesta	†14
Simon Boëthi filius pontifex constituitur	*345.
priuatur sacerdotio	*444
Simon Camithi annum pontificatum admini- strat	*501
Simon Canthara constituitur pont.	*607. pri- uatur eo
	*609

I N D E X

<i>Simon Cyprinus, magus</i>	* 640
<i>Simon Essæus Herodi somnium explicat</i>	* 493
<i>Simon Galileus defectionis arguitur † 173. propria secula sophista erat</i>	ibidem
<i>Simon Gamalielis filius struit insidias Iosepho</i>	
* 691. capitur à Iosepho	712
<i>Simon Giora filius Romanos apud Bethoron in-</i>	
<i>audis † 250. Acrabatenam toparchiã tyranni</i>	
<i>de opprimit † 271. cum latronibus qui erant</i>	
<i>Massada, Idumaã populatur ibi. ex Acrata-</i>	
<i>tena toparchia pulsus est ab Anano ponti-</i>	
<i>† 408. eius gesta ibi.</i>	† 410. & seq.
<i>Simon Herodis servus regnum affectans obtrun-</i>	
<i>catur</i>	* 480
<i>Simon Iustus pontifex</i>	* 70. 89
<i>Simon Matthes Matthiæ filius</i>	* 107. strenuè iu-
<i>uat fratrem Ionatham</i>	* 139
<i>Simō Matthiæ Ioānis filius præficitur exercitui,</i>	
<i>mittitur auxilio Galilæis et hostes vincit</i>	* 118
<i>Simonis Sauli filij & totius familie sue fatum</i>	
<i>miserabile</i>	† 241
<i>Simonias vicus</i>	* 679
<i>Sina mons 127. 159</i>	<i>Sinaus mons</i>
	569
<i>Sinai populus</i>	38
<i>Sis, nomen cliui, & quid significet</i>	586
<i>Sisa Davidis fit scriba</i>	437
<i>Sisines Syriæ ac Phœnicis præfectus</i>	* 5
<i>Sobacchis Chettheus strenue pugnavit contra gi-</i>	
<i>gantes victoriam reportat</i>	477

Socratis mors & mortis causa	† 728
Sodomitarum felicitas, reges & praelia cum Assyrijs 44. excidium ipsorum	49
Sodomitica terra descriptio	† 405
Sogana Arabum vicus	* 703
Sogane et Seleucia rebellat † 342. earū situs ibi.	
Solamius Ituræus Herodis mandata vxori eius aperit * 326. interficitur	* 330
Solomona mater nobilis septem puerorum † 732. eius animosa oratio ad Iacobum filium natum minimum.	† 744
Solomona matris Machabæorum laudes & seq. eius immania supplicia & insignis tolerantia	† 748. † 753
Solyma quæ Hierosolyma	46-428.
Somnia cur Deus immittat	93
Sophaces rude dicti	59
Sophira regio	531
Sosius provinciam cum exercitu ab Antonio accipit * 284. Antigonom supplicem factum irridet & vinctum custodit	* 290
Spasini castrum	* 622
Stratonis turris, postea Casaria	* 340. 545
Susa scribis præficitur	476
Susacus Aegyptiorum rex Hierosolyma spoliatur 436. contra Roboamum ducit exercitum 550. Hierosolymam in deditionem accipit, templumq; spoliatur ac thesauros Solomonis aufert 551. & quomodo imbelles notauerit ibidem	
	kkk 4 Syll

INDEX

<i>Syllasus ambitu Salomes connubio frustratur</i>	
* 99.400	
<i>Syene patens</i>	63
<i>Syrus Mesopotamia rex vincitur</i>	440
<i>Syri populus 39. eorum auaritia & crudelitas</i>	
† 505	
<i>Sysares dux Iabini exercitus quō occisus</i>	305
T	
<i>Tabernaculi vasorum descriptio</i>	171
<i>Tabernaculi institutio & constructio</i>	166. eius
<i>interpretatio 167. 176. illustratio</i>	179
<i>Tabernaculorum festiuitas</i>	190
<i>Tanis Aegypti vrbs</i>	44
<i>Tarichearum situs</i>	† 331
<i>Teglaphalassar Assyriorum rex quomodo Israēlitas tractarit</i>	630. auxiliatur Achaz & contra Syros
	63
<i>Tempestatis horrenda descriptio</i>	† 380
<i>Templum in Garizim constructum</i>	* 56. 62. 64
<i>Templum Chuthaorum in Garizim quādo desolatum</i>	* 181
<i>Templi structura apparatus 508. exordium & tota cum vasis descriptio 510. templo absoluto infertur arca</i>	510
<i>Templum Solomonis spoliatum & concrematum quando</i>	670
<i>Templum Hieros. instauratur * 17. spoliatur & prophanatur ab Antiocho † 104. restituitur & repurgatur à Iuda Machabae</i>	* 115
	Temp

Tēpli Hierosolymitani descriptio	† 453. & seq.
Templi incensi fatalis dies	† 540. causa et principium
† 541. tempus à prima constructione	
per Solomonem vsq; ad exidum	† 544
Terebinthi circa Chebron miraculosa antiquitas	† 411
Terminos terra non mouendos	248
Terramotus ingens in Iudaea	* 312. 510
Testis falsi poena	247
Thadamora vrbs	529
Thano Amathenorum rex cum Dauide amicitiam inuit	437
Thamamus occiditur	562
Thamara Davidis filia, Abesalomi germana	
428. stupratur à fratre Amnone	449
Thamna & Thammita	322
Thamna oppidum toparchia	† 400
Tharbis Aethiopum regis filia Moysi nubit	125
Tharrus Nachori filius. Abrahami pater	40. mi
grat Carras ibidem. moritur	ibidem
Tharsices Aethiopum rex	645
Tharsus Tharsenses	35
Tharsus Cilicia vrbs	ibidem
Theopompus Atheniensium nobilitatem foedare tentauit	† 663
Thermusa Phraatis ancilla, & vxor mala	* 502
Thermutis, regis filia Moysen educat	119. adoptat eum
	ibid.
Theudas prestigiator seducit Iudeorum vulgus	
† 633	kkk 5 Then

INDEX

Theudio Doridis frater	* 442
Thiras. & Thires populus	35
Thobelus & eius inuenta	23
Thobelus, Thobels populus	35
Tholomæus latronum princeps plectitur	* 619
Thraces populus	35
Thraces propter vicinitatē Græcis cogniti	† 637
Thucydides in multis tanquam fallax accusatur	† 629
Thygrammes, Thygrammai	35
Tiberias vrbs * 715. à quo condita & nominata	* 501
Tiberiadis seditio & secta tres	* 666
Tiberias iterum rebellauit Iosepho, & iterum recuperatur	† 268
Tiberienses Vespasiano se dedunt	† 329
Tiberiensium deſectio quomodo prohibita	* 688
Tiberiensibus ſpoliatis prada redditur	† 270
Tiberius Alexander Iudææ præſicitur, ac Iudæ Galilæi filios crucifigit	* 634
Tiberius Alexander à Claudio procurator miſſus	† 193.
præcipuus exercitus rector apud Titum	† 434-5:9
Tib. Claudius. vide Claudius	
Tiberius Drusi filius, Tiberij Neronis nepos, occiditur	* 534
Tiberius Nero Caſar conſtituitur	* 501.
Iſiacos & idem ſupplicio afficit	* 509.
pellit regno Artabanum	* 513.
cum reſtituto in regnum iniit	

- . . . init fadus * 513. morbo correptus designat
 successorem * 532. moritur 534
 Tigranes Armeniorum rex quid gesserit * 210
 Tigris fluuius 18
 Timagenes Græcus rerū Iudaicarū scriptor † 696
 Timæus rex Aegypti † 639
 Timidius defert Popedium Caio * 567
 Timotheus Ammanita pugnat contra Indam
 Macchabæum saepq; vincitur * 117
 Tirathaba vicus * 510
 Tiridates Armenia rex * 630
 Tiro, veteranus miles Herodem honeste monens
 occiditur † 123
 Titus Frigius quintadecima legionis præpositus
 † 539
 Titus Vespasiani filius Iapham expugnat † 311.
 Iotapam capit † 313. item Gischalam † 354. Ta
 richaas excindit † 339. eius expeditio contra
 Hierosolyma & exploratio vrbis † 435. obse
 det urbem acriter † 436. fortitudo eius &
 prudentia cum misericordia † 472. muros
 vrbis oppugnat & expugnat † 474. eius ge
 sta & virtutes † 497. 512. & seq.
 Titus Syria præses recõciliatur Archelao * 408
 Toparchia Iudææ ordine enumerata † 274
 Tormentorū bellicorū vis mirabilis descri
 ptio † 304
 Trachonitæ bis deficientes ab Herode, redigun
 tur sub imperium * 384. 408
 Trach

I N D E X

Trachonitis regio	39
Trachonitidis latrocinia & quomodo ab Herode sublata	* 350
Traianus decima legionis rector	† 310.331.335
Trebellius Maximus	* 590
Trogloditarū femina gregum curam gerūt	126
Troianarum rerum notatio	† 628
Trypho confor garrulitatis pœnas luit	* 426
Tymius Cyprinus	* 518
Tyrannus, Herodis stipator falso accusatur	* 417
Tyrannus & Priscus præfecti castrorum cum pluribus equitum magistris à Floro pecunia corrupti	* 251
Tyridates rex Armenia ferme in acie ab Alanis captus effugit	† 599
Tyriorum in re nautica peritia, & pugna contra Assyrios	640
Tyrj ludæos apud se habitantes partim vinctos custodia tradunt, partim trucidant	† 242
Tyriorum publica litera & historia	† 645
Tyronis libertas in loquendo quanto ipsi malo fuerit	* 542
Tyrus, ædificium Hyrcani filij Iosephi	* 101
Tyrus quando condita	510

V

Valerianus Decadarchus Tiberiadem missus à Vespasiano vt populum conciliaret	† 330
Valerius Asiaticus	* 578.600
Valerius Gratus ludææ præficitur	* 501
Vard	

Vardanes Artabani filius Parthorum rex bel-	
lum Izata indicit occiditurq;	* 629
Varus Syriae praeses † 140. 155. quid gesserit	
in Iudaea	† 164
Varus Agrippa iunioris regia praefectus eiusq;	
malitia	* 668
Vari procuratoris Agrippa perfidia & crude-	
litas in legatos Batanaeorum	† 243
Vaste regina vxor Artaxerxis * 36. incidit in	
regis indignationem & repudiatur	* 37
Velum tabernaculi & templi	171
Veneficiorum poena	258
Ventidius dux Rom. quomodo se gesserit in bel-	
lo contra Antigonum	* 274. 282. † 66. 72
Ventriloquorum vaticinia qualia	403
Veranius trib. plebis	* 597
Vespasiani et Titi erga Iudeos animi quales	* 83
Vespasiani imperatoris laudes, et expeditio in Sy-	
riā † 272. Saphoritis auxiliat † 280. gesta eius	
in Iudaea pass. habet † 277. et seq. 576. et seq.	
Vespera, quae diei pars	16
Victima salutare	185
Victima sint integra	195
Vicus in Galilaea minimus, supra quindecim mil-	
lia colonorum habet	† 277
Vindex cum optimatibus Galliae à Nerone de-	
ficat	† 400
Vita humanae terminus	27. 39
Vitellius Syriae praeses Iudeis impetrat vrsus	
Isola	

INDEX

- stola pontificia custodiā* * 360. 510. *beneficius*
est in Iudaos * 512. *exiit* *provincia* * 541
Vitellij pugna circa Capitolū † 407. 426. *mors*
ibidem
Vitellij victoria apud Bebriacum contra Otho-
nem † 413. *cum exercitu ex Germania Romā*
proficiscitur ibidem. *Cacinnam cum magna*
manu Antonio Primo obviam mittit † 424.
eius exercitus totus deletus *ibidem*
Voluminus Syria praeses * 409. *eius sententia in*
Herodis filios * 424
Vologesus Parthorum rex * 630. *Tito auream*
coronam mittit ob devictos Iudaos † 582
Vonones Partorum regnum consequitur * 504
amittit *ibidem*
Vra Chaldaorum, vrbs 40
Vria virtus, & quomodo à Davide periculis
fuerit obiectus ut occideretur 443
Vrbem quis primus condiderit, & instituerit 22
Vses Damasci conditor 39
Vxores plures permittere Iudaorum leges * 433

X

- Xaloth vicus* † 277
Xerxes Darij filius paterni regni haeres. in Iu-
daos beneficius quicquid perierunt Esdras &
Neemias gentis suae nomine concedit, * 24. &
seq. ei mortuo succedit filius Artaxerxes * 35

Z

- Zabadi magistratus* 385
Zabelus dynasta * 156

<i>Zabulon natiuitas</i> 72. filij	III
<i>Zabulon ciuitas Galilae à Cestio direpta & incensa</i>	† 246
<i>Zabulonitarum fors</i>	283
<i>Zacharias Hieroboami filius patri in regnū sue cedit</i> 627. sexto regni mense occiditur	629
<i>Zacharias Ioadi pont. filius in ipso templo lapidibus obruitur</i>	619
<i>Zacharias propheta</i>	* 20.22
<i>Zacharias suppressus Israëlitarū dux Amiam Achaxia filium superatum trucidat</i>	633
<i>Zamares Elanum regem cum vniuersa familia tollit, & se regem constituit, quo regno septem diebus potitus seipsum exurit</i>	562
<i>Zamaris Babylonij gesta & posteritas</i>	* 434
<i>Zambrias alienigenae se miscens & Moyse obloquens occiditur à Phinee</i>	234
<i>Zareus Aethiopum rex Asano bellum inferens vincitur</i>	558
<i>Zaraxa Amanis vxor mali consilij marito auctor</i>	45
<i>Zebis dux captus</i>	310
<i>Zelote insidijs vxorem Simonis Giorae rapiunt</i>	† 412. metu percussi eam remittunt ibidem
<i>Zelotarum dominatio, causa excidij Hierosolymitani</i>	† 429
<i>Zelotarum scelerata facta repetita</i>	† 602. eorū immania supplicia ibid.
<i>Zenō Cotyla Philadelphiensū tyrānus</i>	† 177. † 16
<i>Zenod</i>	

INDEX

<i>Zenodorus Trachonitarum praefectus, latrociniorum fotor, ditione priuatur</i>	* 349-350. moritur	* 352
<i>Zibui rex occisus</i>		310
<i>Ziphni Dauidem Saulo prodere conantur</i>		392
<i>Zona pontificis qualis</i>		174
<i>Zoor rusculum</i>		51
<i>Zotyrion Gracius non obiter Iudeorum mentionem facit</i>		† 663
<i>Zorobabel soluta quaestione Darium voti commonefacit</i>	* 13. reducit Hierosolyma dimissos à Dario Iudeos eisq; patrocinator	* 15. 16. 25. principes Iudeorum captiuorum
		* 5. 16.

FINIS.